Št. 36 (1467) Leto XXVIII
NOVO MESTO, četrtek, 15. septembra 1977
13. februarja 1975 je bil list odlikovan z redom ZASLUGE ZA NAROD S SREBRNIMI ŽARKI

DOLENJSKI LIST

YU ISSN 0416-2242

Počastitev heroja Vandka

V nedeljo bo nad Vivodino svečano odkritje spominske plošče

Slovenske in hrvatske narodnoosvobodilne enote so med vojno pogosto sodelovale zlasti na območju sosednjega Žumberka. Ena izmed prvih in zelo uspešnih akcij je bila v začetku februarja 1943 blizu vasi Bukovica. Tedaj so pod skupnim operativnim štabom nastopile dve hrvatski in prve štiri slovenske brigade: Tomšičeva, Šercerjeva, Gubčeva in Cankarjeva. Razvil se je tri dni trajajoč boj s premočno skupino fašistične divizije Lombardo. Partizanske enote so sovražno kolono razbile in prizadejale sovražniku precejšnje izgube. Na naši strani je 18 borcev padlo, 76 pa je bilo ranjenih. Med padlimi je bil tudi narodni heroj Alojz Popek–Vandek, tedanji namestnik komandanta Cankarjeve brigade.

Na pobudo odbora borcev Cankarjeve brigade in v sodelovanju z odbori Tomšičeve, Šercerjeve in Gubčeve brigade pripravljajo v Žumberku počastitev padlih partizanov in tovariško srečanje v spomin na sodelovanje hrvatskih in slovenskih brigad. V nedeljo, 18. septembra, bo najprej, in sicer ob 10.30, na obsidju pokopališča na hribu nad vasjo Vivodina svečano odkritje spominske plošče Alojzu Popku–Vandku in ostalim padlim borcem. Pri svečanosti bo govoril takratni namestnik komandanta skupnega operativnega štaba Lado Ambrožič–Novljan.

Po svečanem delu proslave bo v bližnji vasi Dvorišče tovariško srečanje, na katero so prav tako vabljeni nekdanji borci, njihovi svojci in prijatelji. Do vasi Vivodina in Dvorišče se peljemo po cesti Metlika–Karlovac, in sicer tako, da onkraj mostu prek Kolpe zavijemo levo do naslednjega mostu prek Kolpe, od koder potem kmalu pridemo do omenjenih žumberških vasi.

DRAŽJA VODA

Cene pitni vodi v ribniški občini se lahko zvišajo v poprečju za dinar pri kubičnem metru. Tak sklep je sprejel na predlog Hydrovoda izvršni svet občinske skupščine Ribnica 24. avgusta. Od tega poviška mora iti polovica za razširitev vodovodnega omrežja, pol pa lahko Hydrovod porabi za kritje višjih stroškov.

Krško: srce mesta oživlja

Za 500-letnico mesta stare hiše v slikoviti preobleki – Osrednja proslava je preložena na 15. oktober

„Široka aktivnost za 500-letnico mestnih pravic Krškega je zavzela take razsežnosti, da do 15. septembra ni bilo mogoče dokončati začetih nalog, zato smo preložili osrednjo proslavo na 15. oktober," je minuli petek na tiskovni konferenci pojasnil novinarjem predsednik koordinacijskega odbora za proslavo Silvo Gorenc.

Glavne zahteve programa so izpolnjene. Dograjen je delavski dom, ki bo z otvoritvenim dnem tudi zaživel kot kulturno, izobraževalno in družbenopolitično žarišče mesta. Do praznovanja bo dokončno urejena tudi njegova okolica s spomenikom kmečkemu kralju Matiji Gubcu, obnovljena je nekdanja meščanska šola in pomlajena Valvasorjeva hiša. Tudi občani so poskrbeli za novo preobleko svojih hiš in se pri obnavljanju fasad razumevajoče podrejali spomeniškovarstvenim zahtevam. Iz starega dela Krškega vedno bolj izginja zaprašena sivina. Mesto bo zaživelo v novi funkciji, kakor hitro bo dobilo obvozno cesto in se bo tranzitni promet umaknil na savsko obrežje.

Letos bo dokončan tudi novi trakt poslopja občinske skupščine, dograjena bosta zdravstveni dom in postaja milice ter obnovljena trgovska hiša Preskrbe. Skrb za urejanje mestnega jedra se bo nadaljevala in je zapisana med dolgoročne naloge. Obvoznica bi morala biti po pogodbi odprta 29. novembra, vendar so trenutno v zaostanku, ker je graditeljem ponagajala narasla Sava.

J. T.

ČEZ 8 DNI UMRLA

7. septembra je v novomeški bolnišnici umrla 22-letna Ljudmila Antončič iz Gaberja pri Dobovi, zaradi posledic hude prometne nesreče z več žrtvami 29. avgusta pri Drnovem. Kljub temu da so si v bolnišnici močno prizadevali rešiti življenje mlade poškodovanke, ni bilo več pomoči.

NOVA SOLIDARNOSTNA STANOVANJA

Enota za družbeno pomoč pri sevniški stanovanjski skupnosti razpisuje že šesti natečaj za podelitev solidarnostnih stanovanj v novem stolpiču v Sevnici v Naselju heroja Maroka 23. Na voljo je eno dvosobno stanovanje, eno enosobno in štiri garsonjere. Stanovanja so namenjena družinam z nižjimi osebnimi dohodki, mladim družinam in upokojencem. Končni rok za zbiranje prijav je 10. oktober.

EVIDENTIRANIH 797 KANDIDATOV

Za volitve prihodnje leto je za delegacije družbenopolitičnih skupnosti in SIS v črnomaljski občini do sedaj evidentiranih 797 možnih kandidatov; od tega jih je iz združenega dela evidentiranih 349, iz krajevnih skupnosti pa 448. Od skupnega števila je 250 žensk ali več kot 31 odstotkov. Največ evidentiranih kandidatov (42,3 odst.) je starih od 27 do 40 let; skoraj 30 odst. jih ima srednjo izobrazbo; 31 odst. je članov ZK, skoraj 8 odst. pa udeležencev NOV.

V SOBOTO SLAVJE V AMBRUSU

17. septembra slavi tovarna Rašica svoj dan, slavili pa bodo tudi krajani ambruške krajevne skupnosti, kjer bo Rašica odprla novo tovarno. Otvoritev bo ob 9. uri dopoldne, sledilo pa bo slavnostno zborovanje, kulturni program, modna revija in veselica.

VNOVIČ ZA POPITA IN ŠETINCA

Med posavskimi komunisti se je izoblikoval predlog, naj ponovno kandidirata France Popit za predsednika CK ZKS in Franc Šetinc za sekretarja IK P CK ZKS. Za ta predlog so se samoiniciativno odločili v osnovnih organizacijah, na zadnji seji medobčinskega sveta ZKS v Krškem pa so ga soglasno podprli.

OGLED BETI – Predsednik skupščine SR Slovenije dr. Marijan Brecelj s sodelavci si je z zanimanjem ogledal proizvodnjo v največji metliški delovni organizaciji.

Delegat – odgovoren politik

Obisk predsednika slovenske skupščine dr. Breclja s sodelavci v metliški občini

12. septembra je predsednik skupščine SR Slovenije dr. Marijan Brecelj s člani predsedstva obiskal Metliko. Z najvišjimi predstavniki družbenopolitičnih organizacij metliške občine je tekel pogovor o družbenoekonomskem položaju občine, delovanju delegatskega sistema ter o problematiki delovanja SIS.

Metličani so dr. Breclju, Vladimiru Logarju, Mari Žlebnik, Stanetu Markiču in drugim članom predsedstva najprej orisali sedanje gospodarsko stanje občine. Opozorili so tudi na težave, s katerimi se mala metliška občina, kjer je najmočnejša tekstilna industrija, spopada v časih, ki tej industrijski panogi niso naklonjeni.

Načrti za nadaljnji razvoj občine so jasni: veliko vlogo bo imelo prestrukturiranje gospodarstva v druge industrijske panoge, zlasti take, ki bodo dale delovna mesta za moške; v metliški občini je namreč od 2.936 zaposlenih več kot 55 odst. žensk. Iz te male občine je na začasnem delu v tujini 208 zdomcev, ki bi se radi vrnili domov, če bi dobili delo. Pri odpiranju novih obratov, kjer naj bi dobili delo predvsem moški, je metliška občina v veliki meri odvisna od večjih delovnih organizacij iz sosednjih občin, predvsem novomeške. Prav tako potrebuje njihovo gospodarstvo dobre programe, ki pa žal, kot je nekdo dejal, bolj težko najdejo pot čez Gorjance.

Pri uresničevanju delegatskega sistema so v metliški občini dosegli lepe uspehe, pokazalo pa se je tudi več slabosti in napak, ki jih bo treba v prihodnjem mandatnem obdobju odpraviti. „To pa bo možno le, če bo vsak delegat res odgovoren javni delavec, odgovoren politik, ne pa, kot je bilo včasih, nekakšen ‚drugorazreden' človek," je dejal dr. Brecelj.

Obisk v metliški občini je predsednik skupščine SR Slovenije s sodelavci končal z ogledom proizvodnje v največji metliški delovni organizaciji Beti.

A. B.

MEDOBČINSKI SVET ZKS O POMEMBNIH NALOGAH

Medobčinski svet ZKS za Dolenjsko se bo jutri, 16. septembra, sestal na svoji prvi seji po poletnem premoru. Obravnaval bo kadrovske in vsebinske priprave na kongrese ter volilne konference organizacij ZK, beseda pa bo tekla tudi o polletnih rezultatih gospodarjenja in o preobrazbi bank na Dolenjskem.

Slavje Grčaric in ZKGP

Najdebelejšo jelko bo zasekal general Jože Ožbolt

V soboto, 17. septembra, se bo ob 10. uri začela na Turnu pri Grčaricah skupna proslava v počastitev praznika krajevne skupnosti Dolenja vas (zmaga nad plavogardisti septembra 1943) in 25-letnice združenega KGP Kočevja. Ob tej priložnosti bodo v gozdu na Turnu posekali najdebelejšo jelko. Zasek bo opravil častni občan ribniške občine, narodni heroj, generalpodpolkovnik Jože Ožbolt.

Na svečanosti bosta spregovorila sekretar občinske konference ZK Ribnica France Grivec in generalni direktor združenega KGP Kočevje ing. Zdravko Šaubah. V kulturnem delu svečanosti bodo nastopili člani KUD „France Zbašnik" iz Dolenje vasi, moški pevski zbor „Lončar" in moški pevski zbor iz Loškega potoka. Po proslavi bo v Glažuti tovariško srečanje.

V okviru praznika KS Dolenja vas bodo 16. septembra ob 16. uri odprli v Rakitnici še na novo asfaltirano cesto, združeno KGP Kočevje pa bo v okviru praznovanja 25-letnice obstoja med drugim 8. oktobra odprlo novi hlev pri Koblarjih.

J. P.

Predstava jugoslovanske atletike

21. septembra velik atletski miting v N. mestu

Kot kaže, bo letošnje odprto atletsko prvenstvo Dolenjske, ki se bo začelo 21. septembra ob 15. uri na Stadionu bratstva in enotnosti, najmočnejše in najbolj zanimivo doslej. Organizator prireditve novomeški atletski klub je namreč povabil med Dolenjce vse najboljše jugoslovanske atlete. Na prireditvi (pokrovitelj velikega atletskega mitinga bo IMV) si bodo ljubitelji atletike, kot je predvideno, lahko ogledali nastope Milića, Pečarja (oba disk), Štigliča (kladivo), Primorca (kopje), skakalce v višino Temima, Čopa in Prezlja, Hegediša in Spasojeviča (troskok), v teku na 400 m z ovirami se bo Novomeščan Penca pomeril s Kopitarjem, zelo zanimivi boji pa se obetajo še v tekih na 800 m (Savič, Životič) itd.

Tudi v ženski konkurenci bo bržčas nastopilo precej znanih atletinj (tudi Lorencijeva), tako da bo odprto atletsko prvenstvo (zaenkrat še ni negativnih odgovorov) Dolenjske ena večjih športnih prireditev v Novem mestu. Da bi si nastope lahko ogledalo kar največ privržencev kraljice športa, bo vstop prost.

KDAJ TENIŠKA IGRIŠČA

5. septembra se je sestal odbor za izgradnjo nadomestnih teniških igrišč, ki so bila uničena ob gradnji novega Doma JLA. Dogovorjeno je bilo, da bodo nova igrišča na robu Portovalda. V prvi fazi gradnje je predvidenih 6 igrišč. Računajo, da večjih težav pri gradnji ne bo. S tem se začenja prvi poseg v varovani športno-rekreacijski predel Portovalda, ki bo sčasoma postal rekreacijsko središče Novomeščanov. Investitor novih teniških igrišč bo telesnokulturna skupnost, občinska skupščina pa bo zagotovila denar za gradnjo treh nadomestnih igrišč za tenis.

PRINESLI ŠVICARSKI POKAL

V nedeljo se je vrnilo moštvo sevniškega rokometnega kluba z enotedenskega prijateljskega gostovanja po Zvezni republiki Nemčiji in Švici. V celoti so odigrali devet tekem, ki so vse odločili v svoj prid, razen z moštvom Bohemia iz ČSSR, s katerim so igrali neodločeno. Kot zmagovalci turnirja v Schafhausenu so prehodni pokal prvič ponesli tako daleč iz Švice.

PENCA PRVI

Odprtega prvenstva Furlanije in Julijske krajine so se udeležili tudi trije novomeški atleti, iz Slovenije pa so nastopili še Koprčani in Ljubljančani. Edino zmago za Slovenijo je dosegel Janez Penca v teku na 400 m z ovirami (53,3), Bučar je bil na 800 m tretji (1:57,8), v konkurenci mlajših mladincev pa je bil Košmrlj na 800 m peti (2:03,6).

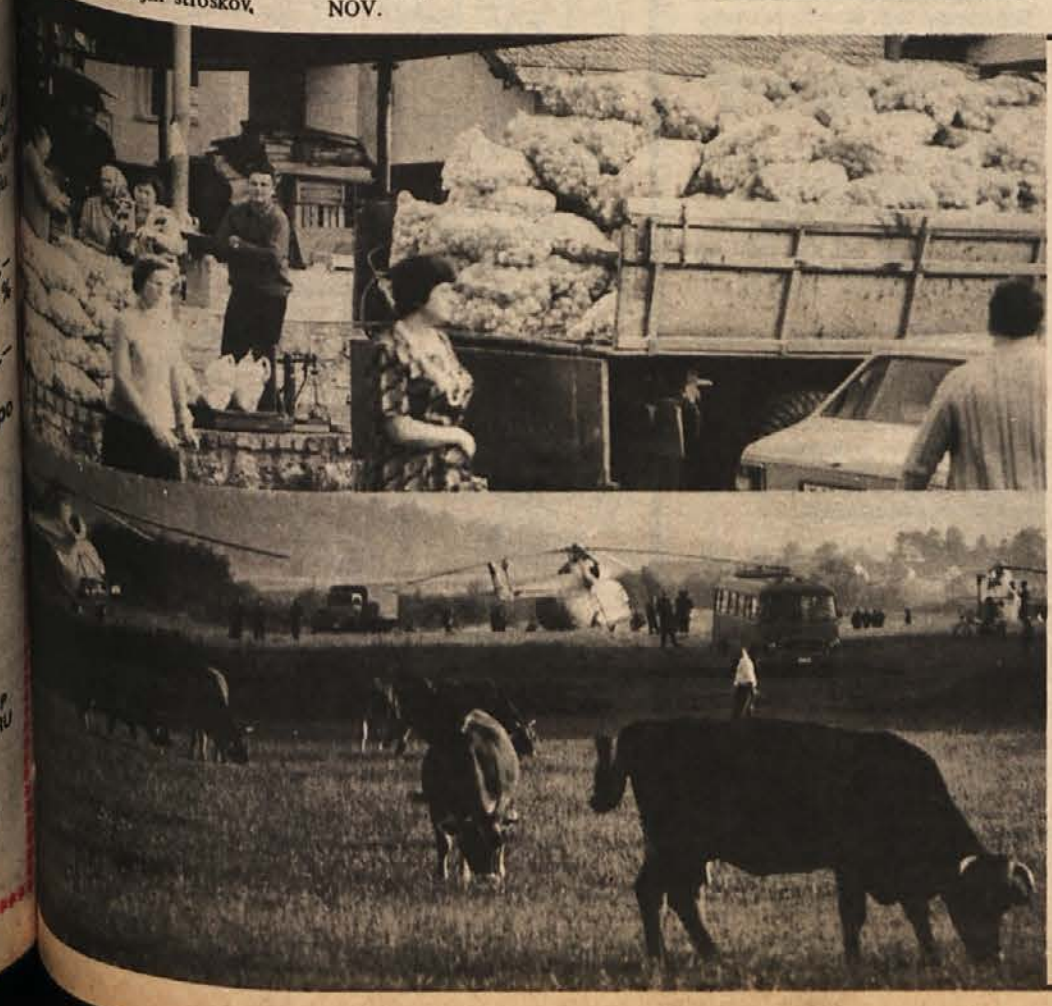

Bogata jesen

– Kradoma prihaja v naša srca jesen, prvi listi so oveneli in popustili jutranji rosi in megli, še zadnji topli sončni žarki so dobili zlatorjav odsev. Polja so oživela, v goricah že klopočejo klopotci, v strnišča so drugič zarezali lemeži in nosnice draži vonj po dimu. Menda ni v umiranju nič tako lepega in bogatega kot je narava. Seme je pognalo kal, ki ga je zemlja dolgo in bogato hranila in prišel je čas, da izrujemo in ločimo od peceljev sad – bogat kot že dolgo ne. Kronisti pravijo, zemlja je to vedela, kamera pa zabeležila, da bo napočila ledena in dolga „starka". Shrambe velja napolniti do vrha, kot kaže posnetek teh dni z novomeške tržnice in vsaj še nekaj časa hlastno jesti zelenje, ne oziraje se na jeklene in ropotajoče pošasti.

V Posavju za temeljno banko

Začetek javnih razprav tudi o medobčinskem sodelovanju

Preobrazbo bančništva spremljajo v Posavju z izredno pozornostjo. Začela se je javna razprava in prišel je trenutek, ko bo sleherni tozd moral povedati, kje in kako bo združeval svoja sredstva. Na zadnji seji je tekla beseda o tem tudi v medobčinskem svetu ZK Posavje.

V imenu iniciativnega odbora je prisotnim obrazložil predlog za bodočo organiziranost bančništva v regiji Franc Puhner. Glede na strukturo gospodarstva je najbolj sprejemljiva možnost za temeljno posavsko banko s sedežem v Krškem, medtem ko bi združevanje sredstev po posameznih panogah spet povzročilo delitev na bogate in revne.

V Posavju hkrati začenjajo javno razpravo o medobčinskem sodelovanju, povezovanju in usklajevanju interesov. Gradivo za razpravo so pripravili medobčinski organi DPO. Razprava po občinah naj bi ga obogatila s predlogi za nove, plodnejše oblike skupnega dela. Izkušnje iz preteklosti so dovolj bogate, kajti posavsko sodelovanje je doživljalo številne plime in oseke. Vezi je vsak dan več in vedno bolj prodira spoznanje, da bo močna le združena regija.

J. TEPPEY

VREME

Do konca tedna bo prevladovalo suho vreme, sprva bo še hladno, nato pa se bo postopoma otoplilo.

ZUNANJEPOLITIČNI PREGLED

Z afriškega roga prihajajo še vedno novice v zdaj že dodobra ustaljenem nasprotju: tako Somalija kot Etiopija po svoje barvata dogodke na bojišču in če bi bilo mogoče verjeti obojim, bi bilo stanje v armadah nasprotujočih si strani že prav katastrofalno, zakaj tako v Adis Abebi kot v Mogadisu ne skoparijo s slavospevi na rovaš svojih oboroženih sil.

Kot vselej se tudi Somalija in Etiopija nista mogla izogniti vpletanju velesil, ki v taki ali drugačni obliki in razsežnosti vplivata na dogajanja, pri čemer se je Sovjetska zveza vsekakor zapletla veliko bolj in tudi veliko bolj nerodno kot njen prikriti nasprotnik.

Vojna se nadaljuje

Sovjetska zveza je namreč v izjemno nerodnem položaju, da se dve sosednji afriški državi spopadata z orožjem, ki je prišlo iz sovjetskih tovarn in da je pravzaprav v slepi ulici: če bi se preveč postavila na katerokoli stran, bi kajpak takoj izgubila sleherno veljavo in vpliv pri drugi.

V ozadnju tega spopada je – tako kot pri malone vseh, ki so v zadnjih nekaj letih pretresali Afriko – kolonialna dediščina, ki se je zlepa ni mogoče otresti. Resnica je dovolj preprosta: meje med afriškimi državami niso potegnjene po etničnih, marveč političnih merilih in so nastale pred slabimi sto leti.

Že bežen pogled na zemljevid črne celine je dovolj, da potrdi to dejstvo. Meje so namreč pogosto po več tisoč kilometrov ravne, očitno potegnjene na mizah kje daleč od Afrike. Afriške meje ne upoštevajo, katero ljudstvo kje živi. Afriške meje so preprosto ostanek velikanske kolonialne delitve, ko so se velesile ob koncu devetnajstega stoletja domenile za razdelitev vplivnih področij v Afriki.

Dodatno otežuje položaj tudi dejstvo, da je Afrika celina, kjer živi malo narodov, kakor jih pojmuje sodoben svet ali pa, da so ta ljudstva šele v procesu nacionalne osamosvojitve, da šele iščejo in oblikujejo svojo nacionalno bit.

Resnica je namreč, da veliko afriških držav še vedno sestavlja množica plemen, ki imajo pogosto drugo z drugim komaj kaj podobnega in ki jih druži le nacionalni grb ali zastava, razdeljujejo pa izjemne zgodovinske, etnične in kulturne razlike.

V primeru Somalije je pravzaprav mogoče govoriti o izjemi, zakaj Somalci so eno redkih afriških ljudstev, ki so že zgodaj izoblikovali tiste značilnosti nacije, ki se v marsikateri afriški državi šele sedaj porajajo. In da bi bila zadrega še večja, so v tem primeru pred mnogimi desetletji umetno potegnjene meje Somalce krepko razdelile: del jih živi v Etiopiji, del pa v Keniji in prizadevanja „fronte za osvoboditev Zahodne Somalije" (ki ji čisto zanesljivo obilno pomaga redna somalijska armada) so usmerjena ravno v pripojitev sedaj v Etiopiji živečih Somalcev k matični deželi Somaliji.

Toda v Afriki je še precej takih primerov in če bi vsi narodi in vsa plemena, razdeljena umetno na dve ali več držav, poskusila sedaj storiti enako, bi se Afrika spremenila v eno samo velikansko bojišče – in to bi bila katastrofa brez primere.

Prav zaradi tega je Organizacija afriške enotnosti, ki združuje vse črnske afriške države z izjemo rasističnega juga, že ob svoji ustanovitvi sklenila, da trdno spoštuje eno temeljno načelo: meje, kakršne že so in kakorkoli da so že slabe ali krivične, je treba brezpogojno spoštovati. Spremembe so možne le na miren način, z dogovorom prizadetih držav, nikakor pa ne z vojaško močjo.

Toda Somalija za to noče slišati in skuša svojo voljo uveljaviti prav z orožjem. To pa je kajpak izjemen pritisk.

Dosedanji poskusi za pomiritev so ostali brez rezultatov, in kakor sedaj stvari stojijo, je malo upanja, da bi se to lahko zgodilo tudi v bližnji prihodnosti.

JANEZ ČUČEK

RAZDEJANJE OKINAVE – Tajfun „Babe", ki je divjal nad Japonsko, je najbolj prizadel otok Okinavo, kjer je ostalo na tisoče prebivalcev brez strehe nad glavo, več deset pa jih je bilo mrtvih in ranjenih. Na sliki: tako je bilo po končanem neurju na tem velikem japonskem otoku, kjer so oblasti sicer posvarile prebivalce, da se bliža ujma, kaj več pa niso mogle storiti. (Telefoto: UPI)

Da ni ljudi – je prazen izgovor

Zapuščena polja bi lahko zasejali s pšenico, ki shaja že skoraj brez ročnega dela

Pšenice pridelamo v vsej državi že toliko, da je ne bo treba več uvažati. Tudi letos ne, čeprav so je naželi za okrog 500.000 ton manj kot lani. Zaradi tega pa pridelovanja pri nas še ne kaže podcenjevati. Ne le zato, da bi si za kruh zagotovili kar največ lastnega pridelka – kar najbolj je treba izkoristiti naravne možnosti za zvečanje dohodka iz kmetijstva.

Nekateri poskušajo republiški program odkupa pšenice uresničiti s prepričevanjem kmetov, naj je ne uporabljajo za živinsko krmo. Leta 1980 naj bi je odkupili 70.000 ton, kar bi bilo 38 odstotkov načrtovanega pridelka. Lani so je dobili le okrog 20.000 ton, kar je bilo le 12 odstotkov pridelka, in letošnji odkup bo približno enak. Odkupovalci namreč menijo, da se živini pokrmi večina od pridelanih 150.000 ton.

S takim prepričevanjem verjetno ne bodo dosegli veliko. Trditev, da kmetje pokrmijo večino svoje pšenice, namreč ni dokazana. Po statističnih podatkih je poraba kruha v Sloveniji tako majhna – okrog 120 kg na prebivalca vse leto – da ga kmečki ljudje in delavci, ki živijo na kmetijah, pojedo veliko več. Ker ga pečejo tudi sami, ni moč sklepati le po tistem, ki ga spečejo v pekarnah.

Nekaj pšenice se res pokrmi, a gotovo veliko več prašičem kot govedu. Pokrmijo jo zlasti manjši pridelovalci, ki imajo denarne dohodke iz zaposlitve drugod in si redijo dva ali tri prašiče za svoje gospodinjstvo. Goveda za prodajo se ne splača rediti s pšenico, čeprav je koruza, pripeljana od daleč, približno enako draga. Kako male rejce odvrniti, da ne bi pokrmili lastne pšenice, je zamotano vprašanje. Tega ni moč le z višjo odkupno ceno, saj nekateri namenoma pridelajo le toliko žita, da ga imajo za kruh in prašiče.

Cene pšenice ne kaže zvečevati, saj je na velikih poljih najdonosnejša med vsemi poljščinami. Sicer ne po hektarju, temveč po porabljenih sredstvih in strojnem delu. Zato jo radi sejejo na družbenih posestvih. Kmetom pa bolj ustrezajo krmne rastline, ki dajejo večje dohodke na hektar, in te še zvečajo z rejo živine.

Takih živinorejcev ne kaže prepričevati, naj bi sejali več pšenice. Skrbeti pa je treba, da bodo hektarski pridelki na poljih, na katerih jo še sejejo, veliko večji. S poprečnimi 30 stoti na hektar še zdaleč niso izkoriščene naravne možnosti. Na nekaterih družbenih posestvih in nekateri kmetje je pridelajo dvakrat toliko. Seveda je treba sejati najustreznejše seme in dobro gnojiti.

Druga možnost, da bi pridelali in odkupili več pšenice, je na tistih poljih, ki jih lastniki zaradi ostarelosti ali zaposlitve drugod ne morejo obdelovati ali vsaj ne dovolj dobro. Pri pridelovanju pšenice se ne bi smeli izgovarjati na pomanjkanje ljudi. Setev in žetev z mlačvijo je moč opraviti s stroji tudi brez lastnika. Stroški niso tako visoki, če je polje dovolj veliko, da lastnik ne bi dobil ustreznega dohodka. Seveda bi bilo treba tam, kjer zemlja ustreza, majhne parcele združiti.

JOŽE PETEK

TELEGRAMI

CELOVEC – V navzočnosti predstavnikov obeh osrednjih organizacij Slovencev v Avstriji, generalnega konzula SFRJ v Celovcu Milana Samca ter številnih zastopnikov tiska iz Jugoslavije in Avstrije, so v ponedeljek v Celovcu s kratko slovesnostjo odprli slovenski informacijski in dokumentacijski center – SINDOK.

BEOGRAD – Sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ Stane Dolanc je sprejel predsednika narodne organizacije jugozahodne Afrike Sama Nujoma, ki je obiskal našo državo na povabilo zvezne konference SZDL Jugoslavije.

WASHINGTON – Ameriški State Department sodi, da se morajo predstavniki Palestine obvezno udeležiti Ženevske konference in da je brez njihove udeležbe palestinsko vprašanje nemogoče razrešiti.

MOSKVA – Generalni sekretar CK KPSZ in predsednik prezidija vrhovnega sovjeta ZSSR Leonid Brežnjev je v Kremlju sprejel generalnega sekretarja OZN Waldheima, ki je v Sovjetski zvezi na uradnem obisku. Povabil ga je ministrski svet ZSSR.

ADIS ABEBA – Tretjo obletnico etiopske narodne revolucije so v Adis Abebi proslavili z govorom predsednika vojaškega sveta in šefa države podpolkovnika Mengistuja in z večurno parado veteranov iz druge svetovne vojne, mladine, delavcev iz podjetij glavnega mesta in enot tovariške in teritorialne milice.

MADRID – Predsednica KP Španije Dolores Ibarruri, ki so ji zdravniki vsadili srčni stimulator, je zapustila bolnišnico. Zdravniki pravijo, da si je La Pasionaria popolnoma opomogla in da se bo že prihodnji teden vrnila na politično prizorišče.

BEOGRAD – Na povabilo Miloša Minića, podpredsenika zveznega izvršnega sveta in zveznega sekretarja za zunanje zadeve, bo od 14. do 16. septembra na uradnem in prijateljskem obisku v SFRJ Jugoslaviji brigadni general Joseph N. Garba, komisar za zunanje zadeve republike Nigerije.

tedenski mozaik

V PEKINGU SO ODPRL ZA JAVNOST mavzolej, katerem počivajo posmrt ostanki Mao Ce-Tunga, p kojnega predsednika kitajsk komunistične parti Mavzolej so zgradili v r kordnem času v sodobne slogu, v katerem pa se p pleta veliko značilnih kit skih motivov. Kot je znan je mavzolej še pred uro otvoritvijo obiskal tudi pre sednik SFRJ Josip Broz T med svojim bivanjem v L Kitajski – in sicer kot p tuji državnik... Znam izjemne pozornosti...

NIČ PA NI ZNANEGA vrnitvi in sploh življ nemškega industrialca M na Schleyerja, ki so ga tr li teden ugrabili doslej je dno neznani napadalci terjajo za odkupnino izp tev nekaterih zaprtih pol nih teroristov in izročit večje vsote denarja. Toda hodnonemške oblasti menda sklenile, da bodo slej povsem nepopustljive teroristov in ne bodo voljile njihovim zahteva pa čeprav bi to terjalo t nje ugrabljenih oseb... bo ceno za nepopustlj plačal ugrabljeni Sch yer...?

CENE PA SO H REČ tudi sicer – in t bolj v Tokiu, ki velja z dražje mesto na svetu. so izračunali v Ženevi so za primerjavo vzeli York. Če so poprečni ljenjski stroški v New Y 100, potem so v 142,9, Stockholmu Oslu 121,9, Zuerichu Dunaju 115,3, 115,2, Kopenhagnu Helsinkih 108, 106,9, Frankfurtu Parizu 105,3, Haagu Lagosu 102,5, Džidi ska Arabija) 100,3. od New Yorka pa so slednjih mestih: Rim Dublin 67,1, Lizbona Bejrut 71,9, Rio de J 71,5, Manila 64,9, B 64,8 Madrid 64,2, nesburg 63,5, Bogota Mexico City 60,9, 58,5, Bombaj 50, Aires 46,6... Tako d mo vedeli, kje se izplač veti kje pa nne...

– Sem slišal, da so o meni krožile po podjetju najrazličnejše svinjarije, medtem ko sem bil na dopustu!

— Obrnite se, za vami sta dva čudovita ajdovčka!

NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Skupaj s pomorskim gospodarstvom in rečnim ladjevjem je jugoslovanska vojna mornarica JLA dala svoj pomemben delež k razvoju Jugoslavije kot pomorske dežele, je zapisal med drugim predsednik republike in vrhovni komandant JLA mornarjem ter njihovim starešinam ob 35-letnici jugoslovanske vojne mornarice.

Modre brazde

Osrednja svecanost ob tem pomembnem jubileju je bila v Splitu, ki je ves svečano odet in na ulicah pričakal svojega najljubšega gosta – Tita. Tako kot pred dnevi Beograd, ko se je predsenik Tito na čelu jugoslovanske delegacije vrnil z izredno uspešne poti miru po Sovjetski zvezi, Demokratični republiki Koreji ter Ljudski republiki Kitajski, je tudi slaba dva dni zatem Split dokazal, kako neizmerno je spoštovanje vseh naših delovnih ljudi in občanov do Titove osebnosti.

CK ZKS O KULTURI

V Ljubljani je bila seja predsedstva CK ZKS, na kateri so razpravljali o številnih vprašanjih kulture, znanstvenega raziskovanja ter izobraževanja. Sklenili so, da v pripravah na osmi kongres slovenskih komunistov na prihodnjih sejah posvetijo še več pozornosti vsaki od naštetih tem.

V živahni in bogati razpravi je sodeloval tudi predsednik predsedstva SR Slovenije tovariš Sergej Krajgher, ki je med drugim poudaril: „Mislim tudi, da bi morali preiti h konkretizaciji tega, kar je posebej resolucija desetega kongresa ZKJ jasno opredelila. Govorijo namreč, da sta tu nevarna predvsem dva ekstrema: prvi je tako imenovani nihilizem v kulturnem ustvarjanju. T je nihilističen odnos do vsega dogajanja ne samo pri nas v Jugoslaviji in Sloveniji, v našem socialističnem samoupravnem razvoju, ampak tudi glede vloge in položaja človeka, ki povzema svojo filozofsko osnovo v glavnem pri Heideggerju in v smrti kot edinem konstantnem vodilu celotnega življenja in vsakega posameznika.

Na drugi strani pa tako imenovani komercializem, kjer se s ceneno „lahko" ali „poljudno" umetnostjo v resnici uveljavlja antikulturna dejavnost. Pri tem resolucija posebej opozarja na komercializem zlasti v sredstvih obveščanja, radiu in televiziji. Treba bi bilo videti, kaj smo v teh treh, štirih letih naredili, v obvladovanju in odpravljanju teh antikulturnih komercialističnih pojavov v naših knjigarnah, na televiziji, radiu, v drugih sredstvih obveščanja, v kinematografiji itd."

ZAVEZNIKA

V intervjuju za teoretično glasilo italijanske KP „Rinascita" je član predsedstva CK ZKJ Edvard Kardelj govoril predvsem o tem, da kapitalizem danes ne obvladuje ekonomskih virov krize.

Ko je govoril o položaju inteligence, je dejal: „družbeni položaj inteligence je postal specifičen in obenem tudi zelo oster problem sodobne družbe. Ta problem ni samo karakterističen za razviti kapitalistični svet, ampak na svoj način tudi za socialistično družbo našega časa. Število šolanih oziroma izobraženih ljudi se je danes silno povečalo. Toda obenem je ogromna večina teh izobražencev izgubila nekdanji položaj sloja med delavskim razredom in buržoazijo in našla se je v enakih mezdnih odnosih kot fizični delavec. Postala je sestavni del delavskega razreda v pravem smislu te besede.

MILAN MEDEN

KOLEKCIJA TOVARNE BETI – Manekenke, sicer delavke v delovni organizaciji Beti, prikazujejo na Vinomerju pri Metliki slovenskim kupcem novo kolekcijo tovarne Beti. „Pomlad-poletje 78“. Na posnetku sta Cvetka in Anica v spalnih srajcah iz nove kolekcije Beti za leto 78.

POMLAD – POLETJE 78 – V petek je bila na Otočcu zelo uspešna modna revija, ki jo je za svoje poslovne partnerje organiziral Novoteks. Manekeni ljubljanskega centra za sodobno oblačenje so prikazali žensko, moško ter otroško kolekcijo za prihodnje leto. (Foto: M. Gošnik)

ISKRIN AVTORALLY – V nedeljo se je 147 posadk Iskrinih delavcev iz vse Slovenije pomerilo na 130 km dolgem rallyju od Žužemberka prek Novega mesta, Semiča do Šentjerneja. Na kontrolah so se tekmovalci pomerili še v drugih spretnostih. Na sliki: kontrola na Primostku.

NEPREDVIDENA ZAMUDA – Dela pri gradnji prizidka metliškega doma počitka so se zakasnila za okoli dva meseca. Delavci TGP so morali izkopati tudi 8 m globoke vodnjake za temelje, ker niso prišli do trde podlage. Seveda bo ta zamuda gradnjo podražila; končana bi morala biti spomladi prihodnje leto.

NOVO POBRATIMSTVO

Moški pevski zbor delavskega prosvetnega društva „Svobode“ iz Brežic je ta čas pravzaprav najstarejši v občini, saj deluje že dvaintrideseto leto. V času, ko se pevci pripravljajo na novo sezono in so pred dnevi zapeli tudi pri otvoritvi Didičeve likovne razstave v kostanjevi-škem Lamutovem likovnem salonu, so navezali tudi o krepitvi stikov z moškim zborom „Staneta Okrogarja“ iz Zagorja ob Savi, ki so v sezoni prejšnji že podpis listine o pobratimstvu. Z njo predvidevajo tudi poslej mnogo izmenjalnih koncertnih nastopov, v listino pa so zapisali tudi željo, da bi pevsko sodelovanje postopno razširili na sodelovanje obeh društev na različnih področjih javnega življenja.

Ž. Š.

Sejmišča

NOVO MESTO: Nespremenjene cene so poglavitna značilnost ponedeljkovega sejma. Kupci so pripeljali naprodaj 401 prašiča, od tega 33 starih od tri do pet mesecev. Prodali so jih skupno 219. Pujski so stali od 600 do 700 din, starejši prašiči od 710 do 1.250 din.

BREŽICE: Na sobotnem sejmu je bilo naprodaj 417 pujskov in 14 nad tri mesece starih prašičev. Pujskov so prodali 274 po 30 do 32 din, starejših prašičev pa 9 po 23 din kilogram žive teže.

Vsestranski „vzpon“ poletja

Primerjava letošnjega prvega polletja z lanskim ponuja zanimive ugotovitve. Ena takih je, da se je dohodek za razporeditev na Dolenjskem (v mislih imamo črnomaljsko, metliško, novomeško in trebanjsko občino) povečal od lanskih 1.028 milijonov dinarjev na letošnjih 1.568 milijonov ali za 540 milijonov dinarjev oziroma za 52 odstotkov. Od tega so si organizacije združenega dela „odrezale“ 1.037 milijonov ali 66,3 odstotka vsega denarja, kar je tudi 58 odstotkov več kot lani v prvem polletju. Skupna poraba je „vzela“ 418 milijonov dinarjev ali 26,7 odst. celotne vsote (42 odstotkov več kot v prvih mesecih 1976).

Iz razpredelnic lahko razberemo, da je dobila skupna poraba procentualno manjši delež od lanskega (28,6 odst.). Merjena z odstotki je podoba varljiva, saj je šlo letos za skupno porabo le navidezno manj denarja kot lani. V absolutnem znesku je bilo ob letošnjem prvem polletju za skupno porabo za 124 milijonov več denarja. To pomeni, da je potrebno za resnično podobo stanja upoštevati dejanske vsote, ne pa ostajati pri „strukturnih“ odstotkih.

Dejansko večja vsota se je pokazala pri nadaljnji delitvi denarja za skupno porabo. Tako je dobilo izobraževanje 92,4 milijona dinarjev ali 70 odstotkov več kot lani v prvem polletju (slovensko povečanje je znašalo 49, jugoslovansko pa 194 odstotkov), kultura 20,1 milijona ali 89 odst. več (SRS 61, SFRJ 266 odst. več), zdravstvo 94,4 milijona – 42 odst. več (SRS in SFRJ za 29 odst. več), invalidsko pokojninsko zavarovanje 149,4 milijona ali 31 odst. več, socialno varstvo 39,2 milijona – 37 odst. več itd.

In kaj so imele od tega organizacije združenega dela na Dolenjskem? Neto osebni dohodki so se povečali za 29 odstotkov, sredstva za stanovanjsko izgradnjo za 42 odst., rezervni skladi za 748 odst. (SFRJ 234,9) itd. Neposredne koristi je imela tudi splošna poraba, saj so davki iz dohodka porasli za 435 odst. (od 2 na 10,7 milijona dinarjev), davki iz osebnih dohodkov pa za 89 odst. (od 7,9 na 15 milijonov).

I. Z.

Skupna naložba

Gozdno gospodarstvo ZKGP Kočevje in Inles Ribnica sta že podpisala samoupravni sporazum o skupni investiciji v „Meles“, to je o izgradnji avtomatiziranega skladišča hlodovine z lupilnico, v gradnji nove žage in novega energetskega vira.

Vse to bo veljalo nad 42 milijonov din, od tega bosta obe delovni organizaciji vložili 12 milijonov lastnih sredstev, ostalo pa bodo posojila. V gradnjo bodo vložili sredstva – Inles 42 odstotkov, Gozdno gospodarstvo 58 odstotkov.

Pred začetkom del bo treba še uskladiti in dopolniti načrte za gradnjo. Precej težav in stroškov bo s prestavitvijo vodovodne, električne in kanalizacijske mreže, ki poteka prav po zemljišču bodočega Melesa. Zaradi tega se bo začetek del nekoliko zavlekel, vendar bodo z zemeljskimi deli kljub temu začeli še letos. Meles bo stal v bližini Inlesa Ribnica.

J. P.

Izvozniki so se odrezali

Letošnji izvoz v prvi polovici leta je za 21 odstotkov boljši, kot je bil lani v tem času. Kar 83 odst. letošnjega izvoza je šlo na konvertibilno področje, med največje izvoznike pa znova uvrščamo že znane rekorderje: IMV (celotna OZD) je izvozila za več kot 20 milijonov dolarjev avtomobilov, sledijo pa: tovarna zdravil „Krka“ z nad 11 milijoni, Novoles (preko 6 milijonov), Iskra Šentjernej (nad 3 milijone) in Novoteks (2,4 milijona dolarjev iztržka).

Podatki kažejo, da je letos najbolj povečala izvozniško dejavnost tovarna Krka, kjer beležijo v primeri z lani skoro za polovico boljši uspeh, veliko povečanje izvoza je opazno še v Novolesu, v šentjernejski Iskri, Labodu in IMV.

Res je, da ob zaključki prvega poletja plan ni bil v celoti dosežen, saj znaša realizacija malo nad 46 odst., vendar je do konca leta še nekaj uspešnih mesecev in izvoznikov ni strah, da ne bi dosegli predvidene številke 90 milijonov. Razveseljivo pa je razbrati iz podatkov, ki so jih delovne organizacije dostavile statistični službi, da je bil v prvem polletju uvoz krit z izvozom. Še več: računajo, da je bilo izvoza za 5 odstotkov več.

DOKAZOVANJE POSEBNE DOBE

75. člen zakona o temeljnih pravicah pokojninskega in invalidskega zavarovanja je doživel novo spremembo. Ponovno je odprta možnost za dokazovanje posebne dobe s pričami, če je zavarovanci niso uveljavili do 31. decembra 1966. leta. Novost pa ne velja za vsa obdobja posebne dobe. Velja le za posebno dobo, ki se šteje v pokojninsko dobo v dvojnem trajanju, in to zaradi aktivne udeležbe v NOB pa tudi za obdobje, prebito v zaporih, taboriščih ter internacijah. Za vso drugo posebno dobo je potekel rok za uveljavitve in dokazovanje s pričami že 31. decembra 1966 ter jih zavarovanci brez dokazilnih listin ne morejo več uveljavljati. Posameznik, ki želi dokazovati posebno dobo s pričami, mora najprej urediti vse potrebno pri predsedstvu občinskega odbora ZZB NOV. Samo z mnenjem občinskega odbora ZZB lahko posameznik prične postopek pri skupnosti.

– Kaj ni rekel, da je treba energično ukrepati, brž ko zaškriplje? !

(Karlovački tjednik)

PREVLADUJEJO STAREJŠE SORTE – Na dolenjskih poljih, ki niso najbolj primerna za gojitev pšenice, prevladujejo nekatere starejše sorte: san pastore, san marino, leonardo in libelula. Te bi bilo potrebno zamenjati z novejšimi domačimi in že preizkušenimi.

Potrditev še na poljih

Zanimivi rezultati poskusa s pšenico v Šentjerneju so vredni, da jih pred setvijo poljedelci upoštevajo

Pšenica je kultura, ki je zastopana med žitaricami z več kot 80 odstotki, medtem ko med njivskimi kulturami ne zavzema prvega mesta. Dolenjska za gojenje pšenice nima dobrih pogojev (čas dozorevanja je zelo različen pa tudi sestava tal ni najboljša) in jo koruza vedno bolj izpodriva z naših polj. Gotovo pa je, da bo še vedno v precejšnji meri zastopana v kolobarju z drugimi strniščnimi posevki (ajdo in repo).

Ne bi smeli uporabljati samo nove vrste umetnih gnojil in agrotehničnih ukrepov, nedvomno bi bilo potrebno zamenjati tudi starejše (preživele) vrste pšenice – v zasebnih gospodarstvih sta najbolj zastopani san pastore in libelula – z novimi, kvalitetnejšimi in preizkušenimi vrstami. V tem bi morala privatna gospodarstva bolje upoštevati izsledke družbenega sektorja. Prav novomeška kmetijska zadruga je z makro poizkusom z ozimno pšenico v Šentjerneju prišla v letošnjem juliju do zanimivih rezultatov, ki bi morali spodbuditi marsikaterega pridelovalca žit. O tem smo se pogovarjali s Hermanom Mlakarjem, vodjem TOZD lastna proizvodnja:

„S poizkusom smo skušali ugotoviti, katera vrsta ozimne pšenice najbolj ustreza gojitvenim pogojem na Dolenjskem. Seveda nas je k temu vodila tudi primerjava v kvaliteti posameznih vrst pšenice.

Intenzivne vrste pšenice zahtevajo posebne agrotehnične ukrepe: intenzivno gnojenje, zaščito pred plevelom, dognojevanje med vegetacijo z dušičnimi gnojili. V tem desetletju so se pojavile mnoge nove vrste domačih žit: marinka, zlata dolina, pred kratkim pa drina, novosadsko rano 1 in 2, nova banatka, sanja, sava, partizanka in kragujevsko 56. Navedene vrste žit so bile lani v Šentjerneju zasejane poizkusno. Po žetvi in meritvah smo prišli do naslednjih rezultatov:

Sorta	Površina (ha)	Vlaga (v %)	Pridelek (q/ha)
drina	0,5420	10,6	50,00
libellula	0,7090	11,6	41,88
NK 1	0,7000	9,9	36,07
sanja	0,6900	10,6	42,89
NR 2	0,6810	10,1	38,54
nova banatka	0,6710	12,0	45,23
partizanka	0,6620	12,7	38,97
KG 56	0,6530	10,6	43,41

Vsi agrotehnični ukrepi so bili tudi že do sedaj uporabljani: gnojenje ob setvi s 500 kg NPK (9:18:18), poraba semena je bila od 250 do 300 kg (različno po vrstah), prvo dognojevanje ozimnega posevka je bilo v februarju z 250 kg NPK (17:8:9), v času kolenčenja so bili posevki škropljeni s herbicidi proti plevelu (4 l dickofloida na ha), pred klasenjem je bilo izvedeno dognojevanje z 200 kg KAN-a. Žito je bilo kombajnirano 9. julija.

Številke v tabeli kažejo, da je poizkus uspel, saj je bil povprečen pridelek 43 stotov na ha. Po rodnosti najbolj izstopata pri „mehkih“ sortah drina, pri „trdih“ pa nova banatka in partizanka. Slednja je dala na področju celotne Jugoslavije najbolj zanesljive pridelke.

Do sedaj smo opažali, da kmetje posvečajo premalo pozornosti gnojenju posevkov. Napačno je misliti, da je z dodatnim gnojenjem spomladi moč nadomestiti, kar se zamudi jeseni. Samo intenzivno gnojenje s fosforjem in kalijem ob setvi dovoljuje v kasnejši dobi močnejše gnojenje z dušikom. Izkušnje so pokazale, da mora biti razmerje med dušikom, fosforjem in kalijem 1,5 : 1 : 1.

Zanesljivo je tole: poizkus KZ Novo mesto, ki je bil izveden v sodelovanju z inž. Jožetom Šilcem iz ljubljanskega Kmetijskega inštituta, je pokazal, da so posamezne nove vrste pšenice kljub ne najboljšim pogojem na Dolenjskem vendarle dale izredne rezultate. Uspeh tega poizkusa pa bo gotovo v veliki meri pogojen tudi z neposredno uporabo izsledkov, saj lahko večjo kvaliteto krušne moke, kot je dejal naš sogovornik, dosežemo samo z novimi, kvalitetnejšimi vrstami žitaric.

I. VIZJAK

Kmetijski nasveti

Jamstvo je v pravi sorti

Zagotavljajo, da je za letošnjo jesensko setev na voljo dovolj dobrega, potrjenega semena najprimernejših sort pšenice. V Sloveniji je bilo letos potrjenih nad dva tisoč ton pšeničnega semena, v katerem prevladujejo predvsem sorte zlata dolina, novosadska rana 2 in libellula, nekaj manj pa je sort partizanka, zlata dolina, marinka in kavkaz, torej tistih, ki so za naše rastne razmere najbolj priporočljive. Pohiteti je treba z nakupom, da ne bo kasneje ostal praznih rok.

Izbor primerne sorte je pri pridelovanju pšenice odločilnega pomena. Za naše razmere so najboljše tiste sorte, ki se ob veliki odpornosti odlikujejo tudi z zanesljivostjo pridelka. Vse večji pomen dobiva tudi kakovost pšenice, ki je bila ob uvajanju prvih italijanskih intenzivnih pšeničnih sort nekako v senci, zdaj pa jo vse bolj cenimo. Kakovostna pšenica mora vsebovati dosti beljakovin, kar je odlika tako imenovanih trdih pšenic.

Vzgoja domačih pšeničnih sort je prinesla tako ugodne rezultate, da so presegli pričakovanja. Njim se mora naša dežela zahvaliti, da se je verjetno končno otresla odvisnosti od uvoza pšenice iz tujine. Vendar je med 41 novimi pšeničnimi sortami, ki so jih v zadnjih 6 letih vzgojili jugoslovanski selektorji, velika razlika glede sortnih zahtev, kakovosti, rodnosti, zanesljivosti

Kot so pokazali poizkusi v vzhodni in osrednji Sloveniji, kamor lahko prištevamo tudi Dolenjsko, so trenutno najboljše sorte partizanka, novosadska rana 2 in zlata dolina, razen teh pa še pšenica, banja in Kg 56. (O rezultatih poskusov na Šentjerneškem polju pišemo še v posebnem sestavku na tej strani).

Ker je v naših razmerah precej slabih tal in gnojenje premalo učinkovito, je treba posebej poudariti, da v takih primerih z bolj intenzivnimi sortami ne bo pravega uspeha. Zato je bolje izbrati manj zahtevne sorte, kot sta npr. marinka in kavkaz. Ta tudi nekoliko višjo slamo in sta tako bolj odporni proti poležanosti.

Inž. M. L.

Učiteljevo slovo

Učitelj Edvard Uršič, ki je učil do minulega šolskega leta na Gori v ribniški občini, je odšel te dni v zasluženi pokoj. V svojih 63 letih življenja ima že kar 42 let delovne dobe. Šolski kolektiv in domačini mu žele, da bi dolgo užival težko zasluženi pokoj.

Namesto njega bo zdaj na tej šoli poučevala Danica Lesjak, absolventka višje pedagoške šole, ki ima 3 leta delovne dobe, sem pa je prišla iz Šoštanja. Je pravzaprav domačinka, saj je bila njena mama doma z Gore, pa tudi sama je rada prihajala sem na oddih.

Šolo na Gori bo letos obiskovalo 8 učencev, se pravi enako število kot lani. Tu so le prvi trije razredi, ki imajo skupaj pouk, učenci ostalih razredov pa se vozijo v šolo v Sodražico.

J. P.

ŠE POCENI NA DOPUST

V Tovarni celuloze in papirja „Djuro Salaj" v Krškem imajo za svoje zaposlene okoli 200 počitniških ležišč. Največ jih je še vedno v Materadi pri Poreču, precej jih imajo na Malem Lošinju, ob morju pa imajo še prikolice na Pagu in v Biogradu. Nekaj ležišč imajo poleg tega na Veliki planini, eno prikolico pa celo v „atomskih" toplicah pri Podčetrtku.

Vse to dokazuje, da imajo v kolektivu pestro izbiro za preživljanje počitniških dni, vendar je povpraševanje še vedno večje od ponudbe. Po zadnjih podatkih je do konca druge tretjine avgusta letovalo v počitniških hišicah in prikolicah v prej omenjenih krajih 240 delavcev z družinskimi člani. To pomeni, da je bil vsak šesti član kolektiva na oddihu v „lastnih" letoviščih.

Seveda pa pripomorejo k naraščajočemu zanimanju za takšno obnavljanje delovnih moči tudi spreminjajoče se življenjske navade in potrebe, pri čemer ne smemo pozabiti na dostopne cene oskrbe ali najemnine za uporabo hišic oziroma prikolic. Prav zaradi velikega zanimanja bodo v kolektivu še povečali možnosti za letovanje zaposlenih in njihovih družin: na Malem Lošinju za 200 ležišč, po vsej verjetnosti pa še kje drugje.

Ž. ŠEBEK

Borcem dvanajste brigade

Pred srečanjem borcev brigade v Mariboru 24. sept.

Ob 34. obletnici ustanovitve 12. udarne brigade (SNOUB) bo v soboto, 24. septembra, ob 10. uri v domu JLA v Mariboru srečanje borcev. Ob ustanovitvi brigade je bilo vanjo vključenih več enot iz Štajerske, prav zato se je brigada vseskozi imenovala „Štajerska". Tu je tudi vzrok, da bodo letošnje srečanje borcev te brigade pripravili prav Mariborčani.

Na srečanje so vabljeni vsi borci in svojci padlih v tej brigadi. Slavnostni govornik na proslavi bo prvi komandant te brigade, narodni heroj Radomir Božović–Raco.

Za vse, ki bi se radi udeležili proslave, bo organiziran poseben prevoz z avtobusi, ki jih bodo pripravili pododbori borcev 12. SNOUB v Ljubljani, Mariboru, Celju, Kopru, Trbovljah, Litiji, Kamniku in Radovljici. Za območje dolenjskih občin Novo mesto, Metlika, Črnomelj, Trebnje, Krško in Sevnica pa bo organiziran prevoz na podlagi števila prijav, ki bodo pravočasno prispele do torka, 20. t. m., na naslov hotela Metropol v Novem mestu, telefon 21–447. Borke ali borci te brigade se lahko s svojimi možmi oz. ženami prijavijo za brezplačen prevoz.

Novomeščani, Črnomaljčani in Metličani, ki bodo prijavili udeležbo na srečanju, naj se zbero v soboto, 24. septembra, ob 6. uri pred hotelom Metropol, odhod avtobusa pa bo pol ure kasneje. Interesenti iz Trebnjega, Krškega in Sevnice pa bodo o tem pravočasno obveščeni, zato naj ob prijavi sporoče tudi natančen naslov bivališča.

Vrnitev iz Maribora bo v večernih urah po dogovoru. Na svidenje!

ODBOR BORCEV
12. SNOUB

Zagreb: ogledalo dosežkov

V Zagrebu so v petek odprli jesenski velesejem — Sodeluje 6.341 razstavljalcev iz 63 dežel

Jesenski zagrebški velesejem je odprt. Natanko 6.341 razstavljalcev iz 63 držav razstavlja svoje izdelke na kar dvesto tisoč kvadratnih metrih zaprtega in 85.000 kvadratnih metrih odprtega razstavnega prostora. Še posebno svečanost daje letošnjemu sejmu praznovanje Titovih in partijskih jubilejev.

Prav tovariš Tito je bil pred 30 leti tisti, ki je dal pobudo za organiziranje tovrstnega sejma, ki je že zdavnaj prerastel jugoslovanske okvire. Predsednik skupščine SFRJ Kiro Gligorov, ki je tudi odprl največjo zagrebško prireditev, je dejal, da velesejem že cela tri desetletja plodno in uspešno dela ter daje pomemben prispevek k razvoju gospodarstva ter vsejugoslovanskega in mednarodnega tržišča v socialistični Jugoslaviji. Predstavlja prostor srečanj poslovnih ljudi iz vsega sveta, hkrati pa se je uveljavil kot že tradicionalno mednarodno tržišče.

Po besedah tovariša Gligorova je letos še posebnega pomena sodelovanje več kot tridesetih dežel v razvoju, ki postajajo vse pomembnejše pri oblikovanju našega gospodarstva. Skratka, prav velesejem je tisto mesto, kjer se bodo sedanji odnosi z ostalimi deželami še poglobili in razširili.

J. S.

RK PO NOVEM

V občini Kočevje so ta mesec skupščine organizacij Rdečega križa, na katerih prilagajajo organiziranost RK novim predpisom. Tako bo osnovna organizacija RK v vsaki krajevni skupnosti. Doslej je nanovo organiziranih že 7 osnovnih organizacij RK, v preostalih 8 KS pa bodo še ta mesec. Na skupščinah sprejemajo nova pravila in volijo vodstva. Na nedavni skupščini mestne organizacije RK so izvolili za predsednico Anico Arko. Sklenili so, da bodo program dela mestne organizacije pripravili na prvi seji vodstva.

Slovo od Bojana Avsca

V soboto popoldne smo na šo[illegible] helskem pokopališču v Novem m[illegible] stu pokopali nesrečno preminul[illegible] Bojana Avsca, 39-letnega poklic[illegible] pilota, zaposlenega pri zagrebš[illegible] letalskem podjetju PAN–ADRIA.

Bojan, sicer izučen za krojača, [illegible] v novomeškem aeroklubu začel [illegible] modelar, potem pa z veliko nada[illegible] nosti in dobre volje osvajal znanj[illegible] jadralnem, padalskem in motorn[illegible] letalskem športu. Zlasti kot jadra[illegible] in motorni pilot je pridobil vsa [illegible] na pooblastila za letenje v poseb[illegible] pogojih, oziroma za posebne nal[illegible] (akrobacije, nočno letenje ipd.). [illegible] je učitelj jadralnega in motorn[illegible] letenja ter tudi zvezni sodnik za [illegible] panogi. Imel je jadralsko srebrno [illegible] značko. V Vršcu in pozneje v N[illegible] vem mestu, kjer je bil zaposlen [illegible] Dolenjskem letalskem centru [illegible] učitelj letenja, je izučil več generac[illegible] jadralnih pilotov.

Pred šestimi leti se je zaposl[illegible] enoti kmetijskega letal[illegible] PAN–ADRIE, kjer si je kot sod[illegible] vec in pilot izjemnih sposobnost[illegible] tudi kot dejaven samoupravlj[illegible] pridobil velik ugled ter postal [illegible] ktor letenja in pred tremi mesec[illegible] pilotov. Nesreča ga je doletela [illegible] opravljanju službe nad Zagre[illegible] ko je med izredno zahtevnim m[illegible] letenjem zaradi zapraševanja p[illegible] komarjem, zadel v drevo in o[illegible] na tla, kjer se je letalo vnelo in [illegible] relo s pilotom vred. Bojan je [illegible] stil družino z dvema otrokoma.

Velika množica domačinov, [illegible] tov in mehanikov PAN–AD[illegible] INEX–ADRIE, vojnega let[illegible] Dolenjskega letalskega centra [illegible] drugih slovenskih in hrvaških [illegible] klubov, ki so Bojana pospre[illegible] zadnji poti, je najlepše izpr[illegible] kako smo ga imeli radi in kako [illegible] ga spoštovali.

M. MOŠ[illegible]

Modernizacija pošte je na pohodu

Novomeška pošta uresničuje načrte o sodobnejšem poslovanju, ima pa vrsto težav zaradi pomanjkanja prostora in pogostnega odhajanja zaposlenih

Pred okenci na novomeški pošti se bodo zmanjšale vrste čakajočih. Te dni so nabavili dva stroja sprejemnika, pripravljajo pa tudi poslovanje pošte v Kandiji in modernizirajo pošte na podeželju.

Zofka Mehle, upravnica tozda za ptt promet Novo mesto pravi, da si kolektiv več let prizadeva priti do novih prostorov, da bi lahko uvedli več delovnih mest za stranke, kajti vrste pred okenci so njim prav tako neljube kot čakajočim. Predvidena je gradnja novega trakta zraven zdajšnje pošte, vendar zaradi urbanističnih zadržkov še ni prišlo do uresničitve.

Medtem so stekli dogovori, da bo po preselitvi Dolenjske banke del stavbe v Kandiji dobila pošta. Tam bodo uvedli kompletno poštno službo za stranke, izvzemši izdajo paketov. Pošta je te dni namestila pri svojih okencih tudi dva nova stroja (vsak je veljal 230.000 dinarjev), tako da strankam ne bo potrebno čakati pri okencu za vplačila in še enkrat pri izplačilih, marveč bodo oboje opravili na enem mestu.

Malo znano je tudi, da je pošta letos obnovila 4 podeželske pošte in 6 avtomatskih central. Prenovljeno pošto so dobili v Adlešičih, Dragatušu, Mokronogu in Mirni peči. Na Dvoru je obnova v teku, adaptacija pa je zastavljena še v Brusnicah, predvidena pa v Starem trgu in Stopičah. V Straži bodo začeli letos graditi novo poslopje za pošto, novogradnja pa je v načrtu tudi na Mirni.

Skokovit razmah je tudi v telefoniji. V preteklem letu so na novomeškem območju priključili 1000 novih naročnikov telefona, v prvi polovici letošnjega leta pa čez 700. Zaradi zasedenih zmogljivosti trenutno ni mogoče dobiti nove telefonske številke, spomladi 1978 pa dobijo novih 2.000 priključkov.

Kolektiv pošte pa ima precej „notranjih" težav, kajti često si ljudje iz vrst zaposlenih poiščejo rajši lagodnejšo službo. Okrog 76 odst. vseh zaposlenih na pošti mora delati v izmenah, več kot 90 odst. delavcev dela ob sobotah, nekateri dežurajo celo ob nedeljah. Na zunanjih poštah, kjer ni dela v izmenah, tudi ni odhajanja drugam.

R. BAČER

POHOD METLIŠKE MLADINSKE POHODNE ENOTE

Mladinska pohodna enota iz Metlike, ki nosi ime 15. SNOUB–belokranjska, je imela v nedeljo, 4. septembra, partizanski pohod iz Metlike do Ravnac. Med potjo je 40 mladink in mladincev iz metliške občine obiskalo spomenike in obeležja, ki nas spominjajo na narodnoosvobodilni boj.

Večji del mladink in mladincev v pohodni enoti je pripadnikov prostovoljcev teritorialne enote in prav tem je bil namenjen strokovni del pohoda, t. j. orientacijsko-taktične vaje, gibanje na terenu s pomočjo kompasa in specialk. V Ravnacah, kjer je bila osrednja proslava v počastitev brigade, po kateri nosi pohodna enota ime, je bil cilj pohoda.

MIRJAM BEZEK

KMALU POD STREHO – Dobre tri mesece je minilo, odkar so položili temeljni kamen za nov obrat Iskre v Šentjerneju, kjer bodo izdelovali potenciometre. Za kraj in okolico bo nova tovarna velikega pomena. (Foto: Polde Miklič)

Metličani v Stuttgartu

Na povabilo Arbeiter Wolfarth je delegacija mladih tekstilcev obiskala Stuttgart — Zanimanje za samoupravljanje

Od 29. avgusta do 1. septembra je bila 10-članska delegacija mladih metliških tekstilnih delavcev iz Beti, Kometa in Novoteksa na obisku v Stuttgartu, kamor jo je povabila organizacija Arbeiter Wolfarth.

Mladi Metličani so obiskali firmo Bleyle, s katero Beti veliko sodeluje, si ogledali proizvodnjo in se s predstavniki njihovega organa, ki je podoben našemu delavskemu svetu, vendar z veliko manjšimi pristojnostmi, pogovarjali o življenju in delu tamkajšnjih delavcev, zlasti mladih; pogovor je nanesel tudi na naše samoupravljanje, za katero se tam precej zanimajo.

V Sindelfingenu so naši mladinci obiskali firmo Suetex in se pogovarjali z direktorji, predstavniki organa upravljanja ter mladine. Sestali so se tudi s predstavniki slovenskega društva Triglav, kateremu je v Stuttgartu ravno organizacija Arbeiter Wolfarth odstopila prostor, v katerem se zbirajo in prirejajo razne prireditve. Sledil je obisk pri jugoslovanskem generalnem konzulu v tem mestu.

Našo delegacijo je sprejel tudi stuttgartski župan in predsednik sindikata pokrajine Baden-Wuertenberg. Posebej v sindikatu je stekel živahen pogovor o našem samoupravljanju in metliški mladi delavci so v pogovoru, ki je bil včasih tudi polemičen, iz svojih izkušenj nemškim gostiteljem predstavili vse prednosti našega sistema.

Spomladi prihodnje leto bodo predstavniki Arbeiter Wolfarth vrnili obisk metliškim mladincem.

ŠAHOVSKI TROBO[illegible] POBRATENIH

V petek, soboto in nedeljo, [illegible] 17. in 18. septembra, bo v M[illegible] šahovski troboj, v katerem se [illegible] pomerili igralci iz pobratenih [illegible] Ronchi iz Italije in avstrijske W[illegible]

PROMENADNI KONCERT KAPELSKE GODBE V ZAGREBU

V četrtek, 8. t. m., je Gasilska godba Kapele priredila koncert „Studijeve promenade" v Zagrebu na Zrinjevcu. Nad 1000 Zagrebčanov se je zbralo na Zrinjevcu in vsako točko programa sprejelo z bučnim aplavzom. Dasi je bil koncert napovedan za ob 18. uri, so se poslušalci začeli zbirati že več kot pol ure pred napovedanim časom in ko je napovedovalec tedenske informativne revije za televizijo, radio, film, gledališče in glasbo napovedal spored koncerta in izročil priznanje za sodelovanje na „STUDIJEVI PROMENADI", so morali kapelski godbeniki dodati programu še novo točko.

NAD 60 PODOB KRŠKEGA

„Krški klub likovnikov" je pred dnevi v okviru svojega letnega programa pripravil prvo slikarsko kolonijo. Povabilu nanjo se je odzvalo kar 22 amaterjev domačega društva in gostje iz Brežic, Novega mesta, z Jesenic in iz Zagreba. V poltretjem dnevu dela je nastalo nekaj več kot 60 del (predvsem z motivi iz Krškega pa tudi iz mestne okolice) v olju, pastelu, risbi in drugih likovnih tehnikah. Že sama tematika ustvarjenih del pove, da so kolonijo posvetili 500-letnici krških mestnih pravic.

POJASNILO

V sestavek „Kako pluje barka dolenjskega gospodarstva", ki je bil objavljen v št. 35 Dolenjskega lista (8. septembra 1977), se je vrinilo nekaj netočnosti. Tako se zadnji stavek drugega odstavka v tretjem stolpcu pravilno glasi: „Nelikvidnosti sicer ni več, ni pa še usklajevanja vseh oblik porabe z dejansko doseženim dohodkom." Dopolniti je treba tudi zadnji stavek odstavka pred vmesnim naslovom „Zakaj in doklej nezainteresiranost? ", ker ga je tiskarski škrat smiselno „skrajšal". Pravilno bi se moral glasiti takole: „Zanimivo je, da predstavlja znesek neplačane realizacije dejansko le vrednost osem do dvanajstdnevne realizacije in da stanje denarnih sredstev na žiro računih za več kot 50 odstotkov presega znesek neplačane realizacije, ali če hočemo, odprtih obveznosti do dobaviteljev."

„Cestni dinar" snedel obljubo

Cestni prah greni življenje Dolnjestražanov

Dolnjestražane in vaščane Podgore, pa ne samo te, že dlje časa razburja prašna in kotanjasta cesta, še toliko bolj, saj so bila za letos obljubljena zemeljska dela, prihodnje leto pa naj bi prah, ki lega na vrtove in se naseli v domove, pregnala asfaltna prevleka. Obljubo je tudi tokrat snedel „cestni dinar".

Jože Fink: Stanovanja so pravo leglo praha

„Spomladi, ko je bil tu obvoz za tovornjake in avtobuse – teh ni bilo ravno malo – je bilo naravnost obupno. Vsak dan smo morali izpirati prah s cvetličnih grmov, „bele meje" so ugonobila kolesa težkih tovornjakov, saj njihova širina ni poznala, pa tudi ni mogla, razlike med cesto in vrtom. Doma si se lahko podpisal na vsak predmet v stanovanju. Perila skoraj ne moreš sušiti na prostem, veselje do urejenega vrta je ubito, nove hiše imajo uničena „pročelja".

Pred kratkim so vaščani ustanovili samoiniciativni odbor in na prvi sestanek povabili tudi predsednika občinske konference SZDL Uroša Dularja. Ugotovljeno je bilo, da projekta za cesto sploh še ni. Vaščani smo pripravljeni prispevati za asfaltno prevleko vse obveznice in vse metre vrtov, ki bi jih snedla nova cesta, gotovo ne bi naleteli na gluha ušesa pri Gozdnem gospodarstvu, Novolesu in ‚Gorjancih', kjer je zaposlenih mnogo naših ljudi," je povedal Jože Fink iz Dolnje Straže.

O resničnosti besed smo se lahko prepričali na vsakem koraku. Omenjena cesta je gotovo tudi širšega družbenega pomena. Asfaltna prevleka bi nedvomno razbremenila vzporednico onstran Krke, pogoltnila nemalo prometne zmede na novomeških križiščih, dela na cesti pri Volavčah bi potekala brez izogibanj, življenje v teh krajih pa bi postalo znosnejše.

I. VIZJAK

Marginalije o publicistu, gledališčniku in tovarišu

Pred kratkim smo se na novem pokopališču v Kočevju poslovili od publicista, vsesplošnega kulturnega delavca, zlasti pa odrskega ustvarjalca Vekoslava Figarja. Njegove režije in nastopi so nam še prav vse v živem spominu. Ko je bilo ustanovljeno v Kočevju gledališče „Jože Češko" v sklopu DPD Svoboda Kočevje in je ponovno oživel naš lepi oder v Češkovem domu, se je izkazala in se pognala do viška neizčrpna [illegible] jeva organizacijska sposobnost [illegible] gova zasluga je bila, da se je v K[illegible] vijo kulturnega žarišča v Ko[illegible] močneje začela širiti kultura in [illegible] brazba ter zajemala vedno širš[illegible] občanov v komuni.

Meni je ostala v nepozabnem [illegible] minu gledališka sezona 1964/[illegible] Vrstile so se premiere kot na [illegible] čem traku: „Pravljica o carju [illegible] stirju", „Pernjakovi", „Dr[illegible] dnevnik" in še kaj. Naša d[illegible] gledališka ustvarjalnost je [illegible] dosegla višino, kakršne ni v [illegible] nejša leta več dosegla. Po tej [illegible] plodni premierski sezoni [illegible] nehali iti kulturo. Življenjski [illegible] dard se je začel dvigati v ne[illegible] višave. Prav vsakdo je že imel [illegible] avto, lahko si je s posojili [illegible] lastno hišo ali vsaj „vikend" na [illegible] ini ali ob morju (to je bilo [illegible] nejše!), vse to pa smo obdajali [illegible] sokimi zidovi in bodečimi [illegible] Postali smo grozljivo posamez[illegible] in ne pomislimo, da je ta pos[illegible] ška sla grob sleherne kulture. T[illegible] gledališke, ki si ji vse življenje [illegible]

Dragi moj Vekoslav, oprosti [illegible] črnogledosti, ki je sam nikoli [illegible] priznaval! Kaj hočeš, visoka st[illegible] ima pravico, da včasih tudi malo [illegible] godrnja. Saj veš, da sem še [illegible] groba ves Tvoj, kot nekoč na [illegible] odru! Zdi se mi, da slišim tihi [illegible] korakov našega odrskega mojst[illegible] Matije, ki nekaj brklja med vr[illegible] za spuščanje zastora in ukazuje [illegible] šepeta skozi odprtino: „Dosti, do[illegible] sti!" Ubogam ga in te pozdravljam [illegible]

Tvoj

FRANCE ČANKAR

NA VRSTI KONČNO NOVO MESTO – Takole je vsako jutro in dopoldne pred novomeškim zdravstvenim domom . . . Delovni pogoji v več kot 200 let stari stavbi zaradi nefunkcionalnosti hodnikov, nadstropij in sob že dolga desetletja več ne ustezajo. Prebivalci Novega mesta in njegove širše okolice upravičeno upajo, da bo po razširitvah in adaptacijah oz. novogradnjah podobnih ustanov v Črnomlju, Krškem, Metliki, Trebnjem in še kje zdaj vendarle na vrsti tudi prepotreben nov, sodobni zdravstveni dom v Novem mestu. (Foto Sandi Mikulan)

pisma in odmevi

Manj izgube

Pred nekaj tedni smo poročali, da je izkazalo ob polletju 7 kočevskih avtobusov izgubo, med njimi jih je imelo 6 majhno oziroma celo vprašljivo. Med slednjimi smo omenili tudi kočevski tozd NAME. Te dni pa nam je direktor kočevske NAME Jože Žagar v razgovoru med drugim poudaril in pokazal dokumente, da je izguba NAME znatno manjša, kot je bila prikazana v polletni bilanci tega tozda (mi v našem poročilu številke niti nismo omenjali). Na seji kolegija gurta, so ugotovili, da sta v poslovnem poročilu za polletje tudi dve napaki, od katerih se ena nanaša na kočevsko NAMO. Kar za 211.854 din prispevka za PTT so pomotoma vnesli kočevsko NAMO, namesto ljubljanske. Tako se izguba, prikazana v bilanci v znesku 331.931,62 din, zmanjša za pomotoma knjiženi znesek.

Razen tega je direktor Jože Žagar povedal, da je tudi ta izguba, ki je ostala, vprašljiva, saj je nastala le zato, ker je kočevska NAMA v prvem polletju razen redne amortizacije obračunala še izredno (celo v enem znesku kot redno), in sicer v znesku 561.467 din. Če izredne amortizacije ne bi obračunali ali bi jo obračunali v manjšem znesku, bi bilanca pokazala dobiček.

Vse to smo zapisali le na željo vodstva kočevske NAME. Hkrati pa ponovno poudarjamo, da so vsi dosedanji in prejšnji podatki o poslovanju NAME vzeti iz njenih dokumentov in da so tako vodstva (ne le NAME, ampak tudi drugih kolektivov) in delovni ljudje odgovorni za dobro gospodarjenje in pravilnost podatkov.

J. P.

ZVEZKI SO ZAMENJALI IGRAČE

Šolska vrata, ki vodijo v novo šolsko leto, so se odprla. Nešteto malčkov je letos prvič prestopilo njihov prag. Pospravili so svoje igračke, ki jim bile doslej edino okno v svet, zamenjali so jih z zvezki in svinčniki. Napravili so nov korak v življenju, starši in učitelji pa jim bodo pomagali, da bodo zavili na pravo pot. Torej: srečno in uspešno šolsko leto, dragi cicibani!

KSENIJA BREGAR
OŠ Šentjernej

Namesto pomoči batine

Pojasnilo Uprave javne varnosti iz Novega mesta

Dne 11. 8. 1977 ste v 31. številki DL v rubriki „Pisma in odmevi" na strani 5 objavili članek „Namesto pomoči batine", ki ga je napisal Karel Merčnik iz Dobruške vasi. Ker se v članku opisuje nastop in ravnanje miličnikov Štefana Horvata in Zdravka Červa in ker navedbe v članku ne ustrezajo resnici, daje UJV Novo mesto naslednje pojasnilo:

Miličnika Štefan Horvat in Zdravko Červ sta se 5. 8. 1977 zaradi službenih nalog odpravila med opravljanjem službe v romsko naselje pri Dobruški vasi. Ko sta se približala taborišču, sta opazila pri ognju, ki ga je kuril Jože Brajdič, občana Karla Merčnika, ki je tedaj, ko je opazil miličnika, spremenil svoje obnašanje s tem, da se je začel ozirati na vse strani in se glasneje pogovarjati. Na vprašanje, kakšne opravke ima pri Jožetu Brajdiču, je pojasnil, da je prišel zaradi pomoči pri zidavi.

Ker je bil Merčnik pred časom od organov za notranje zadeve že obravnavan zaradi nedovoljene posesti orožja, zaradi njegovega obnašanja, ko sta se miličnika približevala taborišču, in zaradi nekaterih drugih okolnosti, se je v miličnikih ustvaril sum, da njegov odgovor ni iskren in da se mudi pri Jožetu Brajdiču zaradi drugih poslov. Ko sta ga miličnika povprašala, kaj ima pri sebi, je Merčnik porinil obe roki v hlačne žepe in odgovoril, da ničesar. To je utrdilo sum, da ima pri sebi orožje ali strelivo, zaradi česar sta se miličnika odločila, da sum preverita s tem, da Merčnika otipata po žepih. Ker Merčnik kljub pozivu ni hotel potegniti roke iz žepa, sta ga prijela za roki in otipala po žepih, vendar pri njem nista našla niti orožja niti streliva.

Navedbe Karla Merčnika o tem, da sta se ga miličnika fizično lotila in mu strgala srajco in jopico so neutemeljne, ker takšnega ravnanja ni bilo. Miličnika sta postopala v skladu z določili 79. in 83. člena zakona o družbeni samozaščiti, varnosti in notranjih zadevah ter čl. 30 zakona o orožju.

NIKO BRICELJ,
načelnik
uprave

SLAVKO HOČEVAR

V Loki pri Zidanem mostu so pred dnevi pokopali priznanega družbenopolitičnega delavca tega kraja, Slavka Hočevarja, upokojenega železničarja. Tovariš Slavko je bil med vojno borec Prekomorske brigade v Dalmaciji, zatem pa vrsto let predsednik organizacije ZZB v Loki. Veliko je v tem času pripomogel, da so udeleženci NOB pravočasno in pošteno zagotavljali svoje pravice. Bil je tudi gasilec in je zaslužen za napredek gasilstva na tem območju.

Slavka se spominjamo tudi kot nenadomestljivega mentorja pionirjev na tamkajšnji osnovni šoli, kjer je bil soustanovitelj lutkarskega krožka, sam pa je postavil oder. To zadnje govori, da je bil Slavko tudi nekaj mizarja. Tako je brezplačno izdelal pet omaric za krajevno organizacijo RK, kjer je bil dve leti tudi predsednik.

Nič čudnega ni torej, da je bil Slavko Hočevar med občani tako priljubljen. Za vse, kar je storil zanje, so se mu oddolžili na njegovi zadnji poti v zares velikem številu.

S. SKOČIR

Pisma iz tujine

TANJICA ODHAJA V DOMOVINO

Tanjica Možic ni velika. Ima rjave lase in plave oči. Stara je šele šest let in je naša najmanjša učenka. Med poukom nikoli ne nagaja in se pridno uči.

Danes vidimo Tanjico zadnjič. Z atkom odhaja nazaj v domovino. Vsi, ki jo imamo radi, ji želimo, da bi dobro potovala. Doma naj se pridno uči materinega jezika.

Nikoli je ne bomo pozabili. Njeni sošolci in sošolke iz Degerlocha ji želimo vso srečo.

FRANCI HODNIK
Gutbrotstr. 65 c
Stuttgart – West

SLOVO V NAGOLDU

Tisti dan je bil v Nagoldu lep in sončen. Drugo šolsko uro smo bili zbrani že vsi slovenski šolarji, tudi tisti, ki imajo ta dan reden nemški pouk. Vedeli smo, da se mnogi postavljajo in odhajajo za vedno v domovino.

S Sabino in Blanko bo naš oddelek izgubil dve dobri in delovni učenki. Tudi za Danielom nam je žal in resnično najlepše bi bilo, če bi se s tovarišico vrnili prav vsi v svoje drage vasice širom po Sloveniji.

Ta šolski dan je bil praznično. V ničemer ni bil podoben drugim šolskim dnevom. Pridni in ubogljivi smo bli, saj smo se dobro zavedali, da smo v tolikem številu poslednjič zbrani. Pričakovali smo spričevala. Takoj po odmoru nam jih je tovarišica razdelila. Zaželeli smo si srečne počitnice v domovini, si segli v roke in se razkropili.

Doma je mamica pripravila kovčke, očka pa je pregledal avto za dolgo pot proti Kočevju.

NEVENKA GOSTEČNIK, 7. raz. dop. šole v Nagoldu

DOMA JE NAJLEPŠE

Ime mi je Marija in že od rojstva živim s svojimi starši in sestrico v Reutlingenu. Poleg nemške šole obiskujem vsako sredo še slovensko. Tudi doma govorimo vedno le po slovensko.

V Ljubljani imamo nov, velik dom. Ponosni smo nanj in radi preživimo v njem vsake počitnice. Srečujemo se s strici in tetami, obiskujemo drago staro mamo v Mrtvicah na Krškem polju. Pri njej je najlepše. Po dvorišču se sprehajajo race, kokoši in purani, hlev pa čuva psiček Muri. Kadar smo pri njej, ji pomagamo pri delu. Ves dan sem prosta, nasmejana in brez obveznosti do šole. Stara mama mi vse dovoli, vse, kar more, mi da. Vem, da me ima rada in zato sem pri njej srečna.

Komaj čakam vsakih počitnic. Povsod je lepo, doma je najlepše.

MARIJA KUCLER
7. raz. slov. dop. šole
Reutlingen

Nizki udarci polemike

Še enkrat glede „Otočec razprodaja reko Krko"

Kot sem že v svojem zadnjem zapisu poudaril, je postala polemika o protiustavnem ravnanju Hotela Grad Otočec v zvezi z otoškim kopališčem mučna. To je tudi razlog, da na zadnje pisanje Franca Kirna sploh nisem odgovoril. Pa ne samo to: cela vrsta podtikanj, speljevanja polemike od osnovnega vprašanja, zaradi katerega se je vsa stvar začela. Kdor polemiko razume kot borbo za osebni prestiž, in nima na voljo argumentov, mu res ne ostane drugega, kot da uporablja podtikanja, prazne udarce, demagoške floskule in podobnih nečednosti.

Prav to je v zadnjem zapisu na hitro razpredal Kirn. In ker se mi ne zdi vredno odgovoriti, se bom kot domnevam, verjetno proglasil za „zmagovalca", ki je potegnil zadnji konec v neenakem boju z nočjem in „s tako silo, kot so vodstva javnega obveščanja". Zato ob omenjenih pojasnil. Kirn se dela užaljenega in zatrjuje, da je vedel, kaj sem mislil v trenutku, ko sem napisal članek, in obenem slika silno odporno Dolenjskega lista, ki da je ves za mojim hrbtom.

Vsakemu bralcu Dolenjskega lista pa je jasno, da se v rubriki „Pisma in odmevi" oglašajo zgolj bralci, občani in kot tak sem se tudi jaz. Poleg tega pa je Dolenjski list veliko več prostora odmeril odgovorom Otočca in Kirna kot pa mojim zapisom.

Tiste neumestnosti, ko Kirn rine zraven toplice, nemške šotore v kampu in podobne abotne primerjave, samo še dodatno kažejo, v kakšne vode hoče speljati polemiko. V podkrepitev pravic Hotela Otočec, da še naprej ravna tako, kot je v primeru tabora karateistov, pa navaja tolikokrat obsojene zagrajene plaže ob našem morju.

Za konec Kirn zabrenka še na šovinistične strune. Kirn pa ne ve, da je bil žrtev „otoške razprodaje" med drugimi tudi inženir iz Novega mesta, po rodu Srb, in da je „sporno" karikaturo narisal Branko Babić, zaposlen v Novem mestu, po rodu Hrvat.

ANDREJ BARTELJ,
Novo mesto

Cesta na Trebelno še po starem

Luknjasta makadamska pot ne grozi le odraslim, kaj lahko se prevrne tudi šolski avtobus – Kdaj bodo ponovno zakoličili traso?

V soboto, 3. septembra, je bila v kraju pri Trebelnem slavnostna proslava 35. obletnice legendarne Gubčeve brigade in hkrati proslava trebelnskega občinskega praznika. Posebnih in udeleženih je bilo veliko tisoč družbenopolitičnih delavcev, pa tudi na ta dogodek so dobro poskrbeli. Vse je bilo dobro organizirano, najbolj pomembno stvar, davno govorni pozabili – na cesto.

Sprašujem se, kako je lahko na tem avtomobilov v nekaj urah prispelo na kraj proslave po tako slabi in luknjasti makadamski cesti? Kaj so si mislili stari borci te brigade, ko so videli, da je cesta še sedaj skoraj takšna kot pred 35 leti, ko so sami korakali po njej? Ali ni v tem času, ko vsak daje posojilo za ceste, toliko denarja, da bi asfaltno prevleko potegnili še med 5 km oddaljenima Mokronogom in Trebelnim? Kdo bo tudi odgovarjal, če se kar na lepem prevrne šolski avtobus, ki vozi vsak dan šolarje v Mokronog? Manjši avtomobili so že bili dokaz, da to ni nemogoče. Res je, kot so napisali že nekateri pred mano: ta cesta bi moral biti tlakovana z zlatom. Po njej se je zvozilo že toliko lesnega bogastva v svet, da kaj takega zasluži.

In kdaj bo vendarle rešen ta problem? Kdaj bodo spet postavili lesene količke, ki so nekaj tednov pred praznikom označevali širšo traso ceste? Upanje prebivalcev Trebelnega je namreč padlo v vodo. Za koliko časa?

JOŽE POVŠIČ, študent,
Češnjice 11
TREBELNO

Drevi: pesniški recital

Sodobna besedna tvornost na Dolenjskem je, naj ji možje literarnokritičnega peresa v slovenski prestolnici to priznajo ali ne, v nekem smislu renesansa novomeške pomladi iz dvajsetih let, čeprav morda še ne dovolj izrazita in oblikovana. Takih misli sta bila tudi znana slovenska slovstvena zgodovinarja Anton Slodnjak in Fran Petre, ko sta – prvi v Novem mestu, drugi pa v Zagrebu – prisluhnila interpretacijam verzov nekaterih pesnikov, sodelujočih na literarnih večerih v obeh mestih.

Ti „nekateri" so se v minulih letih oblikovali v skupino, ki je v najrazličnejši organizaciji nastopila že v več dolenjskih, posavskih in belokranjskih krajih, Dolenjski kulturni festival iz Kostanjevice pa jo je popeljal tudi izven meja matične domovine – pred občinstvo koroških Slovencev v celovški Auli slovenici in občinstvo v Zagrebu živečih Slovencev v njihovem Slovenskem domu.

22. dolenjski kulturni festival je prireditelj tudi literarnega večera, ki bo drevi ob 19.30 v gradu na Otočcu. Na njem bodo skupino in sodobni pesniški utrip na Dolenjskem zastopali avtorji: Ivan Perhaj iz Brusnic, Avgust Gregorčič z Mirne, Jože Dular iz Metlike ter Janez Kolenc, Milan Markelj in Ivan Zoran iz Novega mesta. Na večeru bo vsak avtor prebral po eno svojo pesem, druge pa jim bosta interpretirala gledališka igralca iz Ljubljane Iva Zupančičeva in Miha Baloh. O skupini in literarnem ustvarjanju na Dolenjskem bo govoril prof. Jože Škufca iz Novega mesta. Recital bo z glasbenimi vložki popestril Silvester Mihelčič iz Črnomlja.

Občinstvo na tem večeru bodo predstavljali predvsem učitelji in profesorji slovenskega jezika s Tržaškega, ki so že nekaj dni na strokovni ekskurziji po Dolenjskem in Posavju. Svoje člane pa je na to prireditev povabilo tudi Slavistično društvo Dolenjske.

KNJIGA IN DRUŽBA

V okviru oddaj „Izziv kulturi" bo ljubljanska televizija pripravila danes ob 21.05 v prostorih novomeške tovarne zdravil „Krka" pogovor o temi knjiga in družba. Osnovno izhodišče pogovora bo knjiga nasploh s posebnim ozirom na družboslovno literaturo.

Keltske najdbe iz Novega mesta

Jutri ob 18. uri bodo v mali dvorani Dolenjske galerije v Novem mestu odprli arheološko razstavo pod naslovom „Keltske najdbe iz Novega mesta". Razstavljene bodo izkopanine iz mlajše železne ali latenske dobe; na mestnem področju so jih odkrili v zadnjih letih, nekatere celo šele v zadnjih mesecih. Gre za najdbe iz keltskih grobov iz treh grobišč in datirajo od 3. do konca 1. stoletja pred n. št.

Keltsko obdobje je čas, ki je sledil zatonu cvetoče halštatske kulture in zlomu politične ter gospodarske moči halštatskih knezov v Vzhodnih Alpah; je čas, preden je rimska država vključila naše kraje v svoj imperij, verjetno že leta 33 pred n. št. pod Oktavijanom, potem ko je slednji premagal Japode in zavzel Siscijo.

Ob tokratni razstavi, ki sovpada z mednarodnim simpozijem arheologov o Keltih v Vzhodnih Alpah (simpozij bo od 20. do 29. septembra v Brežicah), bo Dolenjski muzej izdal obsežen slovensko-nemški katalog s številnimi ilustracijami. Avtor kataloga je Tone Knez.

T. K.

Zaokrožen Boljkov izbor

Janez Boljka razstavlja tokrat v Dolenjski galeriji

Dovolj živo so nam v spominu skulpture, pravcati študijski osnutki za spomenik Ivanu Cankarju, ki jih je pred tremi leti v ljubljanski Mali galeriji razstavil akademski kipar Janez Boljka. Pomnimo tudi, da je vzbudila razstava ogorčenje pri slovenski malomeščanski srenji; slednja se je zgražala, če že ne kar blatila umetnika, ki je le na svojski, sodoben likovni način upodobil velikega pisatelja.

Boljka je priznan likovnik, o tem priča cela vrsta nagrad za njegovo ustvarjalnost. S svojo sedeminštirideseto samostojno razstavo gostuje tokrat prvič v Novem mestu; z njo je zadnji petek Dolenjska galerija odprla vrata v jesensko razstavno sezono.

Do 25. septembra si je moč ogledati blizu petdeset skulptur in pol toliko Boljkovih grafik. Izbor najnovejših umetnikovih del smiselno dopolnjujejo nekatera starejša. Na kratko povedano: gre za zaokrožen prikaz Boljkovega mojstrstva v tisti plati likovnega snovanja, ki se pri upodabljanju poslužuje zdaj železnih, zdaj bronastih delcev in jih sestavlja v pomensko polne enote, s tehnično dovršenimi in barvno pestrimi grafičnimi listi pa likovno izpoveduje na način, ki je blizu sodobnemu svetu, naj gre za človeka ali krajino.

Boljkovo umetnost je ob otvoritvi razstave v Dolenjski galeriji predstavil dr. Cene Avguštin. V koncertnem sporedu so Kostadin Kirkov, Dušan Lipovšek, Srečko Zalokar in Edvard Adamič izvedli dva godalna kvarteta, zaradi tiskarske zadrege pa je nekolikanj v zamudi razstavni katalog.

D. RUSTJA

MED OGLEDOM – Janez Boljka (levo) se je med ogledom lastnih del v Dolenjski galeriji zapletel v pogovor z dr. Cenetom Avguštinom in Jovom Grobovškom. (Foto: D. R.)

kultura in izobraževanje

Le suhoparno?

V teh prijetnih septembrskih dneh, ko je poletno ohlapnost v mestih odrinil polnejši življenjski utrip, ostajajo ponekod še prazne oglasne deske, s katerih mimoidoči običajno zve, kaj mu bodo v novi sezoni ponudile tiste ustanove, ki se ukvarjajo s posredovanjem kulturnih dobrin.

Ponekod je mimoidoči seveda že zvedel, kaj se mu obeta, gotovo pa nikjer ni moč pričakovati kaj pretresljivo novega, saj tudi za kulturno dejavnost velja, da so veliki in nadpoprečni dosežki le plod dolgotrajnega, potrpežljivega dela. Zato tokrat kot že tolikokrat mimoidoči vdan v usodo čaka tisto, kar mu bo pač dano.

Za Novo mesto že vrsto let velja, da ostajajo kulturni hrami na pol prazni. Zato ni odveč zastaviti si vprašanje, kako pritegniti vanje več ljudi.

Ob tem vprašanju nam ne gre izpred oči brezskrbnost sedanjega načina oglašanja, objavljanja ali obveščanja o kulturnih prireditvah. Skoraj vsi novomeški hrami ponujajo kulturne dobrine na neprivlačen, celo odbijajoč način: napovedi gledaliških predstav so brez slik, ni gledališkega lista itd.

Korak naprej je vključno z Galerijo storil le Dolenjski muzej, ki ob svojih prireditvah izdaja likovno zanimive, predvsem pa privlačne plakate in vabila. Iz meseca v mesec večji obisk ni zato nič presenetljivega; največ vredno pa je najbrž to, da v muzej ali galerijo zaidejo tudi ljudje, ki se doslej s tem niso mogli pohvaliti.

Zgled je torej tu!

J. SIMČIČ

Se obeta pestra kulturna sezona?

Deset gledaliških predstav in še vrsto kulturnih prireditev načrtuje ZKO Novo mesto

Ko šelesti in počasi odpada že prvo jesensko obarvano listje, ko pojenja turistični živžav, se običajno začne t. i. kulturna sezona. Takšen čas je prav zdajle – in da bi dobili približno podobo o načrtovanih kulturnih dogodkih v novomeški občini, smo se pogovarjali z Borisom Savnikom, predsednikom izvršnega odbora Zveze kulturnih organizacij Novo mesto.

„Da bi delo dvanajstih kulturnih društev in treh samostojnih skupin v okviru ZKO potekalo kar najbolj skladno, da bi tudi na področju kulture temeljito uresničevali načela samoupravljanja, smo spet imenovali strokovne odbore za posamezne zvrsti dejavnosti," je dejal Savnik.

Tako bo izvršni odbor ZKO oblikoval kulturno politiko v občini z uresničevanjem predlogov, ki mu jih bodo dajali odbori za knjižničarsko, glasbeno, gledališko, likovno, filmsko, kulturno dejavnost v tozdih in KS, sistematično kulturno vzgojo v šolah in odbor za organizacijske in kadrovske zadeve. „Še posebno si bomo prizadevali, da bi v vsaki OZD plodno steklo delo organizatorjev kulturnega življenja. Isto velja tudi za krajevne skupnosti, čas pa je že, da se na vseh šolah ustanovijo kulturna društva," je poudaril Savnik.

O dejavnosti posameznih društev in skupin tokrat podrobneje ne bomo pisali; prizadevajo si doseči čim večjo kakovost v dovoljkrat neprimernih prostorskih okoliščinah in ob pičlih denarnih sredstvih. Kakšna pa bo odmevnost njihovega dela, o tem bomo poročali sproti. Zdaj se ZKO pripravlja na dva večja dogodka. „Ob 30-letnici ZKO Slovenije bomo konec oktobra pripravili strnjen prikaz celotnega amaterskega kulturnega delovanja v občini. Bliža se tudi stoletnica rojstva Otona Župančiča, zato že načrtujemo, kako obeležiti ta kulturni dogodek," je dejal Savnik.

Pobudo ZKO Slovenije za ustanovitev t. i. literarnih mentorskih kolonij v občinah so doslej uresničili le v treh. Morebiti bo novomeška ZKO četrta, ki bo storila ta hvale vredni korak, saj se že pospešeno pripravlja nanj. Tale hip pa je v ospredju zanimanja prav gotovo razpis gledališkega abonmaja za sezono 1977/78. V okviru abonmaja bo devet predstav, deseta bo izven, pet pa jih bo za mladino. V dvorani kina „Krka", ki v Novem mestu edini omogoča gledališke predstave, bodo gostovali: Šentjakobsko gledališče (O. Župančič: Veronika Deseniška), SSG Trst (B. Nušić: Oblast, A. Arbuzov: Irkutska zgodba), Mestno gledališče ljubljansko (M. Zupančič: Iz takšne smo snovi kot kranjski komedijanti, L. Kraigher: Školjka, D. Jovanović: Generacije), SLG Celje (T. Partljič: Oskubite jastreba, P. Lužan: Zlati časi, lepi krasi), gledališka skupina KUD „Dušan Jereb" iz Novega mesta (T. Partljič: O, ne, Ščuke pa ne). S katerim delom se bo Novomeščanom predstavila zagrebška „Komedija", še ni določeno.

„Prva predstava bo oktobra, sledile pa si bodo vsak mesec. Če bi lahko samo z vstopnino krili stroške, bi bilo predstav še več. Žal ni tako, ZKO bo morala prispevati kar 150.000 din. Tokrat bomo izdali tudi repertoarni list," je dejal Savnik.

D. RUSTJA

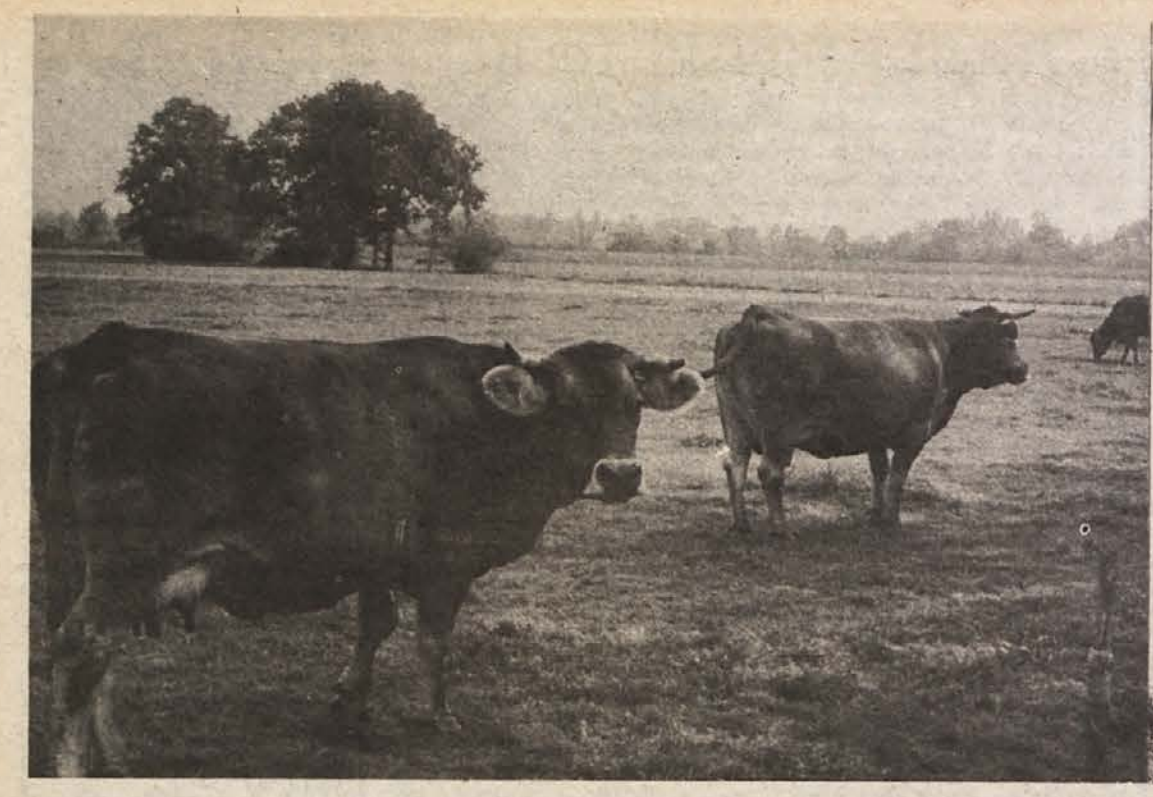

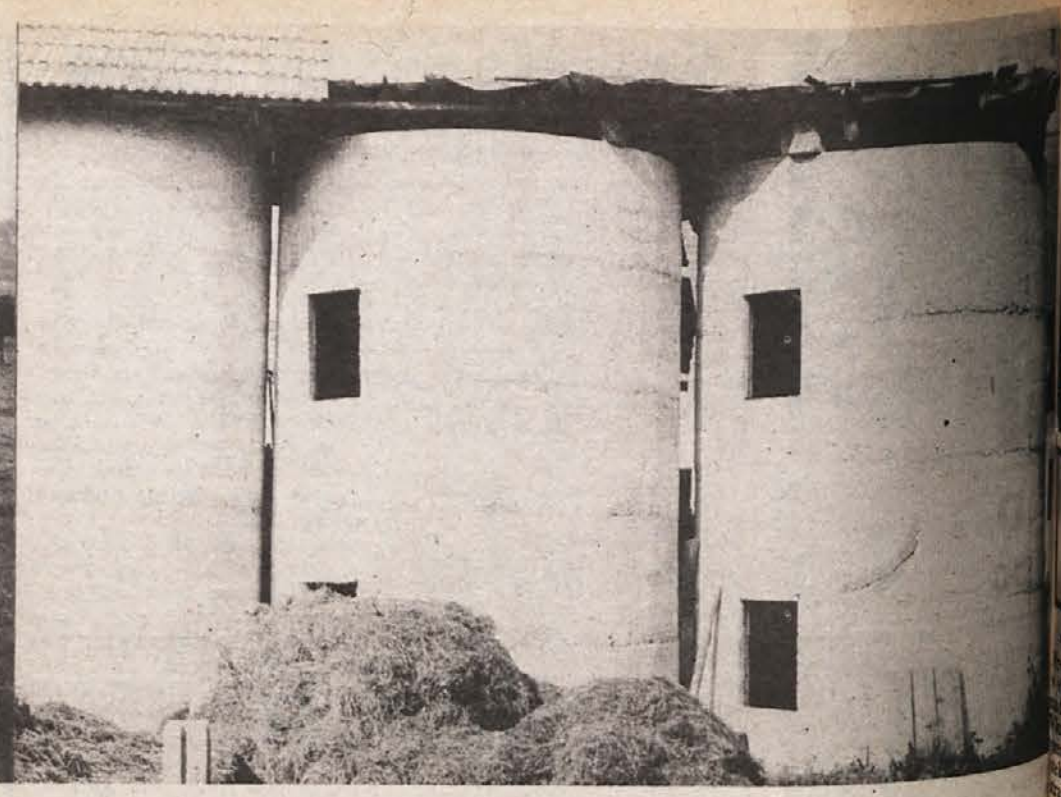

Dva para rok, veselje in pomoč – kmetija

Na Dolenjskem je približno 11.000 kmečkih gospodarstev, od tega 3500 kmetij z nad 5 ha obdelovalnih površin, ki bi se lahko, če jih ne bi pestilo nasledstvo, prav vse preusmerile. Od 1560 kmetij v občini Novo mesto jih prav tako več kot sto nima naslednika. Številke ne potrebujejo dodatnega komentarja. Na območju Kmetijske zadruge Novo mesto je bilo konec lanskega leta 195 usmerjenih kmetij, računajo pa, da jih bo do konca letošnjega leta 225. Prizadevni, žal zelo maloštevilni kmetijski strokovnjaki so vzpostavili še 1800 kooperacijskih vezi, ki se navadno začnejo s kreditiranjem. Ko smo že pri vlaganjih, naj omenimo, da je bilo do leta 1973 namenjenih za posodobitev kmetijske proizvodnje v zasebnem sektorju pri KZ Krka 250.000 dinarjev kreditov, samo do sedaj pa je bilo v letošnjem letu odobrenih že 8600.000 kreditnih dinarjev, razdeljenih med 173 prosilcev. Do pred štirimi leti je bilo na Dolenjskem vsega skupaj 15 urejenih gospodarskih poslopij, samo letos pa je zaprosilo za družbeno pomoč pri gradnji gospodarskih objektov 63 kmetov. Kmetijska zadruga je izdelala 504 usmeritvenih programov, 176 načrtov, zgrajenih je bilo 164 stolpnih silosov, v štirih letih je bilo organiziranih 190 predavanj po vaseh, samo v zadnjih dveh 48 tečajev za žene in dva gospodinjska tečaja.

Napredek je očiten. V dobrih desetih letih se je proizvodnja mleka povečala od 547 ton na več kot šest milijonov ton, narejenih je bilo 2400 stojišč za pitance in molznice, pogodbena proizvodnja daje 500 do 600, odkup pa še dodatnih 300 do 400 ton mesa.

Kljub temu skoku, ki je plod tesnega sodelovanja med KZ in kmeti, tako ene kot druge pesti negotov trg, kmeta pa še z zakonom določeni skopi kos zemlje in še vrsta drugih nevšečnosti. Te so nam zaupali štirje rejci živine, ki so začeli ob družbeni pomoči in strokovnih nasvetih marljivih kmetijskih strokovnjakov.

28 000 LITROV NA LETO

S kmetom na Šentjernejskem polju, kjer smo se ustavili najprej, je kaj težko začeti pogovor drugače kot o konjih.

IVAN VIDMAR iz Drame: „Oče se je ukvarjal s konjerejo in še danes mu konji, posebno kasaški, pomenijo največje veselje. Spominjam se, da smo pred petnajstimi ali dvajsetimi leti dobili iz državne žrebčarne žrebce za pripust, še pred desetimi leti pa smo imeli v hlevu prave lipicance.

Ivan Vidmar: Odločili smo se za krave molznice

Vendar s konji ni bilo zaslužka. Odločili smo se za krave molznice. Tri telička sem kupil v Klevevžu, prav toliko v Orehovici, tri pa smo imeli že doma. Danes so živali stare že osem ali devet let in potrebno bo nastaviti nov zarod. Sicer pa se je že zgodilo, da smo dobili v enem samem mesecu kar sedem teličkov. V hlevu mora biti vedno vsaj deset molznic.

Najprej smo morali preurediti hlev, kateremu smo pripojili tudi kaščo. Petnajst stojišč je veljalo 1,2 milijona dinarjev (takrat smo računali še vse v starih). Brez pomoči zadruge in nasvetov inž. Stariča in kasneje inž. Kastelca nam to gotovo ne bi uspelo.

Namolzemo 60 do 65 l mleka na dan in, eno k drugemu, 25 do 28 tisoč litrov na leto. Gotovo bi bil pridelek še mnogo boljši, ko ne bi bili pašniki pogostokrat poplavljeni in se jih ne bi lotevala metljavost, ki zbija tako maščobo kot količino."

Vidmarjevi – pravzaprav Vidmarjeva, saj delata na kmetiji sama z ženo, doma pa so še starši in otroci – obdelujeta 19 ha zemlje, od tega je 7 ha gozda. Res je, da je največ pašnikov, okoli 9 ha, toda treba je pokositi, posušiti in spraviti 40 do 45 ton sena in otave, napolniti s senom enega od treh silosov, ostala dva pa s koruzo.

„Veliko ljudi odtehta pri delu na kmetiji traktor s priključki. Košnja, obračanje, transport in spravilo sena ni več tako zamudno in težavno opravilo. Vse mehanizacije pa seveda en sam kmet ne more imeti. Pred sedmimi leti sem pristopil k strojni skupnosti za spravilo krompirja. Sedem ljudi in dober gospodar dobro gospodarimo – imamo od sadilca do izruvača krompirja. Pred kratkim smo ustanovili še strojno skupnost za siliranje krme. S kreditom, vsak pa je prispeval iz svojega žepa še 13.000 dinarjev, smo kupili sejalnik koruze, škropilnico, kombajn in transporter."

Tako združevanje sredstev in dela je prav gotovo edina pot usmerjenih kmečkih gospodarstev do drage, toda prepotrebne kmetijske mehanizacije. Prav sedaj so v Drami dogradili še novo zbiralnico mleka in v kratkem jo bodo opremili tudi s hladilnimi napravami.

DELA NE RAČUNAJ!

Nedaleč od Šentjerneja, malo bolj pod Gorjanci, smo se pogovarjali s SLAVKOM KASTELCEM iz Pristave. „Grunt sva z ženo, ki je bila prej v službi, prevzela po očetovi smrti. Čeprav je bila kmetija napredna, sva vedela, da po starem ne gre več. Pomisleke je razblinil delovodja na kmetijskem posestvu Tone Rom. Stopil sem še v Šentjernej in v zadrugo v Novo mesto, kjer sem dobil načrte in 30.000 dinarjev posojila. S posojilom in ogromno volje smo pred šestimi leti preuredili hlev. Začela sva s petimi kravami, danes pa je privezanih trideset glav."

Samo dva človeka – kdaj pa kdaj jima pomaga tudi otroška roka – dobita z 19 ha obdelovalnih površin, enega pa imata še v najemu, dobrih 50 ton suhe krme, v dva silosa pa shranita 100 kubičnih metrov koruze. Poleg tega sta obnovila 1 ha vinograda, ki ga sedaj – nasad je v terasah – lahko obdelujeta strojno.

„Samo v vinogradništvo pa se gotovo ne bi nikoli usmeril. Cene ‚enodnevnice', zavarovanje trt je izredno drago, pa še gotovega ni nič. Ves zaslužek lahko v eni sami noči izgubiš.

Slavko Kastelic: Letos bomo pridelali 36.000 l mleka

Vsak dan oddam v zbiralnico okoli 100 l mleka, dajal sem ga že tudi 150, pa tudi samo 80 l. Lani smo ga pridelali dobrih 31.000 l; letos ga bomo gotovo za 5.000 l več. Liter velja 3,79 din, s premijo pa 4,20 din. Povprečje je 3,6 tolščobnih enot. Za vsako tolščobno enoto več dobi rejec še 9 par. Če ne upoštevamo svojega dela – kmetov delavnik traja le malokdaj 8 ur, dopusta pa sploh ne poznamo – pa tudi ne amortizacije strojev in gospodarskih objektov, potem se pečanje z mlekom še splača."

Marsikdo, ki bi videl Kastelčev hlev – gospodarsko poslopje je dolgo 36, široko pa 6 m – bi sklepal drugače. Toda če prisluhne besedi moža in žene, ki nosita breme osmih oglov, bo razumel. Poleg že omenjenih 50 ton sena in 100 kubičnih metrov silirane krme je treba pridelati še ječmen, kupiti pšenične otrobe, zlata vredna krmila . . .

„Šli smo za napredkom. V vasi so skoraj vsi mladi gospodarji v službah. Kar zaslužijo, vložijo v mehanizacijo in adaptacijo, in ker so samo ‚polovični kmetje' se čas posodabljanja močno zavleče. Sicer pa so tu ljudje še kako pridnih rok."

ZAKAJ UVAŽAMO SUROVO MASLO?

MARKO MESOJEDEC iz Češče vasi je z zadrugo povezan že osem let, le da je prej gojil

Marko Mesojedec: Z zadrugo sodelujem že osmo leto

perutnino, ki jo je moral zaradi dragih krmil zamenjati s kravami molznicami in pitanci.

„Sodelovanje z zadrugo je zelo koristno. V hlevu imam osem molznic, vsega skupaj pa sedemnajst glav. Tri bike gojim v kooperaciji. Od zadruge sem dobil težke od 100 do 120 kg in na skrbi imam, da bodo v petnajstih mesecih pridobili najmanj 300 kg. Prirastek v teži je moj zaslužek.

Vsak dan namolzemo še približno 40 l mleka – pridelek je sedaj zaradi brejavosti za polovico manjši – cela vas pa ga odda Ljubljanskim mlekarnam kar 400 l, maja in junija pa tudi po 500 l. Težave so z ohlajevanjem mleka. Hladilno napravo smo že sami kupili."

Na Šentjernejskem polju pobirajo mleko že dvakrat na dan in torej še toplo. Povsod tam, kjer ga pobirajo enkrat na dan, pa je potrebno ohladiti mleko na 14 do 16 stopinj. To z vodo navadno ni mogoče. Mnogi pridelovalci mleka so si že kupili posebne ohlajevalne naprave. Ohlajevanje pa bi bilo seveda mogoče urediti še drugače, podobno kot v Drami in še kje, z urejeno zbiralnico mleka, ki bi imela vgrajene hladilne naprave.

Marko Mesojedec ima precej manj zemlje (lastne le 5 ha, 2,55 pa jo ima v najemu), kljub temu pa pridela dovolj sena in še 50 kubičnih metrov silirane koruze. Z obilnim gnojenjem kosi namesto dvakrat, trikrat.

„Lani sem dogradil tudi silos. Veljal je 15.000 dinarjev. Sejalnik krme, transporter, stroj za ličkanje in vse, kar sodi k pridelovanju in siliranju koruze, pa imamo štirje v strojni skupnosti. Žal smo vsak iz druge vasi in tako precej raztreseni, sicer pa dobro sodelujemo in drug drugemu pomagamo. 130.000 dinarjev smo dobili posojila, sami pa smo zbrali 20.000. Brez strojev ne gre."

Vlaganja v naprednejšo kmetijo niso ravno majhna. Mesojedec mora odšteti še najmanj 13.000 dinarjev na leto za umetna gnojila, približno toliko za močno krmo, kje so še rezrevni deli za stroje, najemnina za zemljo v zakupu! Izdatki gredo v desettisoče.

„Mleka je že dovolj. Čudno in nerazumno pa je, da še vedno uvažamo surovo maslo in mleko v prahu." Vprašanje Marka Mesojedca je povsem upravičeno.

BREZ ZEMLJE NI KMETIJE

Razgovor z IVANOM COLNARJEM iz Lešnice – v Kmetijski zadrugi so ga priporočili kot obetavnega rejca molznic in pitancev – je razkril svojevrstno, pa ne preveč redko problematiko, ki bremeni usmerjeno kmetijstvo in kmetijstvo sploh.

„Pred približno štirimi leti sem dokončal hlev. Danes je v njem sicer še dvajset glav, vse pa kaže, da jih bo v prihodnje samo še polovico. Za adaptacijo hleva sem porabil 100.000 dinarjev – svojega dela ne računam – v stroje sem vložil 280.000 dinarjev, pred kratkim sem dokončal dva silosa – predračun za enega je bil

Ivan Colnar: Polovica hleva bo poslej prazna

35.000 din. Vse možnosti imam gojiti najmanj 25 glav, žal pa se nenehno krči moja posest, s tem pa tudi krma in paša. Prej smo pridelali do 30 ton suhe krme, iz tega, kar je ostalo (nekaj je pogoltnila cesta, zemljo v najemu sem moral vrniti, sedaj bom menda še ob 2 ha), bom dobil ravno še polovico. Polovica hleva bo poslej praznega.

Sedaj imam sedem krav, ki dajo 40 do 50 l mleka na dan. Poleg molznic pa gojim tudi pitance. Prav te dni sem oddal štiri. Približno 3.000 din dam za telička, potem ga hranim [illegible] mesecev in ga prodam za [illegible] 10.000 din. Pitance se [illegible] gojiti samo, če jih je v [illegible] več. Kilogram žive teže velja [illegible] do 26 din. Cena ni pretir[illegible]

Draga naložba se torej [illegible] Colnarju ni splačala. Muči [illegible] še en problem:

„Hudo je tudi, ker [illegible] zemljo tako raztreseno. Ni[illegible] liko časa izgubim s prepe[illegible] njem strojev. Kmetova pose[illegible] morala biti kar se da skup[illegible]

Ivan gospodari v glav[illegible] sam. „Še dobro, da je [illegible] službi, je vsaj en vir dohod[illegible] gotov," je dejal. Sam pa se [illegible] be brani in bo kmetoval, do[illegible] bo mogoče. Zemlje ni mo[illegible] kupiti, pa tudi posest bi bi[illegible] bolj raztresena.

MOŽNOSTI ŠE NEIZKORIŠČENE

Besede Ivana Colnarja [illegible] koncu pogovora: „Prej sm[illegible] isti površini gojili 2 konja [illegible] buše, pridelalali skoraj vse [illegible] smo potrebovali v hiši, pa [illegible] prodali, danes pa je v hlev[illegible] rikrat več glav, kruh pa ku[illegible] mo," rode pomisleke in p[illegible] jo pojasnila. Majhna in raz[illegible] ljena kmetijska proizvod[illegible] bo preživela jutri. Edina p[illegible] di v usmerjeno kmetijsko [illegible] vodnjo, lahko bi rekli in[illegible] alizacijo zasebnega kmetij[illegible] Vzporedno s tem prehod[illegible] bi morali storiti več za kmet[illegible] zaščito, saj se kmet s tem [illegible] preusmeri samo v eno p[illegible] kmetijstva in celo znotraj [illegible] določeno vrsto pridelka) p[illegible]

nevarne vode, saj pogosto [illegible] ne ve, kaj ga čaka na trgu [illegible] ali mu bo naslednji svit u[illegible] pridelek in mu tako odvz[illegible] žen vir dohodka. Sogovo[illegible] so sicer izjavljali, da skor[illegible] zgodi, da tovornjak ne bi o[illegible] ljal mleka, Ivanu Vidmarj[illegible] se je vendarle zgodilo: z[illegible] poplavljene ceste tovornjak[illegible] bilo in mleko je namesto v [illegible] delavi končalo v koritih za [illegible] šiče. Odškodnine rejec ni d[illegible]

Družbeno kmetijstvo je [illegible] v dobrih desetih letih do[illegible] visoko rast proizvodnje, [illegible] 7-odstotno na leto, vendar [illegible] uspelo nadomestiti izpad [illegible] sebnega sektorja. Rast skup[illegible] obsega kmetijske proizvo[illegible] smo dosegli predvsem z iz[illegible] ščanjem najboljše zemlje in [illegible] račun boljših pridelovalc[illegible] zaostajala pa je moderniza[illegible] kmetijstva nasploh. Tako za[illegible] voljstvo kaj hitro splahni [illegible] upoštevanju možnosti. Za [illegible] njih štirideset let velja tudi [illegible] je produktivnost v kmetij[illegible] naraščala bolj zaradi zmanj[illegible] vanja števila delovnih moči k[illegible] pa zaradi povečevanja fizičnega [illegible] obsega proizvodnje.

Ta pa bi se gotovo povečal [illegible] boljšim izkoriščanjem možno[illegible] in večjim vključevanjem kmet[illegible] kih gospodarstev v usmerjeno [illegible] kmetijsko proizvodnjo.

I. VIZJAK

Dežurni poročajo

VLOMILEC IMA RAD VISKI – Pre dni septembra je bilo vlomljeno pri Ljubljančana Bojana Boca v Praprečami pri Žužemberku. Vlomilec je vdrl skoz okno, vse premetal in prebrskal, odnesel pa je steklenico viskija, zračno puško in vrstno pištolo.

NELJUB GOST V BARAKI – 6. septembra dopoldne je bilo vlomljeno v barako Gradisa na delovišču MV na Karlovški cesti. Nekdo je nasilno odprl več garderobnih omar. Delavca Novica Petrović in Hasan Ćatić sta bila ob hranilne knjižice s denarnimi in potne liste, Ćatiću pa so zmanjkale tudi hlače.

PONOČI V DREVO

11. septembra ponoči je Franc Zagorc iz Ždinje vasi vozil osebni avto od karteljevskega priključka proti mestu, v ovinku pa je zapeljal s ceste in trčil v drevo. Zagorc je bil hudo ranjen, laže ranjena pa sta bila sopotnika Jože Rifelj z Golušnika in Valentin Rifelj iz Ždinje vasi. Škode za 15.000 din.

PREVEČ PRITISKAJO NA PLIN – Prometna milica iz Novega mesta je s pomočjo ljubljanskih kolegov pretekli teden postavila zasede na več krajih magistrale. Kontrolirali so promet in zalotili veliko kršilcev. V četrtek so miličniki pri Drnovem (na posnetku) v eni sami uri med 194 mimo vozečimi avtomobili ujeli 12 hujših kršiteljev. Trije med temi so bili tovornjakarji in eden je celo prevažal nevaren tovor . . . (Foto: R. Bačer)

Denar našel med knjigami

Skozi okno v tujo spalnico po plen, končalo pa se je na sodišču – Za 600 dinarjev bo Perić „sedel 6 mesecev

24-letni Marko Perić iz Crnega sela na Hrvaškem je leta 1975 stanoval kot delavec podjetja Dalekovod iz Zagreba v Brestanici, tam pa ga je tatinska žilica spet premamila. V začetku junija je skoz okno splezal v spalnico Marije Bobnič, premetal vse omare, predale in v knjigi na nočni omarici našel denar.

Gotovine je bilo precej, vzel pa je samo 600 dinarjev. Kaj kmalu so mu bili na sledi in so ga odkrili, potem je ukradeno vrnil pri prvi plači. Kazni pa s tem vseeno ni ušel. Njegov primer je obravnavalo novomeško okrožno sodišče in senat pod predsedstvom Janeza Kramariča je obtožencu prisodil 6 mesecev zapora.

Res, da je bil zdaj skešan in da je še mlad, ampak ne gre prezreti, da je imel tudi že prej predolge prste. Predkaznovanost je bila obtežilna okoliščina pri izreku sodbe, ki pa še ni pravnomočna.

VROČEKRVNA OLGA

6. septembra dopoldne so se Romi stepli v čakalnici novomeškega zdravstvenega doma. Najprej sta čakala na zdravniški pregled Roman Brajdič in mladoletni R. B., za njima pa sta prišla še Olga Brajdič z možem Marjanom. Ko so trčili skupaj v čakalnici, je vzplamtelo staro sovraštvo in začel se je ravs. Vročekrvna Olga je celo mahala z nožem, vendar brez posledic. Posredovali so miličniki ter pretepače razgnali. Zadnjo besedo pa bo imel sodnik za prekrške.

Krški konec: število je isto

Mladoletniki vozijo brez vozniškega dovoljenja, med odraslimi je za volanom precej vinjenih, kritične točke v prometu pa zahtevajo nove žrtve

Kot je povedal Vladimir Vogrinc, sodnik za prekrške v Krškem, o številu obravnavanih zadev letos ni sprememb, pač pa se spremi- e problematika. Z zaostanki vred imajo vsako leto okrog 2.000 primerov.

„Presenečen sem, ker smo glede 5.000 sezonskih delavcev, koli- jih trenutno dela na našem ročju, pričakovali več kršitev ega reda in miru, pa se to ni zgo- o. Veseli smo, da je tako, mislim da je k temu pripomogla tudi ro organizirana preventiva milič- ov."

– Kakšne so novosti in značil- ti leta 1977 na področju kršenja metnih predpisov?

„Po 1. juniju se je na cestah začela intenzivna kontrola nad vozniki motorjev in mopedov. Ugotovljenih je tko kršitev, ker mladoletniki vozi- brez dovoljenj. Po zakonu takim cem obvezno izrečemo še pre- ed izdaje vozniškega dovoljenja ega do treh let, medtem pa pri- teli vozijo. Naletimo na povratni- in nekateri imajo že toliko kazni, jim je izpit praktično onemogo- o."

– Koliko imate odvzetih knjižic kakaj je bila večina voznikov ob nilko dovoljenje?

„Medtem ko smo lani v vsem letu zeli 155 vozniških dovoljenj, o jih do začetka avgusta letos že ko 80. To kaže, da se bo število rdnih kazni letos povečalo. Naj- voznikov je ob knjižico zaradi pomosti, nato zaradi nepravilnega evanja."

– Katere so glavne črne točke meta na vašem območju in kakš- ukrepe imate z njimi doslej?

„... je Valvasorjevo nabrežje v Krškem. Po ravni cesti pridrvi voznik iz smeri Sevnice in se naenkrat znajde pred zidom, zato so tu večkrat nesreče. Ne upoštevajo omejitve hitrosti. Veliko nesreč je tudi na Cesti krških žrtev pri bifeju, največ pa na cesti Drnovo–Krško. Ta odsek je doslej vzel že največ življenj, manjše nesreče pa se dogajajo vsak dan in povzročajo precej gmotne škode. Medtem ko je dokazano, da je nesreč na mestni ulici kriva predvsem neprimerna hitrost, pa je na nevarnem odcepu proti Drnovemu pretežno krivo izsiljevanje prednosti. Kljub temu da vsaj domačini te stvari poznajo, se število nesreč ne zmanjša, ravno narobe!"

R. BAČER

OD A DO Ž IZMIŠLJENO

Zadnjih štirinajst dni so se okolici Jazera in Mirne vztrajno širile govorice, je bilo v gozdovih posilje- devetletno dekletce. Zgodba je povzročila pre- med prebivalci, tako da otroci in ženske niso upali gozd, ki je bil dobro zalo- z gobami.

Na UJV Novo mesto so govorice preverili, poizvedbe so pokazale, da so bile govorice o posilstvu lažne. Strah pred tem je neutemeljen, saj v tem koncu že dalj časa pripetilo nič takega, kar lahko ljudem vzbujalo

KRONIKA NESREČ

NOVO MESTO: PREHITRO SKOZI NASELJE – 8. septembra zvečer je Novomeščan Franc Bele vozil osebni avto po Ulici Majde Šilc proti Ragovski cesti. Nasproti je pridrvel avtomobilst Jože Klemenčič iz Dol. Kamenc, med srečanjem ga je zaneslo in je prišlo do trčenja. Poškodovana je bila Beletova žena Marija, nekaj prask pa ima tudi njen mož. Gmotne škode je za 10.000 dinarjev.

TREBNJE: ZADEL KOLESARJA – Slobodan Radulić iz Trebnjega je 8. septembra dopoldne vozil osebni avto proti Mirni peči. V križišču za Mirno peč je naproti pripeljal 74-letni kolesar Jože Savšek iz Jordan kala. Pri zavijanju je avto zadel kolo, Savšek je padel in se poškodoval. Odpeljali so ga v bolnišnico, gmotne škode pa je za 7.000 dinarjev.

NOVO MESTO: TRIJE ZADETI – 9. septembra popoldne je Novomeščan Ivan Matjašič vozil osebni avto proti Bršljinu. Nad tunelom je zapeljal ob desni rob in ustavil. Za njim je ustavil tudi Novomeščan Ivan Maras, ni pa uspelo pravočasno ustaviti avto Mileni Čučnik iz Regerče vasi. Trčila je v Marasov avto, tega je porinilo še v Matjašičevega. Na avtomobilih je za 80.000 dinarjev škode.

DOBINDOL: NEMEC PO LEVI – Alojz Movern iz Kočevja je 11. septembra dopoldne vozil avto od Dol. Toplic proti Uršnim selom, naproti pa mu je po levi pripeljal Nemec Gruner in med srečanjem sta trčila. Terezija Movern je morala po karambolu v bolnišnico, gmotne škode pa je za 25.000 dinarjev.

VELIKA LOKA: VLAK V AVTO – 5. septembra ob 7.30 je Janez Rožnik iz Velike Loke vozil osebni avto od Korenitke proti domu. Na nezavarovanem železniškem prelazu je zapeljal na tire, takrat pa je iz trebanjske smeri pripeljal vlak. Lokomotiva je avto zadela in naredila za 18.000 din škode, na srečo pa vozniku ni bilo nič.

MIRNA: PREHITRO V OVINEK – Martin Kašič iz Migolice je 6. septembra popoldne vozil z avtom mimo Partizanovega doma na Mirni. Ker je prehitro pripeljal v ovinek, ga je zaneslo v drevo ob cesti. Voznika so prepeljali v bolnišnico, gmotne škode pa je za 20.000 dinarjev.

LOKVE: KONJ JE POGINIL – 6. septembra zvečer je Stanislav Lozar iz Rožanca vodil vprego od Črnomlja proti Ručetni vasi. Sedel je na desni strani voza in svetil z ročno baterijo. Pri Lokvah mu je nasproti pripeljal s tovornjakom Hinko Kobe iz Črnomlja. Tovornjak, ki je pripeljal bolj po sredi, je konja zadel. Vozniku vprege se ni nič zgodilo, konj pa je poginil. Škodo cenijo na 25.000 dinarjev.

DOBRUŠKA VAS: PRILETELA V KAMEN – 7. septembra popoldne se je Valentin Hudorovac iz šentjernejske gmajne pripeljal na motornem kolesu v ovinek v Dobruški vasi ter trčil v obcestni kamen. Voznika in njegovo ženo sopotnico so ranjena odpeljali v bolnišnico, gmotno škodo pa cenijo na 4.000 dinarjev.

VINICA: ŽIVINA NA CESTI – Jože Troha iz Špeharjev se je 7. septembra zvečer peljal z mopedom proti Vinici. Ko je pripeljal iz nepreglednega ovinka pri viniškem pokopališču, je nenadoma zagledal na cesti pred seboj živino. Zadel je telico in padel, pri tem pa se je tako poškodoval, da je moral v bolnišnico.

PRIBINCI: VRGLO JO JE S TRAKTORJA – Alojz Kozan iz Pribincev je 6. septembra dopoldne vozil traktor s pripetim vozom po kolovozu proti njivi. Na zadnji strani voza je bila naložena brana, na njej pa je sedela voznikova žena Marija. Ko je Kozan zapeljal s poti na travnik, je voz streslo, izpadla je deska, takrat pa je z voza vrglo brano in Marijo Kozan. Obležala je pod brano z zlomljeno medenično kostjo. Takoj so jo odpeljali v bolnišnico.

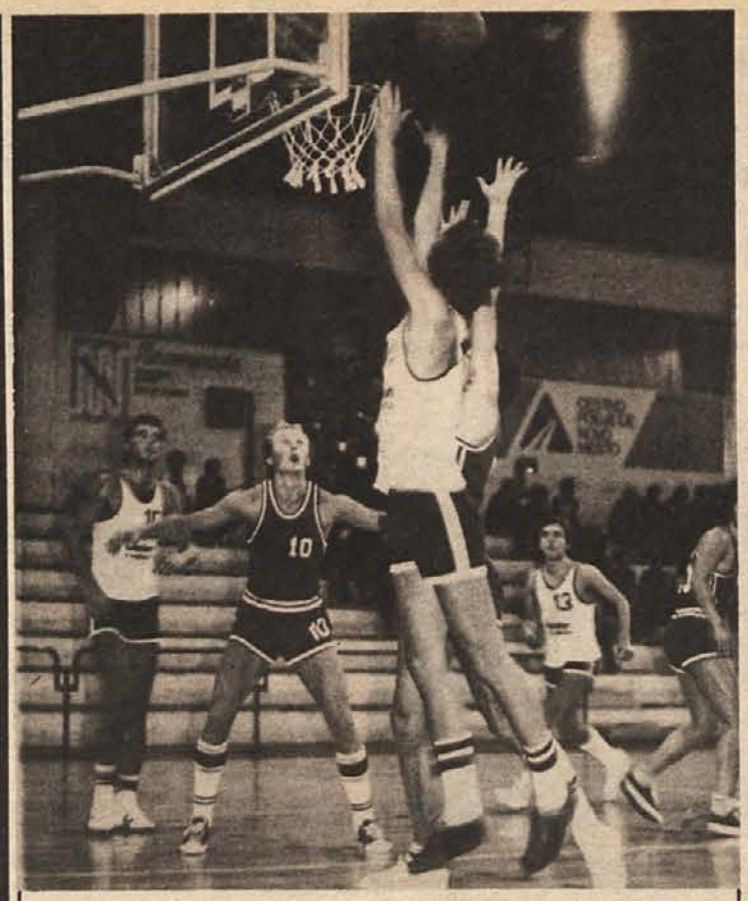

KVALIFIKACIJE PRED PRAGOM – Košarkarska reprezentanca Dolenjske, ki se bo 29. septembra ob 19. uri v Trbovljah pomerila za vstop v II. zvezno ligo z vrsto Triglava, je v vse boljši formi. Dolenjci so odigrali že vrsto prijateljskih tekem z najmočnejšimi republiškimi klubi in dokazali, da bi lahko brez težav igrali v zahtevnejši ligi. Na sliki je posnetek s srečanja z Domžalami, v katerem so bili oslabljeni Dolenjci „prekratki" za en koš (87:89). V belih dresih so: Ivančič (10), Beg (13) in Župevc (pri metu na koš). (Foto: Janez Pezelj)

Dvakrat neodločeno

V II. zvezni rokometni ligi sta oba predstavnika z Dolenjskega igrala neodločeno – V SRL slabi Dolenjci

V drugem kolu druge zvezne lige so Novomeščanke poskrbele za izjemen podvig. Medtem ko so v prvem doma zamudile priložnost, da bi dosegle najmanj neodločen rezultat, so v gosteh v Koprivnici vzele točko nekdanjim prvoligašicam. Res pa je tudi, da je za vrsto Krke tokrat igrala odlična Jerinova. Inlesovi igralci so dobro igrali tudi v gosteh in osvojili točko. Precej slabše je bilo v slovenskih ligah, saj predstavnikom z Dolenjskega ni šlo najbolje.

PODRAVKA – KRKA 15:15 (8:7)

Največ zaslug za dobro igro in nepričakovan uspeh imajo Jerinova, Kregarjeva, Mršnikova in Hodnikova, nič slabše pa niso igrale ostale Štrukljeve varovanke. V boj z nekdanjimi prvoligašicami se niso spustile s strahom pač pa so zaigrale s poletom in borbeno in dokazale, da bodo v ligi nevarne prav vsem ekipam.

Krka: Golob, Kregar 5, Hodnik 2, Brajer 1, Foršek, Bon, Kostanjšek, Mršnik 3, Kovačič, Jerina 4, Judež.

ZAGREB – INLES 19:19 (10:10)

Tudi v drugem kolu je pomlajena Inlesova vrsta dobro igrala in v gosteh osvojila točko. tekma je bila ves čas izenačena in vse do konca srečanja se ni vedelo, ali bo zmaga pripadla domačinom ali gostom. Po prikazani igri je neodločen rezultat še najbolj pravičen.

M. G.

KOČEVJE – GORENJSKA 12:20 (6:12)

Gostje so bile ves čas boljše in so zasluženo zmagale. Podoba je bila, da bi domače lahko poraz tudi ublažile, vendar so se prehitro vdale.

M. G.

GORIŠKA – KRKA 15:7 (6:4)

Druga ekipa Krke, pravzaprav reprezentanca Dolenjske, je dobro igrala le v prvem delu prvenstvene tekme. V nadaljevanju so neizkušene igralke popustile in vrsta Goriške je zmagala povsem zasluženo.

POSAVJE – ŠALEŠKA 16:12 (10:7)

Okoli 50 gledalcev je videlo kakovostno srečanje, v katerem so bile ves čas boljše domače igralke. Izkazale so se z dobro obrambo in hitrimi protinapadi in so z zmago prešle na drugo mesto.

II. BISTRICA – RIBNICA 31:22 (15:9)

Tekma je bila podobna prijateljski, zakaj moštvi sta bili zelo fair, tako da sodnika nista imela veliko dela. Srečanje se je odlikovalo tudi po številnih zadetkih, gole pa so dosegli prav vsi nastopajoči.

MARIBOR – POSAVJE 31:25 (11:12)

Kaže, da so imeli Posavci moči samo za en polčas. V prvem so namreč odlično začeli, šli k odmoru z zadetkom prednosti, v nadaljevanju pa so močno popustili in Mariborčani so dosegli prepričljivo zmago. Pri gostih sta se izkazala Buzančič in Zagode.

atletika

ZA PIONIRJE OSEM MEDALJ

Na bežigrajskem stadionu je bilo minulo soboto pionirsko atletsko prvenstvo SR Slovenije, na katerem se je pomerilo več kot 200 atletov in atletinj iz petnajstih klubov in šolskih športnih društev. Novomeški atleti so dosegli lep uspeh: osvojili so osem medalj, in sicer štiri zlate, dve srebrni in dve bronasti, najboljši pa so se uvrstili v republiško pionirsko reprezentanco, ki bo 24. septembra nastopila na tradicionalnih igrah Alpe-Adria.

Rezultati Novomeščanov: pionirji – 4 x 100 m: 2. Novo mesto 47,9; višina: 1. Zoran 185 cm; daljava: 1. Rus 594 cm; kopje: 3. Gačnik 46,18; pionirke – višina: 1. Šuštaršič 153; daljava: 3. Eržen 459; krogla: 1. Slapničar 11,17; kopje: 2. Slapničar 29,70.

V italijanski Gorici bodo 24. septembra nastopili tudi najboljši novomeški pionirji. Vsekakor imajo največ možnosti za pionirsko mednarodno zmago Zoran, Rus in Slapničarjeva.

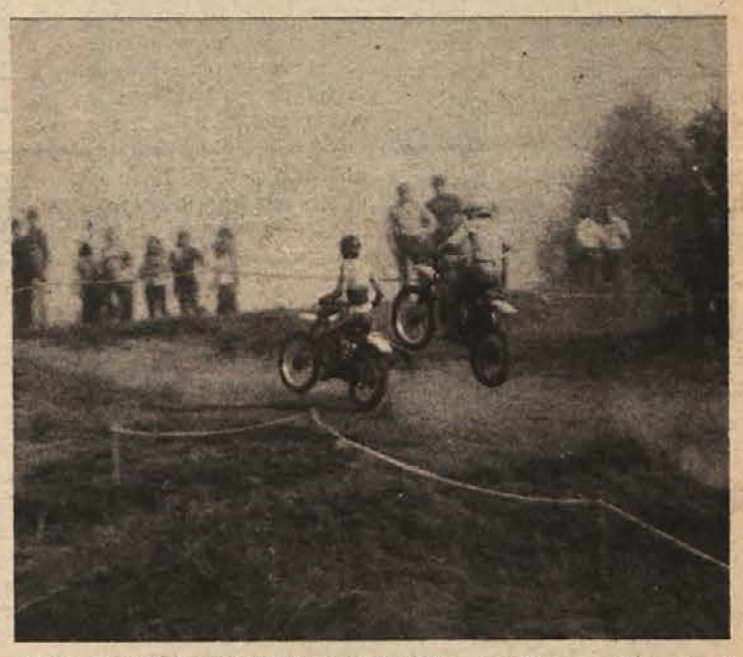

PRED DOMAČIMI GLEDALCI PRVI – V Dragovanji vasi pri Črnomlju je bilo zadnjo nedeljo državno prvenstvo v motokrosu. Na drugi dirki v kategoriji do 50 ccm je prvi favorit domačin Štukelj upravičil zaupanje prirediteljev (AMD Bela krajina) in osvojil prvo mesto. Njegov klubski tovariš Satovšek je prav tako vozil zelo dobro in z malo več športne sreče bi lahko osvojil vsaj šesto ali peto mesto. Bil je sedmi. Po dveh dirkah sedaj vodi Polajžar (Orehova vas), ki ima 92 točk, Štukelj pa je zaenkrat drugi z 79 točkami. Minulo državno prvenstvo, ki je bilo zaradi lepih voženj zelo zanimivo, si je ogledalo nekaj več kot 3000 gledalcev. (Foto: J. Pezelj)

šport

MENGEŠ – DOLENJSKA 71:48 (34:16)

V desetem kolu slovenske kadetske lige so se novomeške kadetinje pomerile z ekipo Mengša, v kateri so večji del tekme igrale članice, ki nastopajo v slovenski članski ligi. Navzlic temu so se novinke v ligi dobro upirale izkušenim domačinkam in bi z malo bolj prisebno igro lahko dosegle ugodnejši rezulata.

Dolenjska: Oberč 2, D. Hrovat 2, Tomšič 2, Galič 20, Žnidaršič 7, Bilobrk 3, Kure 8 in Šenica 4.

STOKANOVIČ ZBRAL 176,93 TOČK

Šahovskega hitropoteznega turnirja za mesec avgust se je udeležilo 20 novomeških šahistov. Zmagal je Marjan Stokanovič, ki je nabral 15 točk, za njim pa so se uvrstili Polenek (15), Jerančič (13), Božovič (12,5), Škerlj (12), Lončarevič (12), Lubej (11), Šušnjar (11,5), Ščap (11) itd. V drugem šahovskem ciklusu od maja do avgusta je zmagal Stokanovič, ki je nabral 176,93 točk.

S. S.

VESEL – DOLENJSKI PRVAK

Na novem kegljišču gostišča Pri vodnjaku je bilo minulo nedeljo in soboto odigrano zadnje kolo prvenstva Dolenjske v disciplini 3 x 200 lučajev. Zahtevne steze in pričetek sezone sta pripomogla, da so bili doseženi poprečni rezultati. Zasluženo je zmagal Božo Vesel, ki je tokrat za devet kegljev prehitel najbolj zanesljivega novomeškega kegljača Dominika Bratoža. Končni vrsti red: 1. Vesel 2617, 2. Bratož 2608, 3. Turk 2545 (vsi Krka), 4. Barbič (N. mesto) 2535, 5. Jarc (Krka) 2528, 6. Pirc (N. mesto) 2506 itd.

N. G.

PAVLIČ TRETJI

Novomeški hitrostni voznik Alojz Pavlič je konec minulega tedna potrdil uspeh iz Kraljeva, kjer je bil pred kratkim v kategoriji do 125 ccm drugi. V Kavadarcih je na dirki za državno prvenstvo v svoji kategoriji (do 125 ccm) ponovno odlično vozil in prišel skozi cilj tretji. S svojo Yamaho bo šel na start še trikrat in ima lepe možnosti, da osvoji na državnem prvenstvu tretje mesto.

POPOTOVANJE V DVOJE – Posnetek tega tedna, ki smo ga imenovali „Popotovanje v dvoje", je poslal Anton Medved iz Dol. Boštanja. Fotografija ne potrebuje komentarja, sama po sebi je dovolj zgovorna. Naj ob tej priložnosti zapišemo nekaj o tako imenovani otroški fotografiji. Otroci in njihov svet so zelo priljubljena in hvaležna tema objektiva kamere. Malčki se vedejo tako po svoje, njihov svet je tako bogat in prešeren, da mora dober opazovalec samo naravnati kamero in sprožiti o pravem trenutku. Teh in takih trenutkov pa je na tisoče že v enem samem dnevu. Med izkušenimi fotografi velja celo reklo, da je slabo otroško fotografijo skorajda nemogoče narediti. Če zaradi drugega ne, potem zato, ker so lepi prav vsi otroci tega sveta.

Dolenjski list pred 20 leti

Dejavnost žena ni zamrla

NAD STO DELEGATK IZ VSEH dolenjskih občin se je v nedeljo dopoldne udeležilo konference, ki jo je sklical okrajni odbor Zveze ženskih društev v Novem mestu. Zadnja konferenca je bila žal že pred dvema letoma, okrajni odbor Zveze ženskih društev pa nekaj časa ni delal. Navzlic temu dejavnost žena ni zamrla. Poročilo o delu žena v okraju v zadnjih dveh letih kot priznanja predstavnikov oblasti so govorila o lepem napredku in precejšnjem požrtvovalnem delu, ki so ga vlagale dolenjske žene.

V SEMIČU, MAVERLENU, OKOLI METLIKE, Drašičev, Božakovega in še marsikje v Beli krajini čakajo težko obložene trte na pridne roke obiračev. Tu bo vina, kot ga ni bilo že deset let. Pa dobro bo, da že dolgo ne tako! Sebi in kupcem pa bo škodoval vsak, ki bo prehitro trgal! Vinogradniki, ravnajte se po navodilih za trgatev!

LEP JE SPOMENIK PADLIM BORCEM sredi Trebnjega, zasajeno okrasno drevje okoli spomenika pa mu daje še lepši videz. V nasadu okoli spomenika je tudi redko drevo, strokovnjaki ga kratko imenujejo „ginko". Prav na to drevo se je spravil neznani vandal. Odlomil mu je vrh. Drevo še raste, toda njegova rast v višino je onemogočena. Če si je maloprideež že hotel vzeti „spomin", naj bi si vzel vsaj spodnjo vejico, ne pa vrh! Če ne bo mogoče preprečiti takšno vandalsko početje ne z zavarovanjem in ne z vzgojo ljudi, bo trud strokovnjakov in ljubiteljev lepega parka zaman.

ABITURIENTI ČRNOMALJSKE GIMNAZIJE so preteklo soboto ponovili veseloigro „Logaritmi in ljubezen". Občinstvo je bilo z igro zelo zadovoljno in si želi, da bi dijaki v prihodnji sezoni še kaj zaigrali. (J. K.)

ZA POTREBE JESENSKE SETVE bomo uvozili znatne količine umetnih gnojil. Do sedaj so bile sklenjene dobave za skupno 277.000 ton. Od te količine je največ nitromonkala, to je 107 tisoč ton, dalje 5 tisoč ton apnenega solitra, 65 tisoč ton superfosfata itd.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA 18. septembra 1957)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Tako postopanje niti pošteno ni

(Izvrstno kapljico) s slabim lanskim pridelkom mešati pa gotovo ne kaže, ker s tem se le letošnji izborni pridelek pokazi, ne pa slabi lanski zboljša. Tako postopanje niti pošteno ni, kajti komur je lanskega vina ostalo, ostalo mu je ravno vsled tega, ker ga zaradi njegovih nepovoljnih lastnosti prodati ni mogel. Lansko vino ostane naj toraj samo zase za domačo uporabo, letošnje pa zopet samo zase. Bati, opravičeno bati se je, da si bode marsikdo z mešanjem obeh pridelkov, s tako imenovanim „cepljenjem" ali „špižanjem" sam sebi škodoval, škodoval pa tudi tistim, kateri tega ne store.

(Še nekaj.) Cesta od Črnomlja do Adlešič je v takem stanji, kot ona v 15. stoletji. Kdor je temu kriv, naj se na prsa trka, a ne trikrat, ampak večkrat. Vodo morajo naše ženske od Kolpe po takih potih nositi, katerih bi se še koza vstrašila.

(Konjska dirka) v Št. Jerneju napovedana na 12. t. m., se radi silno slabega vremena ni vršila.

(Glede „besede") novomeških akademikov opozarjajo, da so se vabilo vže razposlala; ako bi kedo po pomoti vabila ne dobil, blagovoli naj se prijaviti odboru nov. akademikov. Vdeležence izven Novega mesta pa prosimo, da si vže naprej zagotove – morebiti pismeno – sedeže, da se pride v okom različnim neprilikam, ker bode vdeležba gotovo res mnogobrojna.

(Družba sv. Mohorja) ima letos 71.540 udov. S ponosom se oziramo na tako ogromno število Slovencev, ki hočejo z dobrim berilom bistriti um, blažiti srce, ki se hočemo ob lepih knjigah in zlatih naukih, ktere ponujajo, navduševati in ogrevati.

(Deklica,) ki je že šolo dostala, pa je še premajhna za težja dela, dobila bi v Krajčevi tiskarni v Novem mestu primerno opravilo. Zaradi hrane in stanovanja bi morala biti iz mesta ali Kandije.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 15. septembra 1897)

PO SVETU OKOLI

POGOSTO JE BESEN – Pred glavno železniško postajo v japonskem mestu Chiba posebna naprava ne kaže onesnaženosti zraka le s številkami, ampak tudi z izrazi na umetnem moškem obrazu. Ako zre možak zadovoljno predse, tedaj je zrak skoraj čist. Odvisno od stopnje dušečih primesi, pa se možakov obraz kremži: lahko je rahlo nejevoljen, čez kakšno uro ogorčen, pogosto pa celo besen! Že v kakšni Ljubljani umetni obraz sploh ni potreben – da je zrak največkrat dokaj onesnažen, je moč razbrati kar z obrazov mimoidočih na cestah!

TV KAMERE – OČI! – Meka je sveto mesto, v katero ne sme stopiti nihče, kdor ni muslimanske vere. Zato so imeli precej nevšečnosti graditelji tamkajšnjega novega hotela, kajti večina nevernih inženirjev ni smela biti na gradbišču samem. Gradnjo so strokovnjaki nadzorovali s pomočjo televizijskih kamer. Hotel je že odprt, kaže pa, da televizijske kamere le niso mogle povsem nadomestiti oči inženirjev, saj iz pip za toplo priteče – hladna voda! Posebno hudo to ni, če pomislimo, da so kljub prisotnosti inženirjev v Sarajevu v stanovanjski blok pozabili vgraditi vodovodne cevi in električno napeljavo!

POLICAJI Z IZVIJAČI – V San Joseju, glavnem mestu Kostarike, prometni policaji nimajo samo pištol, ampak tudi navadne izvijače. Za prometne prekrške ne pišejo prijav, pač pa kršiteljem odvijejo registrsko tablico; nazaj jo je moč dobiti na prometnem uradu le ob plačilu primerne denarne kazni.

ZA DOMOVINO! – Turek Ersin Aydin se s časom 43 ur, kolikor je plaval po Bosporu, najbrž ne more primerjati z Veljkom Rogošićem. Izkazal pa se je Turek z nečim drugim: med plavalnim potepom je „pospravil" 14 zrezkov, 12 velikih čokolad, 20 sendvičev, 10 steklenic soka, 3,5 kg sliv, 25 skodelic čaja in 4 kozarce medu. „To sem storil za domovino," je dejal na cilju. „Plaval ali žrl?" se vprašujemo mi.

Zaspanost – nova moderna bolezen

Kako hitro se spreminja čas! Zdravniki danes namreč vse pogosteje ugotavljajo, da je nespečnosti vse manj, pogostejši pa so primeri nasprotne bolezni – narkolepsije (zaspanosti). Pri tem obolenju pacienti neprestano tožijo, da so zaspani. Seveda pa „spalnih navad" nikakor ni lahko ločiti od navedene bolezni. Kdor hoče ugotoviti, ali je resnično zbolel za narkolepsijo, se mora podrediti številnim raziskavam in natančnim pregledom, dokončno besedo o tem pa lahko da le poseben aparat, imenovan elektroencefalograf.

V nasprotju od navadnega zaspanca se bolnik razlikuje po močnih napadih zaspanosti čez ves dan. Znanstveniki, ki so preučevali to bolezen, menijo, da je treba najprej ugotoviti, ali gre za napako v sistemu sna ali pa je obolelost posledica kakšne druge, še neugotovljene bolezni pacienta. Še nekaj: narkolepsija je lahko bolezen vset, tako fizičnih kot umskih delavcev, še posebej pogostna pa je pri voznikih na avto cestah. Najnovejše raziskave tudi govore, da je bolezen moč podedovati prizadeva pa ljudi vseh starosti: najmanjši bolnik je štiriletni otrok, najstarejša pa neka 72-letna starka. Najbolj so narkolepsiji izpostavljene osebe med 15 in 30 let starosti.

Da bi paciente rešili neprestane želje po snu, uporabljajo zdravniki „stimulativna" sredstva, ki pa niso zadovoljiva. Bolniki jih hočejo vse več in več, kar vodi k povečanju nervoze, slabosti, krčem in povišanemu krvnemu pritisku. Zadnja ugotovitev zdravnikov je, da je narkolepsija posledica motenj v delovanju prebavnega trakta ali pa obolenj srca. Sicer pa ni to še nič zanesljivega.

Mladi Jarid s prečiščevalno čelado celo pomaga očetu pri poizkusih.

Po dveh letih prvič zaspal

Mladi Jarid živi dan za dnem pod čelado

Dan za dnem je v čeladi, dasi se mali Jarid Reisman ne igra kozmonavta. Brez te plastične čelade bi bilo njegovo življenje v nevarnosti. Zdravniki pariške bolnišnice Necker so namreč ugotovili, da gre pri fantku za vrsto alergije, ki jo povzročajo prašni delci, ne vedo pa kateri.

Jaridova mama, ki živi v Kaliforniji, pravi, da se je vse pričelo po ogledu Disneylanda. Otrok se je nenadoma prehladil in poslej bolezni ni hotelo biti konec. Obraz dečka je zabuhnil, iz nosu mu je tekla kri, ušesa pa so se napolnila z nekakšno tekočino. Mladi Jarid se tudi vzravnati ni mogel več, kaj šele da bi zaspal.

Starši so poskusili pri več zdravnikih, a zaman. Nobeno sredstvo proti alergiji ni zaleglo. Potem je vso stvar prevzel v roke Jaridov oče, kemijski inženir. Vse prostore je opremil s posebnimi napravami za prečiščevanje zraka. Takoj, ko je bil deček izoliran od normalnega ozračja, se je njegovo stanje izboljšalo. Prvič po dveh letih je zaspal.

Zmagali sta vztrajnost in ljubezen staršev. Tudi čelado je oče izdelal sam s pomočjo prijatelja. V njej se zrak prečiščuje s posebnim motorjem.

Jarid novi način življenja zelo dobro prenaša, celo ponosen je na svoje vesoljsko oblačilo. Starši pa med tem čakajo in upajo, da bo znanost vendarle odkrila, kateri prašni delci povzročajo neznano alergijo.

Vik in krik!

Zadnje čase je kar naprej deževalo. Zalilo je hiše, in trgalo ali zasipalo ceste. Medtem, ko so eni reševali premoženje, so drugi skrbeli le za hrano in ljubezen.

V Tožbanji vasi so Bolhačevi po deževni noči pod svojim kozolcem zagledali koćijo brez konj, ki ji pravijo avto. Domenili so se, da mora iti nekdo pogledat.

Nič se ne ve. Kdaj pa kdaj pride ponoči skrivoma pijanec, si prižge cigareto in jo pusti v senu. Tako je že marsikateri kozolec dobil rdečega petelina na streho. Kmet je ostal brez pridelka in velikega dela premoženja. Od koga naj potlej išče pomoči?

Domači sin se je ojunačil in stopil na seno. Tam sta bila nenapovedana gosta, ki sta počela tisto, kar ni za tuje oči. Ne ve se, komu je bilo bolj nerodno. Fantu ali njima, ki sta bila poročena, vendar ne med sabo.

Ko so Tožbanjci zvedeli, kako in kaj, je v vasi nastal vik in krik: „Le kaj si upata, da ju ni sram? !"

Jaz sem bil ravno takrat tam, pa sem babnice brž pobaral: „Anti je to prepovedano?" „Prepovedano ni," so odgovorile, „le zalotiti ju ne bi smeli."

Tako je početje, ki ga drugi ne razkrinkajo, dovoljeno, če se pa izve, pa vsi obsojajo grešnika kot zločinca.

Ali ni tako tudi sploh v življenju? Kadar nekdo krade ljudem in družbi, pravijo, da se je znašel. Sezidal si je vilo, ima drag avto, vikend in jahto na morju. Vse je lepo in prav, ker se je znašel.

Ca pa nekoga zalotijo, da ima v torbi ali žepu nekaj, kar ne bi smelo biti, je tat. Vsi ga obsojajo. Kadarkoli bo kje kaj zmanjkalo, bo on kriv. Vse življenje bodo nanj kazali s prstom.

Kar prisluhnite ljudem: „Cigani prihajajo v vas, pazite, da ne bodo kaj vzeli!" Tako kot nekateri Cigani, tudi drugi ljudje niso vsi pošteni. Večina pa je in tako je tudi prav.

MARTIN KRPAN

Gorile so nežne

O gorilah je že zmeraj veljalo, da so nega zelo malo

Dasi so gorile med živ... podobnimi opicami najbo... o njih še zmeraj ve zelo m... Kljub pogumu in potrp... nosti doslej zoologi se... imeli priložnosti dolgoro... in podrobneje opazova... enega od teh zanimivih ž... poidov v naravnem okolju.

Največ, kar je znanega o... lah, je že v dvajsetih letih... kal ameriški naravoslovec... Akeley, ki je vodil dve... stveni odpravi do skrajn... kanskih grebenov Jugosla... Ugande, kjer se zad... „narod" gorskih goril... Akeleyu ni uspelo priti do... gih podrobnosti o gorilah... mo: kateri so najbolj p... vzroki njihove smrti? ... dolga je poprečna življ... doba? Kakšne so njihove ... ganske, „miselne" sp... nosti? Kakšni so „dru... odnosi goril?

Pri gorilah je najbolj... njihov strašni videz, ve... moč, kar je v popolno... protju z njihovim dvopo... ljubljenjem, ki je na...

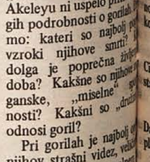

Ko bodo odrasle, bo... gorile nežne do samic.

podobno človeškem... sicer so samci nežni, o... kar kavalirski, do samic... je neki popotnik prip... zoologu Julianu Huxley... videl, kako je gorila... vztrajno, korak za k... pomagal samici pri vzp... na skalni greben v ... Mount Mahavure.

Zoologi tudi ugibaj... gorile potem, ko je... „zakon", najbrž neraz... Čepeč se skupaj hranij... linjem in plodovi, za ... si vsak član družine ... lastno ležišče iz bambo... listja.

Gorila se pri hoji op... na sprednje noge, nal... dotika tal s šapami, ki s... merne z njeno velikost... sel samec je visok tudi ... metra in težak več ko ... kilogramov. Samice so ... manjše in šibkejše. ... imajo razvit vid, med s... se sporazumevajo s pre... kriki in celo z grimasam... željnost in maščevalnost ... le plod domišlije ljud... napadajo samo v izjemn... nih okoliščinah, sicer ... opice žive v miru z ... živalmi.

Kaj več zanimivega p... lah že ni mogoče najti...

Rešitev prejšnje križanke

prgišče misli

Neumnosti, ki je v modi, nobena modrost ne pride do konca.

THEODOR FONTANE

Civilizacija je razvoj in ne stanje, je pot in ne pristan.

ARNOLD TOYNBE

Da bi prišel do izvira, moraš plavati proti toku.

STANISLAV J. LEC

	DL	RUSKA VPREGA	IT.ZGOD. MESTO (POGODBA 1920)	GR. OTOK	NAJVEČJI SESALEC	OKKER TOM	ORODJE	CESTNI ZAVOJ	SILA SESTAVLJENKA	SRB. MIME
TRIBARVNICA										
GORA V OSREDNJI SLOVENIJI										
PREDSTOJNIK SAMOSTANA						IT.MESTO (POSEVNI STOLPI POKRAJINE)				
TUBEL GOVEDO / STARO VINO					ČOLN DREVAK / USTJE REKE					OKAMENELA SMOLA GLAČEV

	DL	IT. PEVEC (AL)	PERGAM. KRALJ / MUZA POEZIJE			LUNINO ŠTEVILO / BLESK					
REVŠČINA				BRUSNI KAMEN / KAJNOV BRAT				KELTSKA RODOVNA ZVEZA	ALFI NIPIČ / PRITOK REKE		
PAPIGA					IVAN TAVČAR / ISTRSKO LETOVIŠČE		NEM. FILOZOF				
AFR. DEŽELA							DROG V KOZOLCU / KALCIJ				
SLAB SADEŽ						BERITE DL	DROZG				
DL	NAOČNIKI					DL	DALM. ŽIME			DL	DL

Puščave se nezadržno širijo

Pojav najbolj prizadene najrevnejše dežele sveta in zavzema grozeč obseg

V začetku tega meseca je bila v Nairobiju, glavnem mestu Kenije, konferenca Organizacije združenih narodov, (UNCOD) na kateri so proučevali možnosti, kako bi človeštvo zavrlo širjenje puščav. Puščave se širijo, ta pojav (dezertifikacijo) poznamo sicer že dolgo, zdaj pa je zajel tak obseg, da ogroža milijone prebivalcev, in to predvsem v najrevnejših deželah sveta.

Da je treba nekaj ukreniti, je sklenila Generalna skupščina OZN pred tremi leti po hudi tragediji v Afriki v pokrajini Sahel. Sahel leži južno od Sahare, osem milijonov kvadratnih kilometrov velike, najmlajši, imela v obdobju dilvija vlažno podnebje. V Sahelu se je po letu 1968 količina padavin od že tako skromnih 200 mm na leto zmanjšala na polovico ali še več. Dolgotrajna suša je izzvala pravo katastrofo. Poginilo je na sto tisoče glav živine, med prebivalstvom pa je bilo, kot ocenjujejo, od sto do dvesto petdeset tisoč mrtvih.

Glas o tej tragediji je kljub razvitim komunikacijskim sredstvom komaj segel do nas. Toda Sahel ni edina prizadeta pokrajina. Sama je zelo prizadela še Etiopijo, kjer so tudi po zaslugi skrajne malomarnosti takratnega režima, prikrivanja resnice in zlorabljanja mednarodne pomoči umrle deset-tine tisočev ljudi.

SKORAJ POL ZEMLJE – PUŠČAVA?

V času priprav na konferenco v Nairobiju so zbrali obilico podatkov, ki kažejo, kako napreduje širjenje puščav in kaj ta pojav povzroča. Kar tretjina kopnega na vsej zemlji je puščava ali polpuščava. Na takih zemljiščih živi dobra sedmina vsega prebivalstva, približno šeststo milijonov ljudi. Če upoštevamo vrsto zemljišča in vegetacijo, lahko pričakujemo, da bo sčasoma kar 43 odstotkov vse zemlje zavzemala puščava ali polpuščava.

Seveda še niso dokončno ugotovljeni vsi dejavniki, ki pospešujejo nastajanje puščave. Človek se še ne zna boriti proti njenemu širjenju, saj ne pozna naravnih mehanizmov, ki spodbujajo ta grozeči pojav. Eno je gotovo: človeštvo ne sme več nemo opazovati, kaj se dogaja, marveč mora ukrepati, sicer bodo posledice še neprimerno večje.

Klima nedvomno vpliva na puščavske procese, toda tudi človeška dejavnost pri tem ni izvzeta. Spomnimo naj se samo na enostransko, škodljivo obdelovanje polj (monokultura) v Združenih državah Amerike, ki je povzročilo veliko erozijo in naravne nesreče, v katerih so utrpeli škodo tisoči ljudi.

Ugotovljeno je, da obstaja na svetu več vrst klimatskih ciklusov, ki pospešujejo nastajanje puščave. Najdaljši trajajo tudi več tisoč let, najkrajši pa dve do tri leta. Napačno obdelavo zemljišč v sušnih predelih, nepravilno izbrane poljedelske kulture in prevelika množina domačih živali, vse to še poslabšuje mikroklimo in povečuje „albedo", to je pojav, ko svetla barva zemljišč in pomanjkanje zelenja povečujeta odbijanje sončnih žarkov, kar vpliva na zmanjšanje padavin. Poseg v naravno ravnotežje zemljišča, rastlin in živali lahko prav tako poveča možnosti za nastajanje puščave. Pri vsakem človeškem posegu v naravo je na ogroženih ozemljih potrebno posebej misliti na to. Posebno je nevarna intenzivna paša, saj zmanjšuje zaščito zemlje in povečuje možnosti za pogubno delovanje vetra, ki izsuši zemljo še mnogo bolj kot sama toplota.

Tehnologija lahko veliko prispeva v boju proti uničevanju obdelovalne zemlje. Trenutno namakajo v svetu okoli dveto milijonov hektarov zemljišč, kar pa je samo 4 odstotke vse aridne, sušne zemlje. Zaradi tega je nujno potrebno najti v tleh vodo ter jo pravilno izkoriščati. Tudi način obdelovanja ter naprava teras lahko znatno pripomore k zavarovanju zemlje, prav tako pravilno izbran kolobar kulturnih rastlin ter omejevanje sekanja gozdov in gradnja vetrobranov. Končno celo energija lahko vpliva na nastajanje puščav. Izkoriščanje gozda za gorivo omogoča širjenje puščave, izkoriščanje sončne energije pa ga zavira.

Kot že rečeno, prizadene nastajanje puščav predvsem manj razvite dežele sveta, zlasti v Afriki. V razvitejših deželah, v ZDA in v Avstraliji, se laže lotevajo boja zoper njihovo širjenje. Konferenca v Nairobiju je ugotovila, da je za začetek potrebno zagotoviti štiristo milijonov dolarjev, da se bo človeštvo lahko zares učinkovito spoprijelo s to nadlogo. S temi štiristo milijoni bi preprečili devetsto milijonov dolarjev izgube, kolikor znaša vsakoletna gospodarska škoda zaradi napredovanja puščavskega sveta.

PUŠČAVSKA OBMOČJA – Črno označuje sedanje puščave.

Miki Muster
Janez Trnovec

ZA OČETOM

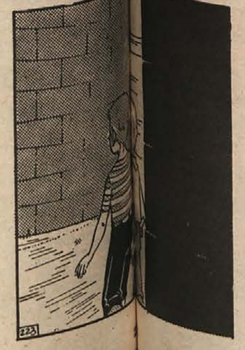

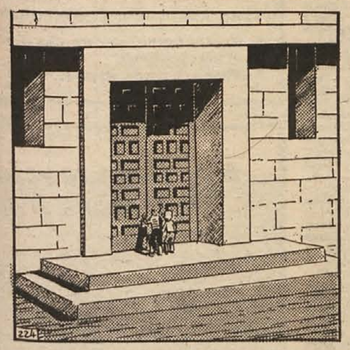

Ko sta se zjutraj... sta zatrdno sklenila, da bosta ... goče zapustila skrivnostno selišče. ... stala in odšla ven. Razen strašanja ... opazila nikjer žive duše. Tudi odzi... kovikov, kate-rega sta vprašala po ... jima ni nič odgovoril. Spoznala ... sta se čez dano govoriti z njim. ... dvorišče proti najv...

224

Vrata vanjo so bila zaklenjena. Odprla sta jih in vstopila. Tedaj sta do kraja osupla obstala, zakaj znašla sta se v svetišču tavantinsujskega sončnega boga Intija. Vse stene so bile obložene z zlatimi ploščicami. Na koncu prostora se je dvigal nekakšen oltar s prav tako zlatimi kipi. Tla so bila pregrnjena s krasnimi preprogami. Tolike krasote še v knjigah nista našla.

225

«To svetišče je napravljeno po vzorcu nekdanje Koribanče v Cuzcu,« je dejal Bojan, »samo da je manjše.« Zoran mu je pritrdil in zavil za oltar z žrtvenikom. Tam so sedele na zlatih stolih v dragocena oblačila oblečene mumije vseh velikih duhovnov sališča, kakor so nekoč v Koribanči sedele mumije Inkov. Dečka sta osupla strmela vanje. Gledala sta davno preteklost.

VAŠA ZGODBA

IMEL SEM SREČO!

Med vejami dreves se lovi veter in otresa deževne kaplje. Sliši se prhutanje žolne, med praprotjo opleta lisica s košatim repom. Orumenelo listje že odpada.

Stojim pod košato smreko in poslušam mogočen jelenji ruk, ki kar pretresa vzduh jesenskega gozda. Je vlažen, a še dokaj topel septembrski dan.

V jelenjem ruku čutim razkošje narave. Šelest listja pod nogami drami jesensko tihoto. Zdaj sunkovito zdaj komaj zaznavno se veter zaletuje v krošnje in čedalje več listov, ki jih je že obarvala jesen, plapola k tlom.

Otrem si potno čelo in zavijem navzgor po stezi med skalami.

Caplja! Caplja! Slišim jo, temno postavo med živopisanostjo jesenskega razkošja, pod kupolami smrek, ki se majejo v vetru, otresajo deževne kaplje. Povsod je vlažno, ptiči so nemi, le sraka se zadere od časa do časa.

Od daleč zagledam majhne, a prodorne medvedje oči. Izgubljajo se za stebli in spet prikažejo. Dan se nagiba v večer. Gozd se širi.

Nenadoma se zavem, da je kosmatinec čisto blizu. In z vej kaplja. Celo soparno je.

Snop svetlobe, ki je proniknil skozi zarezo v oblaku, jasno očrta veliko skalo. Hotel sem odmisliti prisotnost medveda, se vrniti v kočo. In prav tedaj, blizu velike skale!

Medved! Postavil se je na zadnje noge. Gleda me. Zdi se mi, ko da mu iz oči sili vprašanje, kaj me je prineslo ob tem času pod Mestni vrh. Saj ga nisem želel srečati, vznemirjati. In on zdaj menca na zadnjih nogah. Ko da bi plesal. Sam kajpak nisem razpoložen za rajanje, njegov gobec, ki ovohava proti meni, ni nič prijazen.

Srce mi vztrepeče, muhasti kosmatinec pa še kar naprej menca in zija vame, ko da bi me prosil, naj že odidem.

V jesenskem vzduhu začutim nekaj nejasno onstranskega. Ne sodim sem, odveč sem.

Kosmatinec se nenadoma spusti na vse štiri, zavohlja po zraku, se obrne in odhlača.

Strahoma se zavem, zakaj je tako naglo odšel. Otrpnem skrit za debelo bukvijo in čakam.

S strani se proti veliki skali slišijo topi koraki. Medvedka! Počasi se pomika naprej, videti je mirna, zbrana. Bukev ni tako debela, da bi me povsem skrila njenim očem, ki me ravnodušno sprašujejo, ali sem prišel po opravkih ali kar tako.

Čakam, kaj bo storila. Veter se zaganja v krošnje, trga listje in ga vrtinči proti tlom. Medvedkine oči so begajoče, zdi se, ko da nekaj tehta. Pripravljen sem na vse. Dasi je v njenih očeh nekolikanj hladne koketnosti, lahko vsak hip plane name.

Skozi raztrgane oblake se priplazi še zadnji sij jesenskega dne. Še malo in mrak bo. Prisluhnem. Med skalami nad menoj nekaj zaropota. Kosmatinec, ki se je prejle tako hitro pobral, je proti medvedki zatrkljal kamen. Ko da bi jo nekaj pičilo, se medvedka obrne in odhlača za njim.

Oddahnem si, saj sem pričakoval celo najhujše. Podvojeno capljanje se počasi oddaljuje. Ura je šest. Zbirati se začnejo megle, gozd postaja nepregleden, mrakoben. Počasi se spuščam po strmini navzdol. Proti koči. In mislim, da sem imel srečo.

PETER VOVK

Dasi je v njenih očeh nekolikanj hladne koketnosti, lahko vsak hip plane nadme! (Foto: Peter Vovk)

Cementno krizo čutijo otroci

Posebna šola je začela pouk v starih prostorih, medtem pa novo stavbo dograjujejo na vso moč – Otvoritev je predvidena za občinski praznik

25. avgusta letos je potekel dograditveni rok za posebno šolo v Novem mestu. Zaradi objektivnih težav, pomanjkanja cementa in drugega gradbenega materiala pa je bil Pionirju rok podaljšan za en mesec. Otvoritev je predvidena za občinski praznik.

Učenci, njihovi starši, posebej pa vzgojitelji novomeške posebne šole so novo šolsko leto pričakovali v trdni veri, da jim ne bo več treba iti v staro stavbo. Zgodilo pa se je ravno to! Pouk so začeli s 116 učenci v 12 oddelkih. Delajo spet na treh krajih: dve spalnici imajo v kaplaniji, eno učilnico v dijaškem domu in tri spalnice ter dnevno sobo v dijaškem domu.

Med počitnicami so prostore prebelili in popravili, kolikor je mogoče, vzdržati pa bo potrebno v takih razmerah samo še dva meseca. Ko bo konec septembra Pionir končal gradbena dela, bodo potrebovali še mesec dni za namestitev opreme. Je pa že nabavljena in že čaka v škatlah.

Po preselitvi v novo stavbo, impozantno na pogled, in kot zagotavljajo, zelo funkcionalno grajeno, bodo stare prostore začasno še obdržali, dokler ne bo zgrajena druga faza objekta, v kateri je predviden sodoben internat. V stari šoli bodo po izpraznitvi učilnic bivali šolarji. Vsekakor bodo na boljšem, kot so bili zdaj. Morda ne bodo več potrebni pogradi v tri nadstropja, pač pa ne bo mogoče odpraviti največje pomanjkljivosti: ni sanitarij! Začasno bodo še potrpeli, ne bi se pa sprijaznili z zavlačevanji in izgovori, ki bi drugo fazo gradnje odložili za daljši čas.

R. BAČER

VELIKO, SODOBNO – KDAJ? Pionirjevci na moč hitijo pri dokončavanju gradbenih del na novi posebni šoli v Šmihelu. Kaže, da se bo pouk v novih prostorih začel novembra letos. (Foto: R. Bačer)

NOVOLES: 13 NOVIH ČLANOV

Na nedavni seji sveta Zveze komunistov v tovarni Novoles so slovesno podelili partijske izkaznice 13 novim članom. Večina teh je iz neposredne proizvodnje, kar je organizaciji šteti še posebej v dobro. Zveza komunistov v Novolesu bo sprejemanju novih članov v svoje vrste tudi poslej posvečala vso pozornost.

Suhokrajinski drobiž

PODRUŽNIČNE ŠOLE ŽUŽEMBERŠKE OSEMLETKE so dobile lepšo zunanjo podobo, sicer pa so jih tudi znotraj uredili. Krajevna skupnost in krajani so zadovoljni za skrb, ki jo je pri tem pokazala Izobraževalna skupnost Novo mesto. Še posebno lepo zunanjo in notranjo podobo ima šola v Šmihelu pri Žužemberku, ki je bila najbolj potrebna ureditve. Šoli v Šmihelu in na Ajdovcu pa sta še vedno prikrajšani za redno oskrbo z vodo, kajti v teh krajih še nimajo napeljanega vodovoda in so odvisni od kapnice.

LETOŠNJA KROMPIRJEVA LETINA V SUHI KRAJINI je boljša od lanske. Kmetovalci iz območja žužemberške zadruge težko čakajo na pričetek odkupa krompirja, bojijo se namreč, da jim bo tudi letos ostal krompir v kleteh do spomladi, kot je bilo z lanskoletnim pridelkom. Kaže tudi, da bo dober pridelek koruze, medtem ko je fižol dokaj napadla rja. Kjer ni bilo pomladanske pozebe v vinogradih, tam so tudi trte dobro obložene, medtem ko sadja na splošno skoraj ni.

„Stran mečejo..."

Marija Turk, prodajalka v zadružni trgovini na Cesti komandanta Staneta, se je ondan jezila: „Ne vem, zakaj gospodinje stran mečejo denar, ko na tržnici kupujejo krompir po 5 din in tudi več, pri nas pa ga imamo enake ali še boljše kakovosti že pakiranega v vrečkah po 3 din kilogram."

Da imajo res krompirjevo zalogo, je pokazala vsem, ki so bili takrat v trgovini. Vreče po 30 kilogramov čakajo kupce za vrati hiše. Skladišča nimajo, ampak krompir je na razpolago in kmalu bodo še jabolka.

Marija Turk

Morda je še več takih „točk", kjer se dobi poceni ozimnica, ampak kupci zanje ne vedo. Glede tega bi kazalo vzpostaviti drugačne stike s potrošniki kot doslej. Jesenske pismene ponudbe sindikalnim organizacijam niso vedno učinkovite. Ponekod sindikat sploh ni delaven, ponekod se vodstvo s tem noče ukvarjati, ponekod pa so z drugim sindikalnim delom preobremenjeni. Tako ponudba obleži kje v predalu, člani pa za ugodnosti sploh ne zvedo.

R. B.

Hiša stoji, cesta čaka

Stara ugotovitev še drži: črnih gradenj je vedno več, ni pa dovolj strokovnjakov, da bi jih preganjali

Nedovoljene gradnje se pojavljajo tako v mestu kot na podeželju največ pa je na črno postavljenih zidanic in prenovljenih stavb. V veliko primerih črnograditelji naknadno pridobe dokumentacijo, za 5 objektov pa je predvidena rušitev.

V mestu so očitno največji problem garaže, saj smo imeli v začetku letošnjega leta nad 1800 blokovskih stanovanj in samo 268 pripadajočih zidanih garaž, zraven tega pa ugotovljenih 391 zasilnih objektov za spravljanje vozil pod streho. Ocenjujejo pa, da je takih zasilnih objektov okrog 500. Ti provizoriji ne kazijo le podobe naselij, ampak zasedajo tudi dragoceni prostor v stanovanjskih naseljih. Večina teh objektov uradno sploh ni všteta med črne gradnje.

Ugotavljajo, da so zadnja leta na črno postavljene stanovanjske hiše redek pojav, kar je v glavnem zasluga kreditne politike, veliko več pa je črnih gradenj po hribčkih in v vinorodnih predelih.

Točnih podatkov o nedovoljenih gradnjah ni predvsem zaradi tega, ker urbanistična inšpekcija dalj časa ni bila zasedena in da en inšpektor v regiji ne zmore vsega dela. Zdajšnji način reševanja črnih gradenj poteka tako, da vsak ugotovljeni primer obravnava komisija in ugotovi, ali je objekt možno legalizirati ali ne, pod kakšnimi pogoji, oziroma ali ga je potrebno odstraniti.

V 13. letih je bilo 205 na črno postavljenih objektov ocenjenih kot sposobne za legalizacijo, 29 gradenj se lahko nadaljuje ob postavljenih pogojih, v 5 primerih bo potrebna čimprejšnja odstranitev objekta in v 26 primerih odstranitev z vknjižbo. To pomeni, da se odstranitev objekta odloži z vknjižbo v zemljiški knjigi, po zakonu pa je tak objekt prepovedano priključiti na komunalne naprave. Gre za primere, ko so bili zasedeni objekti zgrajeni na prostoru, ki je predviden za cesto, za javne objekte, za industrijo itd.

MLADI IN POLITIČNO DELO

Družbenopolitično življenje je s septembrom zaživelo tudi med novomeško mladino. Zadnji petek so se na 10. seji zbrali člani predsedstva OK ZSMS in se pogovorili o pripravah na 2. sejo OK ZSMS Novo mesto. Sklenili so, da se morajo mladi po drugi seji še bolj potruditi pri uresničevanju zakona o združenem delu, ne bi smeli pozabiti na stabilizacijske ukrepe, morali bi razvijati samoupravne odnose v vsaki sredini itd. Ob koncu so se pogovorili tudi o štipendijski politiki.

Novomeška kronika

PRIDOBITEV ZA SLADOKUSCE – Dolgo smo jo čakali in končno le dobili. Pizzerijo! V na novo odprtem kegljišču ob restavraciji Pri vodnjaku so vendarle pogruntali, da so morali novomeški gurmani doslej po takšne užitke v belo Ljubljano, da pa lahko pizza še kako dobro uspeva tudi doma. Dober tek!

PRETEPAŠKA MOČ NOČI – Bere se kot grozljivka. Ura je bila polnoč. Noč od petka na soboto. Pred spodnjo kavarno na Glavnem trgu stoji nekaj rodovednežev. Na tleh možakar v luži krvi. Posledica pretepa. Ob tem se ponovno poraja eno samo vprašanje: Kdaj bomo Novomeščani vendarle lahko varno prehodili pot skozi mesto tudi v poznih nočnih urah?

KAR ŠTIRI DEKLICE – Minuli teden so v novomeški porodnišnici privekale na svet kar štiri deklice in en sam fant. Rodile so: Milena Povše iz Šegove 12 – Lidijo, Breda Oklešen iz Trdinove 5 c – deklico, Marija Šere iz ulice Na lazu 29 – Klavdijo, Štefica Eleta s Partizanske 29 – Anamarijo, Nataša Križmančič iz Kristanove 4 – Polonco in Marija Aš iz ulice V Brezov log 5 – Mateja.

BREZ SPREMEMB NA TRŽNICI – Novomeška tržnica še naprej ostaja ena najdražjih. Tako je bilo v ponedeljek potrebno za kilogram hrušk odšteti 16 din, grozdja 12, jabolk 10, breskev 20, sliv 8 in lubenic 5 din. Od zelenjave je bilo največ čebule, ki so jo prodajali po 10 din kilogram, kila česna je veljala 25 din, krompirja od 4 do 6, cvetače 20, paprike 6, paradižnika od 5 do 8, stročjega fižola 15 din. Bilo je tudi veliko gob, vendar so prodajalke zahtevale 80 do 100 din za kilogram.

Ena gospa je rekla, da je novomeški „Ponte rosso" bogatejši še za eno zanimivost: dobili smo kazino v malem. Prodajalci stojnic pod kostanji se pri kvartanju glasno zabavajo in vzbujajo več pozornosti kot njihovi izdelki . . .

Ko je bil bencin še 58 par

Poslovodja Ivan Staniša že 19 let služi avtomobilu

Ivan Staniša: Vsem ni lahko ustreči

Ljudje smo postali v „malenkostnih" vsakdanjostih nenasitno neučakani, pripravljeni za živčen izliv, čeprav pogostokrat neupravičeno. Res pa je tudi, da so med trgovci redki, ki vidijo v kupcu ne samo stranko, temveč tudi človeka, in še redkejši vzrok za svoj obstoj. Eden takih posebnežev – ustregel je že želji malone vsakega motoriziranega Novomeščana – je gotovo poslovodja ene prvih bencinskih črpalk na Dolenjskem Ivan Staniša:

„29. oktobra, za občinski praznik, bo 19 let, kar sem poslovodja Petrolovega servisa na Cesti herojev. Prav na ta dan sta bili predani svojemu namenu Tovarna zdravil Krka in ta bencinska črpalka. Naključje je hotelo, da je bil naš prvi gost Boris Andrijanič. Takrat je bilo v dolenjski metropoli le nekaj avtomobilov, več motorjev in mopedov. Spominjam se, da je imela bolnica takrat za svoj prevoz še „garellija" (moped). Trije smo potem dan in noč prelivali skromne litre bencina po takrat ne tako skromni ceni: liter je veljal 58 par, ponoči pa je bil še za 5 par (starih seveda) dražji. Teh 5 par je bil naš nočni zaslužek.

Tistih prvih zimskih dni brez kurjave sploh ni mogoče primerjati s Petrolom danes. Prvo leto smo imeli 47.000 dinarjev prometa, sedaj pa 3 milijone. Na dan prodamo tudi do 10.000 l super bencina in 4.000 do 5.000 l navadnega bencina. Samo lani smo pretočili 3.640 ton goriva, brez plinskega olja! Kje je potem še ves „avto-material", kje vsakdanje potrebščine! Zanimivo je morda, da prodamo vsak mesec tudi po 150 parov ženskih nogavic – še bolj pa to, da jih prodamo petrolovci več kot ljubljanska Nama: neko nedeljo smo trije prodajalci v pičlih petih urah našli novega lastnika skoraj stotim očalom za meglo in prodali polovico toliko priborov za krpanje. V prodaji avtomobilskih in drugih potrebščin smo bili lani tudi Petrolovi prvaki." (Prav zanimivo je, da prodajajo varnostne pasove po lastni ceni.)

„Pred približno tremi leti smo prodali še toliko navadnega bencina kot njegovega dvojčka z več oktani. Danes prodamo prvega za dve tretjini manj. „Stoenka" je postala ljudski avtomobil. Da standard nezadržno raste, dokazuje tudi to, da smo še pred dvema letoma prodali 200.000 l kurilnega olja na mesec, lani le približno 50.000 l."

Še bi lahko govorili z Ivanom Stanišem, katerega „učenci" so danes poslovodje v Trebnjem, Vavti vasi in drugod. V prodajnem prostoru visi potrditev vestnega dela, diploma Petrolunione za 8. mesto med črpalkarji Jugoslavije v letu 1971, v skromni pisarni, ki je hkrati tudi oblačilnica, druga, Hortikulturnega društva.

„Dobro vem, da je težko ustreči vsakemu kupcu. Naj nam oprosti, kdor mora malo počakati. Težko mi je, če se katera od strank potoži," je končal svojo pripoved poslovodja Staniša.

I. VIZJAK

DOLENJSKI LIST

NAROČNIKI OGLASOV!

DELOVNE ORGANIZACIJE IN DRUGE NAROČNIKE OGLASOV OBVEŠČAMO,

da je redni rok za oddajo oglasov, razpisov in drugih naročenih objav do vključno petka, zadnji rok pa v ponedeljek do 14. ure.
Prosimo, da upoštevate to obvestilo in dostavljate gradivo za objavo pravočasno. Naročila, ki bodo prispela kasneje, bomo objavili šele v naslednjem tednu.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 27. 8. 1977 do 3. 9. 1977 so v brežiški porodnišnici rodile: Erika Kežman iz Brežic – Igorja, Ivka Harapin iz Letovčana – Željka, Helena Bratanič iz Vrhja – dečka, Anica Kolarič iz Krajnih brd – Adolfa, Barica Devčić iz Novakovega – Damira, Slavica Brglez iz Lukovca – dečka, Anica Tomašković iz Luga – Domogoja, Ksenija Vizler iz Vezelnega – deklico, Hanka Dizdarević iz Lukovca – Azro, Marija Petek iz Lučilnice – dečka, Marija Starc iz Lomnega – dečka, Branka Milić iz Drenja – Davorja, Mirjana Bašić iz Slanega dola – deklico, Biserka Vrabec iz Kraljevca – dečka, Marija Kurnik iz Loga – Damjana, Dragica Pšeničnik iz Piršenbrega – Lidijo, Katica Mogučić iz Kladja – dečka in Marija Ferenčak iz Lackovega brega – dečka. – ČESTITAMO!

DRZEN TAT V POSAVJU

Dve večji tatvini v zadnjih dneh na posavskem koncu kažeta, da se tam mudi zmikavt, ki se ničesar ne boji. 11. septembra dopoldne je bilo vlomljeno v župnišče v Podbočju, od koder je storilec odnesel 192.000 dinarjev. Dan kasneje pa je prišel tako v dopoldanskih urah iz pisarne na gradbišču jedrske elektrarne v Krškem zmanjkalo za 12.200 din bonov za gorivo. Boni so bili ukradeni med tem, ko je uslužbenka za približno 10 minut zapustila pisarno. Storilece obeh drznih tatvin iščejo.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 1. do 7. septembra so v novomeški porodnišnici rodile: Silva Strajnar z Vrha – Matjaža, Jelena Tonkovič iz Podgraja – Damirja, Frančiška Stanko iz Krškega – Stašo, Ljubica Šutej iz Bosiljevega – Bogomira, Jožica Avguštin iz Podturna – Andrejo, Rozalija Perše iz Zbur – Boruta, Darinka Radoš iz Cerovca – Janjo, Alojzija Povše z Velikega Slatnika – Tomaža, Sonja Hrastar z Dolnje Dobrave – Tončko, Ivica Klobučar iz Črmošnjic – Mitja, Erna Trpinc iz Rožnega – Damjana, Anica Bolte s Pristave – Tatjano, Marija Ban z Dvora – Gregorja, Nevenka Gorše iz Obrha – Boštjana, Jožica Turk iz Polhovice – Alojza, Marija Gorenc z Rake – Matjaža, Danica Ferkolj iz Dobravice – Tanjo, Vera Volf iz Muhaberja – Zvonko, Slavka Bukovac iz Bubnjarcev – Maria, Hazira Čavrič iz Črnomlja – Nermina, Anica Kovačič iz Račjega sela – Andreja, Martina Ribič iz Ragovega – Matejo, Amalija Bele iz Gornjega Vrhpolja – Darjo, Marija Golob iz Gornjega Vrhpolja – Tatjano, Ana Slak iz Gorenje vasi – Roberta, Vera Tončič iz Semiča – Špelo, Anica Drab iz Žužemberka – Janeza, Vida Babič iz Vukove Gorice – Roberta, Jožica Longar iz Žužemberka – dečka, Majda Jarc iz Trebnjega – dečka, Angela Bartolj z Velikega Cerovca – deklico, Jožica Gregorič iz Grobelj – deklico, Angela Grahek iz Črnomlja – deklico, Amalija Pečjak iz Žubine – deklico, Justina Novak iz Leskovca – deklico, Marija Duharič iz Gazic – deklico, Cvetka Žabkar iz Šentjerneja – deklico, Marija Šenica s Suhorja – dečka, Nada Radoš iz Boldraža – dečka, Anica Žura z Jablana – dečka in Ladislava Rupena iz Mirne peči – deklico. – Čestitamo!

PROSTO DELOVNO MESTO!

Komisija za kadre in medsebojna razmerja pri DS OZD „KOVINAR", Črnomelj,

razpisuje delovno mesto:

TEHNOLOGA–KONSTRUKTORJA

Kandidat mora imeti končano višjo ali visoko šolo strojne smeri, lahko je začetnik.
Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Pretekli teden so darovali kri na novomeškem transfuzijskem oddelku:

Tine Filip, Dragoslav Vasič, Majda Vidrih, Milena Čučnik, Jože Šulc, člani Novoteksa, Novo mesto; Branko Filip, Marjan Golob, Janez Junc, Janez Mislej, Marjan Novak, Mirko Vrbanek, Lucija Rojc in Jože Saje, člani IMV Novo mesto; Marjan Kum, Ivan Bradač, Jože Pugelj, Srečko Jordan, Darko Vidic, Jože Povše, Stanislav Župevec, Jože Kruh in Marija Gazvoda, člani Novolesa, Straža; Jože Klobučar, Janez Ajdič in Janez Hrovat, člani Novomontaže, Novo mesto; Jože Abram, Marjan Jarc, Lado Urbančič in Anton Pavlin, člani Ele, Novo mesto; Jože Kuplenik, član PTT Novo mesto; Viktor Šenica, član Gorjancev, Straža; Leopold Krevs, član Novomontaže, Novo mesto; Nada Bobnar, članica Bora, Dolenjske Toplice; Jože France, član Gorenja; Karel Avbar, član Iskre, Novo mesto; Albin Debevc, član Novoteksa, Dobruška vas; Štefka Likar, Janez Rangus, Alojz Primc in Alojz Peskar, člani Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Alojz Staniša, član Elektrotehne, Novo mesto; Martin Modic, steklar z Malega Slatnika; Janez Štrbenc, član osnovne šole Bršljin.

Stane Fabijan: od ranega jutra do poznih ur navkljub bolezni nič ne uide njegovi evidenci.

Sevniška KS niza uspehe

Že sredi minulega tedna je bila Drožanjska ulica zvajana ravno kot miza. Čakali so samo na asfaltno zmes. Z nič manjšim poletom niso pripravljali spodnjega ustroja prebivalci ulic, imenovanih Ob gozdu, za Kopitarno.

Doslej najpogumnejši načrt modernizacije sevniških ulic v mestu so torej uresničuje s polno paro. Po 6.000 dinarjev in vsaj 100 ur dela je postal univerzalni ključ do uspeha. V Drožanjski ulici je seveda že mnogo ljudi ta seštevek udarniških preseglo. Upokojeni delavec Tovarne konstrukcij Stane Fabijan, ki vestno bdi nad podatki o vsem, kar se dela v ulicah, je minuli četrtek dejal, da je še nekaj ur v rezervi. Seveda si ni mogel kaj, da ne bi pohvalil svoje srenje: „Pomislite, eno uličico smo okrog 8. ure zjutraj pričeli razkopavati, vlekli do 20. ure in končali v enem naletu. Naslednji dan so bili na vrsti tovornjaki. Gramoz so pričeli navažati ob 8.30 in končali ob 14.30. Kar 450 kubikov ga je bilo treba na okrog 150 metrih, tako slab teren je!"

Istočasno seveda urejujejo kanalizacijo in vodovod. V celoti bodo v tem delu mesta asfaltirali 1,1 km ulic v širini treh do štirih metrov. Ljudje delajo z neomajno voljo za lepše okolje svojega doma in mesta nasploh.

A. Ž.

V polletju dobri izvozniki

Razgibano poslovanje gospodarstva v prvem polletju

Danes se sestaja občinski izvršni svet prvič po dopustih v močno razširjeni sestavi. Na sejo so namreč povabili vse predsednike osnovnih sindikalnih organizacij, člane predsedstva občinskega sindikalnega sveta in vse direktorje.

Na dnevnem redu je kar šest, tudi za gospodarstvo izredno pomembnih vprašanj. Gre za osnutek gradiva o oblikovanju temeljne in združene banke, vrsto samoupravnih sporazumov, ki jih je v torek obravnavalo še predsedstvo občinske konference SZDL, osrednja točka pa bodo nedvomno obravnava analize izvajanja družbenega načrta občine z oceno do konca leta in polletni uspehi gospodarjenja.

Če se tokrat zadržimo le na polletnih gospodarskih uspehih, lahko ugotovimo nekatere razveseljujoče podatke. Res je tokrat manj izgub; lani jih je v enakem polletnem obdobju izkazovalo kar devet tozdov v skupni višini 10.248.000 dinarjev, letos pa le dvoje tozdov Kmetijskega kombinata (tozd Proizvodnja–trgovina – 928.000 dinarjev in tozd za kooperacijo 203.000 dinarjev). Znesek sicer ni visok, glede na razne težave obeh pa se bosta verjetno težko rešila s tega neljubega spiska.

Splošna slika pa je kar obetavna: celotni prihodek gospodarstva se je v pol leta povečal za 28. odst., porabljena sredstva pa le za 19 odst. Še večjo rast izkazujeta dohodek in družbeni proizvod: prvi za 55 odst., drugi pa za 50 odst. Ni mogoče trditi, da gre to le na rovaš cen, saj so v primerjavi z lanskim decembrom večje le za 4,3 odst. Razveseljivo sliko kaže izvoz: vrednost le-tega je naraščala precej hitreje od uvoza. Pokrivanje uvoza z izvozom je kar 179-odstotno, medtem ko je v lanskem, ravno tako uspešnem izvoznem letu znašalo pokrivanje 128 odstotkov.

A. Ž.

SEVNIŠKI VESTNIK

ŠOLA V NARAVI – V soboto se je iz Valovin pri Pulju srečno vrnilo z desetdnevne šole v naravi 323 petošolcev iz sevniške občine. Domala vsi so se naučili plavanja, v svobodnih aktivnostih pa so med drugim vzpostavili tudi tesne stike z borci, ki so tam letovali, in z mornariško enoto. Učenci se zahvaljujejo počitniškemu naselju ZB Maribor, katerega gosti so bili, predvsem pa sevniškim delovnim organizacijam in vsem, ki so jim omogočili prijetne dneve ob morju. (Foto: Franc Pavkovič)

Vse zvedeti iz prve roke

Brežice: INDOK center kot vir hitrih, jedrnatih informacij za delegatsko odločanje

Informativno-dokumentacijski center, ki naj bi ga z družbenim dogovorom (ta mesec ustanovili) tudi v brežiški občini, je zamišljen predvsem kot pomoč občanom pri samoupravnem dogovarjanju in odločanju. Torej bodo informacije prilagojene njihovim potrebam in interesom. Zapolnile naj bi številne vrzeli do sedaj pomanjkljivega delegatskega obveščanja. Center bo navezal tesne stike s skupinami za informiranje v krajevnih skupnostih in informacijskimi središči v združenem delu.

Med podpisniki dogovora bodo razen občinske skupščine vse družbenopolitične organizacije in občinske samoupravne interesne skupnosti. Center bo zbiral in urejal samo gradivo, ki je pomembno za delegatsko odločanje. Tako bodo občani pravočasno razpolagali z vsemi podatki, ki bodo omogočili trezno presojo pri dogovarjanju in sprejemanju različnih ukrepov. To tudi želijo in so že do sedaj pogosto opozarjali na neučinkovitost obveščanja bodisi zaradi preskopega, največkrat pa preobsežnega, prekasnega in nepreglednega gradiva, natrpanega z nepomembnimi informacijami.

Glavne informacije bodo posredovali INDOK centru občinske družbenopolitične organizacije, občinska skupščina, interesne skupnosti, krajevne skupnosti in tozdi, ki bodo podpisali družbeni dogovor.

Tisti, ki bodo odločali, naj bi poslej zvedeli za razloge, potrebe in pobude, zaradi katerih je gradivo nastalo, za novosti, ki jih prinaša, pa tudi za posledice, ki bodo sledile. Vsak delegat bo moral tudi zvedeti, če je kdo o predloženem gradivu že razpravljal in kakšne pripombe so bile izrečene. Čim več odgovorov bo predočenih, tem lažje bo odločanje.

J. T.

NOVO V BREŽICAH

DRAŽJE NAJEMNINE? – Za poslovne prostore je s prvim oktobrom predvideno zvišanje najemnin za 30 odstotkov, kar pa po zagotovilih samoupravne stanovanjske skupnosti zadostuje komaj za poravnavo najnujnejših vzdrževalnih stroškov. Ekonomske cene so torej precej višje, v nekaterih slovenskih občinah celo trikrat višje od stanarin.

PO NOVEM DRUGAČE – Pri dosedanji obliki štipendiranja so v brežiški občini opozorili na vrsto pomanjkljivosti, ki naj jih odpravi novi družbeni dogovor. Predvsem ne bi smeli več spregledati vpliva KS in tudi pri kadrovskih štipendijah naj bo upoštevan socialni položaj prosilcev.

S TRGA – Stojnice na brežiški tržnici so bile te dni bogato obložene z zelenjavo in sadjem, možno pa je bilo kupiti tudi sveža jajca in skuto. Obiskovalca še bolj pa kupca moti samo to, da razen redkih cen na papirnatih vrečkah – te povedo, da velja paprika od 10 do 16 dinarjev za kilogram, lubenice 8, lepe hruške pa 10 – lahko zveš, koliko stane ta ali oni pridelek samo s povpraševanjem.

ASFALT V KRŠKI VASI

Prebivalci Krške vasi so v nedeljo, 11. septembra, s slavjem zaključili pomembno akcijo za asfaltiranje vaških poti, hkrati pa so slavili jubilej prosvetnega društva. Za asfalt so prispevali večinoma iz lastnih žepov in tako uresničili dolgoletno željo po lepši podobi kraja.

GLOBOČANI ZMAGALI

V soboto, 10. septembra, je občinska Zveza rezervnih vojaških starešin iz Brežic priredila tekmovanje osnovnih organizacij ZROP in mladinskih ekip. Zmagali sta obe ekipi iz Globokega in tako so tamkajšnji rezervni starešine osvojili pokal v trajno last. To je bila njihova tretja zmaga. Najboljši član je Kene iz Globokega, od koder je tudi najboljši mladinec Romih. Organizatorji so bili presenečeni, ker je letos izostala ekipa iz Artič, saj je prav ta dala lani pobudo za tekmovanje mladinskih ekip.

M. Z.

BREŽIŠKE VESTI

Smo res zdravi?

V brežiški občini se ta teden izteka fluorografska akcija, za katero je šef štaba dr. Zdenko Willer že med potekom napovedal dober uspeh: „Z zadovoljstvom ugotavljam," je dejal, „da so ljudje razumeli, zakaj je to potrebno. Zato je bil odziv izredno dober in upam, da bomo na koncu akcije še vedno lahko rekli, da je bila udeležba 95-odstotna. Sicer pa smo ljudem prišli naproti v vsako vas in jim tako prihranili čas in pot. Delali sta dve ekipi, ki so ju prebivalci vsepovsod izredno lepo sprejeli. Letos smo v brežiški občini vključili v akcijo vse občane nad dvajsetim letom starosti, torej smo obvezno mejo pomaknili za dve leti navzdol. Prepričan sem, da se bo to obrestovalo, saj bolezen tudi mladim ne prizanaša. Vse patološke izvide rentgenskih pregledov pljuč in srca bomo dobili v pljučni dispanzer, da bomo lahko ukrepali naprej. Mislim, da je bilo tokrat nadvse koristno tudi ugotavljanje sladkorja v urinu pri občanih, ki so starejši od 40 let. Odkrili smo veliko primerov povečanega sladkorja pri ljudeh, ki niti pomislili niso na morebitno sladkorno bolezen."

Dr. Zdenko Willer

Trimo utrjuje prvo mesto v občini

Izvažali že v Vietnam, Mali, sedaj še v Irak – Pred novim investicijskim načrtom

Vsakoletno proslavljanje občinskega praznika v spomin na ustanovitev slavne Gubčeve brigade je tudi praznik trebanjske industrije montažnih objektov Trimo. V soboto, 3. septembra, se je ob tej priložnosti sestal osrednji delavski svet.

V priložnostnem nagovoru je sekretar osnovne organizacije ZK inž. Marko Borštnar navedel vrsto zavidljivih gospodarskih uspehov, seveda pa tudi novih nalog za novo srednjeročno obdobje. Trimo je v 16-letni preteklosti značilnega industrijskega samorastnika naredil skokovit razvoj. V pičlih šestih letih se je na primer družbeni proizvod tovarne več kot podvanajsteril! Letošnji brutoproizvod naj bi znašal že 368 milijonov, ugotovljena polletna realizacija znaša natančno polovico (184 milijonov), kar je lep obet za končni uspeh in nesporno vodilno vlogo med podjetji v občini.

Samoupravno je bil sprejet nov investicijski program za rekonstrukcijo proizvodnje jeklenih konstrukcij, tako imenovanih sendvič plošč, in montažnih objektov v višini 88 milijonov. Ko bo ta načrt uresničen, bo realizacija tovarne znašala leta 1979 kar 720 milijonov. Novozgrajena tovarna fasadnih in strešnih plošč je zapečatila pravo ekspanzijo Trima. V tovarni se zavedajo pomena strokovnjakov. Trenutno imajo deset strokovnjakov z visoko izobrazbo, 18 z višjo in 47 s srednjo. Premnogi so se usposobili s študijem ob delu.

A. Ž.

USPEHI SE VRSTIJO

„Trimo" je v minulih 16 letih zgradil 632 montažnih objektov, od industrijskih hal, telovadnic, skladišč do avtoservisov in pralnic. Razen tega so zvarili 385 cistern s prostornino od treh do stotih kubikov. Naredili so 80 ton dvigal z nosilnostjo od petih do dvajsetih ton. Nova tovarna je vrgla na tržišče že 262.500 kvadratnih metrov fasadnih plošč, strešnih pa 460.000. Že leta 1976 so izvažali v DR Vietnam, ko je tam še besnela vojna, v Mali, trenutno pa so monterji Trima na delu na dveh objektih v Iraku. Leta 1970 je 151 zaposlenih ustvarilo 19,2 milijona dinarjev, lani 393 delavcev 235 milijonov, letos pa načrtujejo 368 milijonov.

ZVESTI TRIMU – Tokrat je za desetletno zvestobo kolektivu prejelo ure osem delavcev in dva upokojenca. (Foto: Železnik)

MOKRONOG: EN BLOK PREMALO

Odlašanje družbene gradnje v Mokronogu se maščuje. Novi devetstanovanjski blok je pretesen za vse prosilce. Morali bi narediti večjega ali vsaj še enega zraven. Tudi to je dokaz, da se kraj le razvija.

TREBANJSKE IVERI

NE GRE GLADKO – Mokronožani si na vse kriplje prizadevajo, da bi slednjič v redu speljali svojo kanalizacijo. Žal še ne bodo kmalu na suhem, ker se tudi pod zemljo zatika glede republiških soglasij. V trgu je res kot zakleto: če kaj gradijo nad zemljo, daje veto spomeniško varstvo, sedaj, ko bi radi uredili pod rušo, so se našle druge, celo republiške inšpekcije. Vse kaže, da bo prihodnje leto le treba spet pripraviti kakšen dober pustni karneval in si dati duška ob vseh težavah.

POKAL V HLADILNIKU – Vrli nogometaši iz Velikega Gabra so storili vse za dober turnir v malem nogometu. Od desetih predvidenih ekip jih je prišlo osem. Kot za vse drugo so fantje iz Gabra dali tudi za lep pokal, seveda v prepričanju, da bo ostal doma. Usnje pa je okroglo in Čatežani, ki so uvozili iz Škofje Loke ves bratski napad, so seveda – odnesli pokal. Morda se bodo ti fantje na ta način odkupili domačinom, da jim ne bodo Šrangali?

TREBANJSKE NOVICE

Inženirje bodo šolali doma

Ljubljanska strojna fakulteta ima v Krškem center za študij ob delu

8. september 1977 je za krško in posavsko šolstvo pomemben mejnik. To je dan, ko so podpisali družbeni dogovor o ustanovitvi centra strojne fakultete za študij ob delu. Delovne organizacije so se podpisu z veseljem odzvale, saj jih močno pesti kadrovska suša. Strojnih inženirjev povsod primanjkuje. Vpis 46 izrednih slušateljev je torej nadvse obetaven začetek.

Temu slovesnemu dogodku so prisostvovali prorektor Univerze prof. dr. Levin Šebek, dekan fakultete za strojništvo prof. dr. Dušan Poljak, predsednik komisije za študij ob delu mag. Franc Cvetač in predsednica komiteja za vzgojo in izobraževanje Ela Ulrih, ki so v svojih nagovorih poudarili pomen centra za hitrejši razvoj gospodarstva v regiji.

Center za študij ob delu v Krškem pa pomeni hkrati uveljavljanje novih odnosov na področju šolstva, povezavo med združenim delom in izobraževalnimi ustanovami. Zaživel bo pri Šolskem centru, ki vzgaja tehnike strojne in elektro stroke in ki praznuje letos dvajsetletnico obstoja. Za jubilej je omogočenje visokošolskega študija velik korak naprej, znak posluha za potrebe gospodarstva. Študij ob delu bo poslej moral dobiti svoje mesto v programih delovnih organizacij in treba ga bo tudi uzakoniti, zaorati v ledino.

Krški šolski center pa odpira vrata še drugim izobraževalnim smerem. Ena izmed njih je šolanje papirničarjev ne le za potrebe Krškega, ampak tudi potrebe drugih območij. Tehnike pa bodo letos dodatno izobraževali z znanjem iz jedrske tehnologije.

JOŽICA TEPPEY

DOGOVOR JE PODPISAN – Z njim so v Krškem ustanovili Center strojne fakultete za študij ob delu. Njegove soustanoviteljice so tudi delovne organizacije. (Foto: Jožica Teppey)

KRŠKE NOVICE

ŠE ENO GRADBIŠČE – V „starem" delu Krškega, na desnem savskem bregu, je domača TOZD novomeškega „Pionirja" pred dnevi odprla še eno gradbišče. Na njem bo zrasla večja poslovno-stanovanjska stavba, ki bo z bližnjo novo postajo milice in povečanim zdravstvenim domom prinesla naselju vsekakor lepši videz pa tudi spremenjeno podobo, v kateri že nekaj let prevladujejo le „starine".

RAZŠIRJEN PROGRAM – „Mladinski dnevi", o katerih smo poročali že v zadnji številki, so dobili te dni še nekaj programskih dopolnil. Med njimi bo vsekakor najpomembnejši literarno-glasbeni večer s predstavitvijo poezije in proze, ki nastaja v krogu „Kluba posavskih študentov" in nadarjenih mladih glasbenikov, ki že obiskujejo vsaj srednjo šolo. Zvedeli smo, da jim bo prostore za nastop zagotovil kostanjeviški „Dolenjski kulturni festival".

NOVO DRUŠTVO – Minuli teden je bil v Kostanjevici ustanovni občni zbor TVD Partizan, ki se bo pridružil redkim v krški občini. Že na tem zboru so si med drugim začrtali usposobitev prve rekreacijske trim steze v občini, za katero se že nekaj let zavzema tudi domače Turistično društvo.

ZLATI ZNAK MLADIM

Občinska mladinska brigada Milke Kerinove je za sodelovanje na republiški delovni akciji „Suha Krajina" dobila te dni še zlati znak Zveze organizacij za tehniško kulturo Slovenije. To pomeni, da so krško brigado proglasili za najboljšo v tej delovni akciji.

POMOČ MLADINE VAŠČANOM

Od Brestanice do Anž, Juričdola in Koprivnice si prebivalci prizadevno urejajo cesto in letos jo bodo do Anž celo asfaltirali. Tam, kjer so prej lahko vozili le z volmi, so cesto razširili in omogočili dostop avtomobilom. Vaščanom so prejšnjo soboto in nedeljo prišli na pomoč mladinci; pokazali so veliko razumevanje in solidarnost do ljudi, ki s trdim delom utirajo pot k napredku.

VRTEC NARED

V soboto, 10. septembra, so v Krškem odprli nove prostore varstvenovzgojne ustanove na kompleksu ob osnovni šoli. To je jubilejno darilo mestu, darilo staršem in otrokom, so sporočili na slovesnosti. Novih oddelkov so seveda najbolj vesele matere, katerih otroci so sprejeti v varstvo.

KRŠKI TEDNIK

Petkrat udarna brigada

Med 18 brigadirji kar 7 udarnikov in trije pohvaljeni

Osemnajst kočevskih brigadirjev, ki so v sestavu skupne brigade pobratenih mest Prokuplja in Kočevja gradili mesec dni avtocesto Beograd–Niš, se je 4. septembra vrnilo domov. Dan kasneje sta predsedstvo ZSM in pokrovitelj brigade NAMA Kočevje priredila za brigadirje sprejem in razgovor.

Ob tej priložnosti je na vprašanja odgovarjal Miro Kobal, ki je bil predsednik zbora bratske brigade. Zvedeli smo, da je brigada štela 51 mladincev in mladink, od tega jih je bilo 33 iz Prokuplja. V mesecu dni je presegla normo za 71 odstotkov. Zato je prejela kar 5-krat naziv udarna (razglasitev je bila vsakih 6 dni enkrat), enkrat pa so jo še izredno proglasili za udarno. Najboljše uspehe je dosegla prav pri delu na trasi, na ostalih področjih pa nekoliko slabše, zato se je med 12 brigadami z ozirom na skupno število doseženih točk uvrstila na zelo dobro 5. mesto. Kar 7 kočevskih brigadirjev je postalo udarnikov (trije tudi iz Prokuplja), trije pa so prejeli priznanja.

Brigadirjem je ob srečanju spregovoril tudi predstavnik pokrovitelja, direktor tozda NAME Kočevje Jože Žagar, ki je najprej obudil spomin na NOB, ko so 17, 18-letni fantje prijeli za puške in mitraljeze, danes pa mladina tudi s krampi, lopatami in pridnim delom nadaljuje med vojno začeto revolucijo oziroma boj za napredek naše družbe.

Na srečanju so brigadirji podarili predstavniku mladinske organizacije NAME zastavo, pritrjeno na držaju lopate, s podpisi brigadirjev, ki naj bi prispodabljala delo za napredek naše skupnosti.

J. PRIMC

Pouk v turnusih ni rešitev

Osnovni šoli Kočevje manjka še osem učilnic

Letos obiskuje kočevsko osemletko in njene podružnične šole 1767 učencev ali 5 manj kot lani, samo osnovno šolo v Kočevju pa 1410 učencev ali 65 manj kot lani. Glavni vzrok za zmanjšanje števila učencev v osnovni šoli Kočevje je, da jim primanjkuje 8 učilnic, zaradi česar so preusmerili nekatere svoje učence na podružnične šole v Željne, Livold in Staro cerkev. To so učenci z območja teh šol, ki so se lani vozili v Kočevje.

„Velika večina staršev želi, da bi njihovi otroci hodili v šolo dopoldne," je povedala ravnateljica šole Ana Mihelič–Savić. „Matere učencev, ki obiskujejo 3. in 4. razred, se žele namreč spet zaposliti. Tudi letos zaradi pomanjkanja učilnic nismo mogli ustreči željam staršev. Tako imajo po trije oddelki 1., 2. in 3. razreda pouk dopoldne, po dva pa popoldne. Vsi oddelki 4. razreda pa imajo pouk izmenoma, en teden dopoldne, en teden popoldne. S preusmeritvijo dela učencev na podružnične šole smo sicer dosegli, da obiskuje dopoldanski pouk več šolarjev, vendar pa željam vseh staršev ne bomo mogli ustreči, dokler osnovna šola ne bo dobila še 8 učilnic.

Omenim naj le težavo zaposlenih staršev z varstvom šolarjev in njihovo prehrano. Z uvedbo pouka v turnusih teh težav nismo odstranili, ampak le enakomerno porazdelili na starše vseh šolarjev . . ."

KAJ DO KONCA LETA?

Občinski odbor RK Kočevje ima do konca leta v načrtu več tečajev in akcij. Med tečaji naj omenimo: 18-urni tečaj za nego bolnika na domu, 80-urni tečaj prve medicinske pomoči za Itas ter 20-urne tečaje prve pomoči za delovne organizacije in krajevne skupnosti. Vprašanje pa je, če bodo zaradi pomanjkanja predavateljev lahko izvedli vse predvidene tečaje. Poleg tega bo 4. in 5. oktobra v Kočevju akcija zbiranja papirja, od 7. do 9. decembra krvodajalska akcija.

– Sem slišal, da so za ureditev križišča v Kočevju prispevale vse delovne organizacije?

– Res, odklonil je le SAP, ki mu bo ureditev prometa gotovo v veliko korist, in tako ponovno dokazal „dobro voljo" za reševanje prometnih in drugih zadev našega mesta.

Drobne iz Kočevja

PRVA OZIMNICA – Trgovina „Sadje, zelenjava" prodaja za ozimnico: krompir (igor) po 2,91 din kilogram, čebulo po 5,84 din in papriko po 5,95 din. Jabolka in ostalo ozimnico pričakujejo te dni. NAMA ne prodaja ozimnice, ker nima primernih skladišč.

STRUNA PRVAK V TENISU – Na letošnjem prvenstvu v tenisu, ki se je končalo te dni, je zmagal Janez Struna, drugi je bil Lado Škulj, 3. Ivan Poje itd. Na turnirju je sodelovalo 16 igralcev. Lani so kočevski igralci tenisa organizirali dva turnirja. Na spomladanskem je zmagal Bojan Vardjan, na jesenskem pa Janez Struna. Igralci se dogovarjajo, da bodo ustanovili teniški klub. Trije najboljši letošnji tekmovalci so prejeli diplomo, pohvalo za fair play (pravilen odnos do soigralcev pri igri) pa je prejel Miro Aupič.

ALKOHOL IN POŠKODBE – V dneh, ko je trajal v Ljubljani vinski sejem, so tudi v Kočevju pridno praznili kozarce. Dežurni zdravniki so imeli daleč največ dela s poškodbami, ki so jih pridobili občani v vinjenem stanju, pa naj bo pri delu, v prometu ali prostem času. Najbolj zanimiv primer se je zgodil, ko so nekoga vsega krvavega pripeljali k zdravniku. Na prvi pogled so bile poškodbe na glavi tako hude, da je bilo videti, ko da poškodovanec ne bo preživel. Potem so mu izmili glavo in videli, da le ni prepozno za pomoč. Zdravnik je začel šivati glavo ranjencu, ta pa je – zaspal. Ko je zdravnik delal zadnje šive, je z alkoholom prepiti poškodovanec že krepko – smrčal!

KOČEVSKE NOVICE

Zavod mora na zeleno vejo

Ukrepi za sanacijo Zavoda za kulturno-prosvetno dejavnost so naloga širše skupnosti

Eno perečih vprašanj v črnomaljski občini v zadnjem času je prav gotovo sanacija stanja v Zavodu za kulturno-prosvetno dejavnost, ki že dalj časa opozarja na težave, v katerih se je znašel. O tem so razpravljali tudi na izvršnem odboru TIS, kulturne skupnosti in kluba samoupravljalcev. Povsod so sicer ugotovili, da ima to vprašanje širši pomen za celo občino, da pa potrebnih sredstev letos ni mogoče zagotoviti.

Zavod je pripravil programe, vendar so pomanjkljivi in niso usklajeni s potrebami naročnikov. Komite OK ZKS Črnomelj je zavrnil predlog, da bi kulturni dom in knjižnica prišla pod okrilje kulturne skupnosti, Center srednjih šol pa naj bi prevzel strokovno in družbenopolitično izobraževanje. Zavod kot celota ima pomembno družbeno vlogo, zato je treba poiskati tako rešitev, ki bo zagotovila razvoj zavoda v taki obliki, kot dela sedaj.

Zato je potrebno najti sredstva za pokritje sedanje izgube in zagotoviti rentabilno poslovanje zavoda. Pri vprašanju financiranja je treba ločeno obravnavati kulturno in prosvetno dejavnost. Seveda je nujno izboljšati organizacijo dela, treba pa je misliti tudi na kadrovske spremembe.

Primanjkljaj bo letos znašal okoli 150 tisočakov, pokrili pa naj bi ga s sredstvi republiške kulturne skupnosti, ki naj bi jih ta zagotovila za saniranje kulturnega doma, kjer primanjkljaj nastaja. Da bi bil primanjkljaj čim manjši, so do konca leta izdelali delovne programe; za uresničitev programov se morajo poleg zavoda še posebej zavzeti klub samoupravljalcev, temeljna izobraževalna skupnost in kulturna skupnost.

A. B.

SPET KINOPREDSTAVE

Na zadnji seji zbora delavcev Zavoda za kulturno-prosvetno dejavnost so sklenili, da bodo z današnjim dnem v domu kulture v Črnomlju spet začeli predvajati filme. Dokončno še ni znano, ob katerih dnevih in urah naj bi bile predstave, vsekakor pa bo vsak film na sporedu samo enkrat, da bo manj stroškov z dvorano. Obenem tečejo pogovori z Metličani in Semičani, da bi skupaj nabavljali filme in si delili stroške. Zaradi rentabilnosti bodo morali v Črnomlju cene vstopnic zvišati na 12 do 13 dinarjev za parter in 15 din za balkon.

V GLASBENI ŠOLI 150 UČENCEV

V letošnjem šolskem letu bo črnomaljsko glasbeno šolo obiskovalo okoli 150 učencev. V pripravnico so na novo vpisali 20 učencev. Od tistih, ki so končali pripravnico, se jih največ odloča za učenje klavirja. V šoli delujejo oddelki: klavir, harmonika, kitara, trobila, pihala in nauk o glasbi, poučuje pa devet učiteljev. Šola ima svoj orkester, letos nameravajo ustanoviti še harmonikarski ansambel, sestavljen iz bivših učencev.

NA STELJNIKU – Najboljši gnoj, še posebej za težko, močno zemljo, je iz stelje, ki jo že od nekdaj Belokranjci dobijo na svojih steljnikih. Zadnje čase domačini to opuščajo, Kambičevi iz Vranovičev pa še ostajajo zvesti izkušnjam prednikov.

Črnomaljski drobir

ČIŠČENJE STADIONA – V soboto pričakujejo kakih 150 mladincev iz osnovne šole v CSS, ki so se odločili, da bodo sodelovali pri čiščenju atletskega stadiona v Loki. Prihodnje leto namerava Črnomelj organizirati medobčinsko atletsko prvenstvo in bodo morali krepko pljuniti v roke, da bodo sedaj zanemarjeni stadion pripravili za tako veliko prireditev. Obenem naj bi bila to tudi priložnost za oživitev črnomaljske atletike.

BO SEKIRA POMAGALA? – Tajnik črnomaljske kulturne in telesnokulturne skupnosti Marjan Črne se vozi okoli s fičkom, v katerem ima pod sedežem sekiro. Ne ve se, ali potrebuje sekiro zaradi lastne varnosti ali pa je morda to „argument", na katerega se sklicuje, ko zbira denar za kulturno in telesnokulturno dejavnost, za kar ga je vedno premalo.

BELOKRANJCA NA „VESELI JESENI" – Skladatelj Silvo Mihelčič ml. in pisec tekstov Toni Gašperšič sta na glasbeni prireditvi „Vesela jesen" v Mariboru že prava „abonenta". Žirija je tudi za letošnjo prireditev izbrala kar dve njuni pesmi: „Belokranjsko mater" in „Ličkarce". S po dvema skladbama bosta sodelovala samo še Bojan Adamič in Jože Kreže.

Črnomaljski poročevalec

Ponekod nenavadni skoki

Ribniška industrija pod drobnogledom

Gospodarjenje v prvem polletju bo na dnevnem redu prihodnje seje zborov občinske skupščine Ribnica. O dosežkih vseh panog gospodarstva smo pred kratkim že poročali. Tokrat pa si bomo nekoliko podrobneje ogledali polletne rezultate industrije.

Celotni prihodek v industriji ribniške občine je v prvem polletju letos v primerjavi z istim obdobjem lani narastel za 43 odstotkov. Največji porast so dosegli v ITPP, in sicer kar za 122 odstotkov več, v RIKO za 76 odst. več, V Suknu za 41 odst. več itd. do Inlesa, kjer izkazujejo tozdi precej različne rezultate, lani sicer od 3 odstotke manjšega kot lani do 46 odstotkov večjega.

Dohodek industrije je porastel za 71 odstotkov, od tega pri ITPP kar za 381 odstotkov, RIKO 105 odstotkov, Suknu 50 odst. itd. Čisti dohodek, ki je bil v povprečju letos za 37 odstotkov večji, je najbolj porastel pri RIKO, in sicer kar za 177 odstotkov, ITPP za 46 odstotkov itd. Pri tozdih Inlesa so bili rezultati spet zelo različni, in sicer od 5 odstotkov manjšega čistega dohodka v istem obdobju lani do 64 odstotkov večjega.

Neplačana realizacija je najbolj narastla pri tozdih Inlesa (od 30 pa do 327 odstotkov), Suknu 35 odst., ITPP 33 odst. itd., do Donita, kjer je znašala le četrtino lanske, se kaže, da so letos kupci Donita kar nekoliko hitreje poravnavali račune lanskega.

Povprečno število zaposlenih je v prvem polletju porastlo za 7 odstotkov. Podatki o gospodarjenju so še drugi podobni lanskim, oziroma nekatere številke napredek delovne organizacije v razumnih mejah. Druge številke precej pestre in včasih celo vprašljive. Tako pri eni izmed zaokroženih obračunskih skupnosti znaša porast dohodka kar 1412 odstotkov ali za 14-krat v primerjavi z istim obdobjem lani. Porast dohodka pri ITPP je zelo velik (skoraj 4-krat večji kot v istem obdobju lani). Neplačani prihodki Inlesa, zaradi česar izkazuje ta tozd v prvem polletju letos izgubo. Tudi pri Donitovih podatkih ni šlo vse povsem normalno. Tako izkazuje letos močan upad amortizacije, in sicer za več kot 90 odstotkov. Zaradi naštetih podatkov, ki preobčutno odstopajo od povprečja, bo treba te številke še pred občinsko sejo preveriti in preanalizirati.

J. PRIMC

SODELOVATI

V ribniški občini deluje razen Turističnega društva (TD) Ribnica, ki šteje nad 100 članov, še TD Sveti Gregor, TD Grmada, TD Loški potok in TD Sodražica. V preteklem obdobju so vsa društva razmeroma uspešno delala, saj so bila pubudniki in organizatorji mnogih turističnih in kulturnih prireditev, razen tega pa so prispevala k ohranjevanju narodnih običajev in narodnega blaga.

V preteklosti je doseglo največ uspeha TD Ribnica pa tudi Sodražica in Grmada, nekoliko manj pa društvi pri Sv. Gregorju in v Loškem potoku. Glavni vzrok, da društva niso delala še uspešneje, je po mnenju turističnih delavcev ta, da njihovo delo ni usklajeno, ker nimajo nobenega organa, ki bi njihovo delo usmerjal in usklajeval. Tak organ bi bila lahko občinska turistična zveza. O njeni ustanovitvi govore že vrsto let. Zdaj so imenovali iniciativni odbor za ustanovitev zveze.

Ena glavnih nalog bodoče turistične zveze bo razen usklajevanja delovnih načrtov tudi priprava enotnega turističnega prospekta za vso občino.

M. GLAVONJIČ

LUČ NA POSTAJI

Letos je KS Velike Poljane v ribniški občini dosegla več delovnih uspehov. Zdaj so dosegli sporazum o postavitvi električne razsvetljave pri avtobusni postaji v Ortneku. Število potnikov narašča, promet po cesti tudi, zato je tu potrebna dobra razsvetljava, kar bo povečalo varnost potnikov.

M. G-ć

– Zakaj imajo Poljanci, ko gredo v gostilno v Ortnek, s seboj kompas?

– Ker so oni dan nekateri po prijetno preživetem večeru krenili namesto domov na Velike Poljane, v povsem nasprotno smer, in prišli k Sv. Gregorju.

Ribniški zobotrebci

DOBRA LETINA – Te dni je vreme zelo lepo, česar so kmetje zelo veseli. Zaradi deževnega avgusta so se bali, da bo vse segnilo, topli september pa je rešil skoraj vse. Izjema bodo, kot kaže, le polja, ki jih je najhuje prizadela nedavna poplava. Njive so polne delavcev. Kopljejo krompir in pospravljajo druge pridelke. Tudi sadje je dobro obrodilo. Pogovarjali smo se z nekaterimi kmeti z območja Sodražice, Sv. Gregorja in Velikih Poljan. Skoraj vsi so povedali, da so z letino zadovoljni.

LUČ BO – Na zadnji seji vodstva krajevne skupnosti Velike Poljane so sklenili, da je treba postaviti pri avtobusni postaji v Ortneku luči oziroma javno razsvetljavo, saj je potnikov vedno več, avtobusi pa vozijo tudi ponoči. Luč je potrebna čimprej, ker postajajo noči vse daljše.

IZMIŠLJOTINA – Pred kratkim smo bili priča, kako je neki kmet spraševal, če bo res izgubil pokojnino vsak, kdor ima gozd, kakor govorijo v njegovi vasi. Seveda to ne drži!

NOVO GOSTIŠČE – V Hrovači je pri ribniškem pokopališču odprla bife Vera Andoljšek. Bife ne pride prav le domačinom, ampak tudi pogrebcem in drugim mimoidočim.

SLAB SEMENJ – Na prvem sejmu oziroma drugem po poplavi v Sodražici je bilo bolj malo prometa. Čeprav je bila ob našem obisku ura okoli poldne, so do takrat pripeljali prodat le eno tele.

REŠETO

V vsaki KS svet potrošnikov

Naloga svetov ni le skrb za preskrbo občanov, marveč tudi komunalno urejanje

Do konca septembra naj bi v vseh krajevnih skupnostih v metliški občini ustanovili svete potrošnikov. Za to sta zadolžena Socialistična zveza in sindikat. Prek sindikata bodo dobili kandidate za člane sveta iz delovnih organizacij, predsedniki krajevnih konferenc SZDL pa morajo pripraviti seznam kandidatov iz svoje krajevne skupnosti.

Sveti potrošnikov morajo dobiti pomembno mesto pri odločitvah v KS, njihove pristojnosti pa določajo tudi ustava, zakon o združenem delu, zakon o blagovnem prometu, resolucija o skupni politiki družbenega in gospodarskega razvoja Slovenije in drugi akti. Sveti potrošnikov bodo v vsaki krajevni skupnosti šteli več kot deset članov, sestavljali pa jih bodo delegati iz proizvodnje, trgovine (posrednikov) in potrošnikov.

Naloga svetov pa ne bo le skrb za boljšo preskrbo, marveč bodo vplivali tudi na organiziranost trgovine v občini, opozarjali na pomanjkljivosti v trgovski mreži, sodelovali naj bi pri oblikovanju cen in bili udeleženi pri deležu dohodka na podlagi samoupravnega sporazuma, ki ga sklenejo organizacije potrošnikov s proizvajalci blaga, prometnimi organizacijami in izvajalci storitev. Sveti potrošnikov si namreč ne bodo prizadevali zgolj za boljšo preskrbo krajanov, marveč tudi za komunalno urejanje krajev.

Seveda ni moč pričakovati, da bodo sveti potrošnikov že takoj na začetku odločali o vsem, za kar naj bi bili pristojni, saj se ta oblika odločanja občanov šele uveljavlja in bo potrebno nekaj časa, da se bo povsem razvila.

A. B.

PROSLAVA V RONCHIJU

V soboto, 10. septembra, je delegacija Zveze borcev in občinske skupščine iz Metlike odšla v pobrateno italijansko mesto Ronchi, kjer se je udeležila proslave, ki jo je pripravilo njihovo antifašistično združenje borcev ANPI.

OBVEZNO FLUOROGRAFIRANJE

V četrtek, petek in ponedeljek, 15., 16. in 19. septembra, bo v metliški občini obvezno fluorografiranje za vse prebivalce, starejše od 24. let. V četrtek bo fluorografiranje v Gradcu (pred gostilno Rakar), v Podzemlju (pri gostilni Veselič) in v Metliki (pred Beti). V petek se bo avtobus ustavil v Metliki (najprej pred domom počitka, potem še pred Kometom) in na Radovici (pri gasilskem domu). V ponedeljek pa bo fluorografiranje na Lokvici (pred Šukljetovo hišo), v Metliki (pred Novoteksom), v Drašičih (pri Plutu), na Suhorju (pri šoli) in na Jugorju (pri Badovincu). Vsi, za katere je fluorografiranje obvezno, so že dobili pismena vabila.

EDINA STOJNICA – Metličani ne morejo celo leto na stojnici kupovati sadja in zelenjave. Že štiri leta pa ima od spomladi do jeseni dokaj dobro založeno stojnico fant iz Makedonije, ki se pritožuje, da posel ne cvete najbolje. Res pa je, da so cene v manjših mestih po pravilu višje kot v večjih. (Foto: Bartelj)

SPREHOD PO METLIKI

ČETUDI SMO ŽE krepko zakoračili v september, ni malo takšnih, ki se še zdaj zabrišejo v Kolpo, toplo in čisto, plavajo v njej in se vesele, da bo jesen lepa, če že poletje ni hotelo biti. Iz vinogradov pa se že oglaša pesem, saj ljudje pospravljajo rano vrsto grozdja, radost otrok in vseh, ki radi zobljejo. Jesen je bogata, zato so trebuhi napeti.

POZNAMO TRI VRSTE ŠOFERJEV: take, ki sami perejo svoje avtomobile, take, ki jim to narede žene, in tretje, ki čakajo dežja. Poslednjih je najbrž največ, kajti daleč naokoli ne najdete pralnice avtov. V naši občini velja pravilo: znajdi se, kakor veš in znaš. So taki, ki perejo svoje železne konjiče na dvoriščih, ob Kolpi ali pa store to v katerem od večjih mest.

VSAKO LETO PRIVABI JESEN v naše kraje jato izletnikov, ki hvalijo lepo pokrajino, rumeno-rjava drevesa, dobro vino, odojčke, brhka dekleta, prijaznost strežnega osebja, brezove gaje, steljo, v katero se da skriti pred radovednimi pogledi, temperamentne ljudi, božajoče sonce. Bela krajina je jeseni privlačna, Belokranjci pa so izletnikov veseli.

metliški tednik

TURISTIČNE INFORMACIJE

mtp

NOVO MESTO

MTP

VSE INFORMACIJE IN REZERVACIJE ZA BIVANJE V PLANINSKEM DOMU „VINKA PADERŠIČA“ PRI GOSPODIČNI NA GORJANCIH NUDI

MLADINSKA TURISTIČNA POSLOVALNICA, NOVO MESTO, GLAVNI TRG 7, telefon: (068) 22–555.

NA SREBRNIH KRILIH

POČITNICE 77

Borik pri Zadru je eno izmed počitniških središč zadarske riviere. V neposredni bližini je lepa in urejena plaža, primerna za plavalce in neplavalce. Tudi otroci bodo našli prijeten kotiček za igro in prve plavalne zamahe. V okoliškem borovju pa ne bo nikoli zmanjkalo sence.

Letalo odleti z ljubljanskega letališča vsako nedeljo ob tri četrt na dvanajst proti Zadru. Ob nedeljah se tudi vrača ob 13. uri in 10 minut.

Cene za enotedenski dopust se gibljejo med 1.400 in 2.300 din za odrasle, za otroke od dveh do 10 let pa med 1.200 do 1.900 din. Če pa se boste odločili za dvotedenski dopust, boste plačali 2.300 do 3.350 dinarjev za odrasle, za otroke od 2 do 10 let 2.000 do 2.700 din.

Prijave in informacije: Turistična agencija Aerodroma Ljubljana-Pula, Brnik, tel. (064) 22–347, in Mladinska turistična poslovalnica, Novo mesto, Glavni trg 7, tel. (068) 22–555

KOMPAS JUGOSLAVIJA

VABIMO VAS NA ŠTIRIDNEVNI IZLET V

ORVIETO-RIM-FIRENZE

Odhod 24. septembra 1977

Prijave sprejema Kompas Novo mesto, tel. 21–333.

Nudimo vam še: letalske vozovnice za domače in mednarodne letalske linije, organizacijo letnega oddiha, organizacijo prevozov in izletov ter usluge menjalnice.

Informacije: osebno v poslovalnici Kompas, Novi trg 8 ali po telefonu 21–333.

INTEREXPORT Ljubljana

PE „INEX“ Potovalna agencija

61000 Ljubljana, Titova 25

Telefon: (061) 312-995

VABIMO VAS NA ZANIMIVA KRAJŠA IN VEČDNEVNA JESENSKA POTOVANJA V TUJINO Z LETALI DC–9 INEX ADRIE:

- **LONDON, medn. razstava INTERPLAS, odh. 19. 9.,**
- **HANNOVER, razstava orodnih strojev EMO, odh. 22. in 25. 9.,**
- **TUNIZIJA, odh. 20., 22., 24. sept. in 7. okt.,**
- **ŠPANIJA, odh. 22. sept. 6., 16. in 20. okt.**
- **GRČIJA, odh. 6., 10. in 13. okt.,**
- **ISTANBUL, odh. 13., 15., 17., 19. in 21. okt.,**
- **OTOK KRETA, prvič iz Ljubljane, odh. 29. 9.,**
- **OTOK DJERBA, Tunizija, prvič iz Ljubljane, odh. 25. okt.,**
- **EGIPT, odh. 20. okt.,**
- **MEHIKA, odh. 24. nov.,**
- **INDIJA – NEPAL, odh. 25. nov.,**
- **BALI – INDONEZIJA – TAJSKA – SRI LANKA, odh. 20. 1. 1978.,**
- **KENIJA, odh. 20. okt.**

Še vedno se lahko odločite za počitnice v Grčiji, Španiji ali v Tuniziji.

Tečaji angleščine v Veliki Britaniji so tudi jeseni in pozimi.

INFORMACIJE IN PRIJAVE:

INEX, potovalna agencija Ljubljana, Titova 25, tel. 312–995

INEX, potovalna agencija Maribor, Volkmerjev prehod 4, tel. 24–571

IZLETNIK CELJE, Celje, Velenje, Žalec

AVTOPROMET GORICA, Nova Gorica

ALPETOUR ŠKOFJA LOKA, Šk. Loka, Kranj, Radovljica

Mladinska turistična poslovalnica Novo mesto

SAP Trbovlje

ČASOPISNO ZALOŽNIŠKO PODJETJE

DOLENJSKI LIST

Novo mesto

Odbor za medsebojna razmerja pri ČZP Dolenjski list

objavlja
prosto delovno mesto

TAJNICE UREDNIŠTVA

Dolenjskega lista

za določen čas (nadomeščanje za 12 mesecev).

POGOJI: dveletna administrativna šola, dobro obvladanje strojepisja. Osebni dohodki po samoupravnem sporazumu.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. Ponudbe pošljite na naslov: ČZP Dolenjski list (za odbor za MR), 68001 Novo mesto, p.p. 33.

PODJETJE ZA PTT PROMET NOVO MESTO

objavlja sledeča prosta delovna mesta:

V DELOVNI SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB:

– dve delovni mesti finančnega knjigovodja za delo na kontiranju – za določen čas do 31. X. 1977; nastop dela takoj.

V TOZD ZA PTT PROMET NOVO MESTO:

– pet pripravnikov z dokončano srednjo šolo za delo v ptt manipulaciji na pošti Novo mesto in okoliških poštah; prednost imajo – zaradi narave dela (nočno delo) – moški.

Prijave sprejema v 15 dneh po objavi sektor za splošne zadeve podjetja oziroma upravnik TOZD za ptt promet Novo mesto.

Svet delovne skupnosti uprave občinske skupščine Novo mesto

RAZPISUJE
prosta delovna mesta:

1. **VODJA REFERATA za komunalne zadeve**
   Pogoji: visoka izobrazba gradbene ali komunalne smeri in 3 leta delovnih izkušenj
2. **CESTNEGA IN VODNOGOSPODARSKEGA INŠPEKTORJA**
   Pogoji: visoka izobrazba gradbene smeri, 2 leti delovnih izkušenj
3. **URBANISTIČNEGA INŠPEKTORJA**
   Pogoji: visoka izobrazba arhitektonske, gradbene ali geodetske smeri in 2 leti delovnih izkušenj
4. **KMETIJSKEGA INŠPEKTORJA**
   Pogoji: visoka izobrazba agronomske smeri in 2 leti delovnih izkušenj
5. **TRŽNEGA INŠPEKTORJA**
   Pogoji: visoka izobrazba ekonomske in druge smeri, 2 leti delovnih izkušenj,
   višja izobrazba ekonomske, komercialne ali upravne smeri, 2 leti delovnih izkušenj

Od kandidatov se zahteva, da imajo ustrezne moralno-politične vrline, ki se kažejo v odnosu do samoupravne družbene ureditve, v razvitem čutu odgovornosti do dela, delovnih ljudi in v osebni poštenosti.

Za razpisana delovna mesta je predpisano trimesečno poskusno delo.

Za kandidate pod 1., 2. in 3. bo stanovanjsko vprašanje rešeno po dogovoru.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in s kratkim življenjepisom sprejema svet delovne skupnosti uprave občinske skupščine Novo mesto 15 dni po dnevu objave. Če se na posamezno mesto ne prijavi noben kandidat, velja razpis do zasedbe delovnega mesta.

SVET DELOVNE SKUPNOSTI
UPRAVE OBČINSKE SKUPŠČINE
NOVO MESTO

REGIONALNA ZDRAVSTVENA SKUPNOST NOVO MESTO
Strokovna služba

RAZPISUJE
za šolsko leto 1977/78 naslednje štipendije:

- **2 na 2-letni administrativni šoli,**
- **2 na ekonomski srednji šoli,**
- **1 na upravno-administrativni srednji šoli,**
- **1 na I. stopnji ekonomske fakultete.**

Rok prijave: 15 dni po objavi razpisa.

Višino štipendije določa samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu.

Kandidati za štipendije naj vložijo prošnje na obrazcu 1,65 (DZS) in priložijo zadnje šolsko spričevalo, oziroma potrdilo o opravljenih izpitih.

Prošnje pošljite na naslov: Regionalna zdravstvena skupnost – Strokovna služba – Novo mesto, Kidričev trg št. 3.

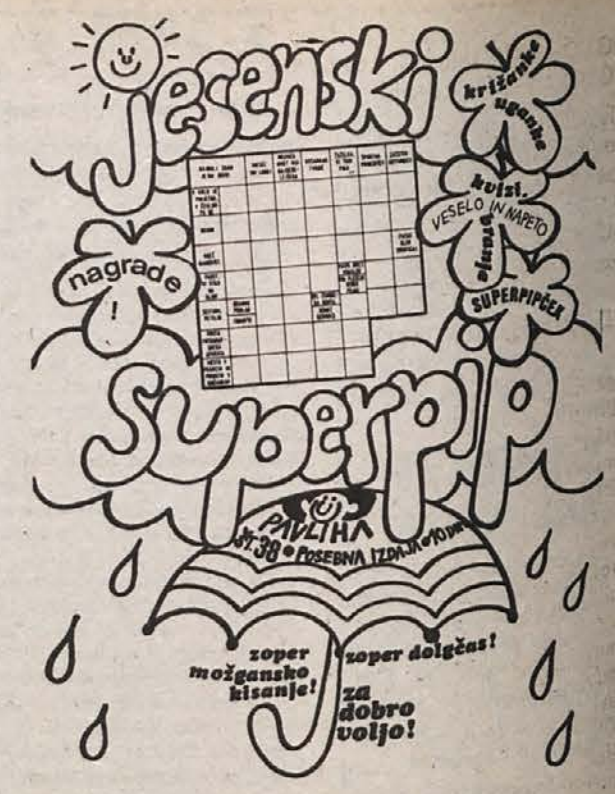

ČAS TRGATVE GROZDJA

Oddelek za gospodarstvo skupščine občine Novo mesto na podlagi 5. člena zakona o vinu (Uradni list SRS št. 16/74)

DOLOČA
čas trgatve grozdja v jeseni 1977

Vinogradniki, ki imajo nasade žlahtne trte, ne smejo pričeti s trgatvijo grozdja za predelavo in sicer:

- **belih sort (kraljevina, lački rizling) in modre frankinje pred 23. septembrom,**
- **črnih sort (žametna črnina) in rumeni plavec pred 1. oktobrom.**

Na podlagi 6. člena navedenega zakona morajo vsi vinogradniki, ki grozdje predelujejo v vino in ga nato prodajajo, prijaviti pridelek grozdja ali vina pristojnemu krajevnemu uradu, na območju Novega mesta pa občinskemu upravnemu organu, pristojnemu za kmetijstvo, in sicer najpozneje do 1. decembra 1977.

Kršitev navedenih določil se kaznuje po 50. členu zakona o vinu in sicer z denarno kaznijo od 1.500 do 10.000 din.

ODDELEK ZA GOSPODARSTVO
SKUPŠČINE OBČINE
NOVO MESTO

ISKRA–AVTOMATIKA,
Ljubljana, n.sub.o.
TOZD ELA
NOVO MESTO, n.sub.o.

Objavlja prosta delovna mesta:

1. TEHNOLOG
2. PLANER PROIZVODNJE

Pogoji za zasedbo delovnih mest so: strojna ali elektro tehniška šola, 2 leti ustreznih delovnih izkušenj, poskusno delo 2 meseca, odslužen kadrovski rok.

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi kadrovski službi na naslov:
ISKRA – AVTOMATIKA, TOZD ELA Novo mesto, Ragovska c 7a.

„NOVOTEHNA“, trg. podjetje na debelo in drobno
Novo mesto, Glavni trg 11, p. o.
Odbor za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu

objavlja
naslednja prosta delovna mesta:

V NOVEM MESTU:

1. KV ZIDAR
2. ZIDARSKI DELAVEC

POGOJI:
Pod 1) KV zidar, 1 leto delovnih izkušenj v zidarski stroki, poskusno delo 1 mesec;
pod 2) NK delavec, poskusno delo 1 mesec.

V METLIKI:

1. POMOČNIK POSLOVODJE
2. DELAVEC ZA RAZVOZ BLAGA

Pod 1) poslovodja z 2 letoma delovnih izkušenj v maloprodaji, ali prodajalec s 4 leti delovnih izkušenj v maloprodaji.
V obeh primerih poskusno delo 3 mesece
pod 2) NK delavec z vozniškim izpitom „B“ kategorije, poskusno delo 2 meseca.

Kandidati naj pošljejo prošnje v 10 dneh po objavi na naslov podjetja.

NOVOTEKS, tekstilna tovarna
NOVO MESTO, n.sol.o.

TRGOVINA, prodaja tekstila
Novo mesto, o. sub. o.,
Foersterjeva 10, Novo mesto

RAZPISUJE
prosto delovno mesto

– DIREKTORJA TOZD

Pogoji:
- biti mora državljan SFRJ in izpolnjevati splošne pogoje, določene z zakoni, samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori,
- imeti mora visoko ali višjo izobrazbo ekonomsko-komercialne smeri,
- imeti mora 3 ali 5 let prakse, od tega vsaj polovico na vodilnem ali vodstvenem delovnem mestu,
- biti mora moralno in politično neoporečen.

Ponudbe s kratkim življenjepisom, opisom dosedanjega dela, dokazili o izobrazbi in praksi, je treba dostaviti v 15 dneh po objavi razpisni komisiji za imenovanje direktorja tozda TRGOVINA.
Udeleženci razpisa bodo o izbiri obveščeni v petnajstih dneh po odločitvi delavskega sveta tozda.

„SOP" Krško
Svet za medsebojna razmerja DSSS

razpisuje prosto delovno mesto

SNAŽILKE

Pogoji dela:
– čiščenje pisarniških prostorov in sanitarij;
– delo za nedoločen čas.

Stanovanja ni.
Prijave sprejema kadrovska služba „SOP" Krško v roku 8 dni po objavi.

LICITACIJA

„NOVOTEHNA"
Trgovsko podjetje na debelo in drobno, p. o.
Novo mesto, Glavni trg 11
Delavski svet

objavlja

LICITACIJO

za prodajo tovornih motornih vozil v obliki javne ustne dražbe, ki bo v soboto, dne 17. 9. 1977 ob 8.00 uri za družbeni sektor in ob 9.00 uri za zasebni sektor na avtomobilskem servisu v Kandiji pri železniški postaji, in sicer:

OM lupeto 25, letnik 1967, cena s prom. davkom 56.500,00 din
ZASTAVA 750 T furgon, letnik 1973 s prom. davkom 8.100,00 din
ZASTAVA 430 F furgon, letnik 1974 s prom. davkom 14.500,00 din

Vozila si lahko ogledate na avtomobilskem servisu v Kandiji.
Pravico do licitacije imajo vse pravne in fizične osebe, ki pol ure pred licitacijo polože 10 % kavcije od izklicne cene.

OZIMNICA – OZIMNICA – OZIMNICA

KMETIJSKA ZADRUGA „KRKA"
NOVO MESTO

obvešča cenjene potrošnike, da od 15. 9. 1977 lahko nabavijo jabolka za ozimnico direktno iz plantažnega sadovnjaka Brezovica pri Šentjerneju.

Nakup je možen tudi v popoldanskem času.
Obenem sporočamo, da bo možen nakup ozimnice, to je krompirja in jabolk po konkurenčnih cenah tudi v naših trgovinah v Novem mestu, Bršljinu in Žabji vasi.
Se priporočamo!

LEKARNA
NOVO MESTO

sprejme v redno delovno razmerje za nedoločen čas s poskusno dobo treh mesecev

RAČUNOVODSKEGA DELAVCA
za delovno mesto s polnim delovnim časom

Pogoj je dokončana srednja strokovna šola in nekaj let prakse v knjigovodstvu.

Prošnje pošljite na Lekarno Novo mesto – Odbor za medsebojna razmerja, Novo mesto, v 15 dneh po dnevu objave.

ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ
NOVO MESTO

vpisuje k

BALETNI VZGOJI

deklice in dečke, ki so že stari 7 let in ki imajo veselje do baleta.
Vpisovanje bo v ponedeljek, 19. septembra 1977, od 16. do 18. ure v pisarni Zveze kulturnih organizacij, Prešernov trg 5.
Šolnina znaša 600,00 din in jo je možno plačati v dveh obrokih.
K vpisovanju morajo priti otroci v spremstvu staršev.

ISKRA, INDUSTRIJA ZA AVTOMATIKO
TOZD TOVARNA NAPAJALNIH NAPRAV n. sub. o.
Bršljin 63, NOVO MESTO

objavlja
prosta delovna mesta:

1. več KV ELEKTRIČARJEV
2. več KV KLJUČAVNIČARJEV
3. več PK DELAVCEV za delo v kleparni in montaži
4. ORODJARJA
5. REZKALCA

Delo je za nedoločen čas, pogoj: poskusno delo.
Prošnjo lahko pošljete po pošti kadrovski službi ali pa se zglasite osebno.
Nastop dela je možen takoj.

nama

TRGOVSKO PODJETJA NAMA LJUBLJANA,
Tomšičeva 2,

objavlja
prosto delovno mesto za

TOZD Veleblagovnica KOČEVJE

1. SKLADIŠČNEGA DELAVCA

POGOJ:
nedokončana osemletka. Poskusno delo en mesec, delo za nedoločen čas.

Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom sprejema kadrovsko socialna služba podjetja, Ljubljana, Tomšičeva 2/V, 8 dni po objavi.

KRAJEVNA SKUPNOST KOSTANJEVICA
NA KRKI

objavlja prosto delovno mesto

VODOVODNEGA INSTALATERJA –
VZDRŽEVALCA VODOVODA

POGOJ:
Kvalificiran vodovodni instalater
Tri leta delovnih izkušenj
Odslužen vojaški rok
Delovno mesto je za nedoločen čas

Tovarna celuloze in papirja
„DJURO SALAJ", Krško –
TOZD CELULOZA

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

3 del. mesta za odjemalca grč v obratu celuloze
4 del. mesta v liniji generacije kisline

Pogoji:

– nekvalificiran delavec
– 3-izmensko delo
– starost do 35 let
– 3-mesečni poskusni rok

Pismene prijave na prosta delovna mesta sprejema kadrovska služba podjetja 8 dni po objavi.

DOM POČITKA
METLIKA

objavlja
prosti delovni mesti

DVEH STREŽNIC

Pogoj: končana osnovna šola.

Poskusno delo 1 mesec.
Ponudbe pošljite na gornji naslov v 10 dneh.

V SPOMIN

12. septembra je minilo žalostno leto, odkar nas je kruta usoda za vedno ločila od našega skrbnega, nepozabnega očeta

FRANCA SUBANA

Jesenice na Dol. 37/b

Kako težko, preveč boleče je spoznanje, da nikoli, nikoli več ne boš med nami. Ate, tvoja brajda ponovno zori, te čaka, a tebe ni.

Vsi tvoji

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta in tasta

ANTONA FABJANA

iz Zafare 9 pri Žužemberku

se iskreno zahvaljujemo vsem znancem, prijateljem in sosedom, ki so ga pospremili na zadnji poti in mu darovali vence in cvetje. Posebno zahvalo izrekamo vsem zdravnikom, medicinskemu in strežnemu osebju pljučnega oddelka splošne bolnišnice v Novem mestu za lajšanje bolečin in nego. Nadalje se zahvaljujemo pevskemu zboru iz Dobrniča in Žužemberka ter župniku za opravljeni obred. Prav vsem, ki ste nam izrazili sožalje, hvala!

Žalujoči: vsi Fabjanovi

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in brat

FRANC ŠAVER

iz Rožnega dola št. 1

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem, kolektivu IMV Novo mesto in kolektivu Izvršnega sveta Ljubljana za podarjene vence in cvetje. Hvala vsem, ki so ga v tako velikem številu pospremili na njegovi poslednji poti ter nam izrekli sožalje in sočustvovali z nami v teh težkih trenutkih. Zahvaljujemo se tudi kaplanu za opravljeni obred.

Žalujoči: žena Lojzka, hčerka Vida z družino, sinova Branko in Stane z družinama ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Dne 20. avgusta 1977 smo po dolgotrajni bolezni pokopali na Šentjanškem pokopališču našega dobrega, nepozabnega moža, in skrbnega očeta

JOŽETA PEČNIKA

rudarskega delavca

Skozi vsa leta je delal v premogovnikih in rudnikih širom po Sloveniji. Mnogo prerano je zapustil svojo globoko prizadeto družino, sina Jožeta in hčerko Marto. Bil je aktivni borec NOV iz leta 1943 z odlikovanjem za hrabrost. Svečanega pogreba so se udeležili vsi vaščani njegovega rojstnega kraja Kamenca, kjer je s težkim trudom s pomočjo marljive žene Angele ustvaril svoj dom. Nepozabnega Jožeta Pečnika so spremljali na njegovi zadnji poti v tihi dom člani ZB Šentjanž, člani DU Šentjanž, vsi s svojimi prapori ter s tem dokazali vso čast zaslužnemu članu vseh navedenih organizacij.

Za vso požrtvovalno akcijo izrekamo iskreno zahvalo: zdravniškemu osebju internega oddelka splošne bolnice Novo mesto dr. Leopoldu Levstiku, zdravstvenemu domu Krmelj, celotnemu kolektivu trgovskega podjetja poslovalnice Krmelj, župniku fare Šentjanž za opravljeni obred, obema govornikoma iz Krmelja, še posebno tov. Prijatelju iz Šentjanža za ganljive poslovilne besede in njegovim sošolcem in zvestim prijateljem. Hvala vsem vaščanom kraja Kamenca in sosednjih vasi. Iskrena zahvala tudi organizaciji Soc. zveze Šentjanž za organizacijo pogreba in vsem, ki so darovali vence in cvetje v spomin našemu očetu in možu Jožetu Pečniku.

Žalujoči: žena Angela, sin Jože in hčerka Marta ter drugo sorodstvo

Kamenca, 22. avgusta 1977

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 15. septembra – Bine
Petek, 16. septembra – Ljudmila
Sobota, 17. septembra – Hilda
Nedelja, 18. septembra – Irena
Ponedeljek, 19. septembra – Vilma
Torek, 20. septembra – Branko
Sreda, 21. septembra – Matej
Četrtek, 22. septembra – Mavricij

LUNINE MENE

20. septembra ob 07.18 uri – prvi krajec

KINO

BREŽICE: 16. in 17. 9. ameriški barvni film Mož, ki je ljubil Cat Dancing. 18. in 19. 9. angleški barvni film Čudežni karate. 20. in 21. 9. italijanski barvni film Kockar drugega reda.

BRESTANICA: 17. in 18. 9. ameriški barvni film Pazi, ko se srečava.

KRŠKO: 17. in 18. 9. ameriški film Šerif iz klana. 21. 9. danski film Zobozdravnik v postelji.

NOVO MESTO – KINO KRKA: Od 16. do 18. 9. ameriški barvni film Vojvodinja in potepuh. 18. 9. matineja Pika Nogavička. 19. in 20. 9. ameriški barvni film Tiger je lepotice. 21. in 22. 9. španski barvni film Lovski tat.

RIBNICA: 17. in 18. 9. ameriški barvni film Kaj te mož pušča samo.

SEVNICA: 17. in 18. 9. slovenski film Sreča na vrvici. 21. 9. ameriški film Strašilo.

TREBNJE: 17. in 18. 9. ameriški barvni kavbojski film Šerif Kenyll. 21. 9. ameriški dokumentarni barvni film Kralj slonov.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

KOVINARSKA DELAVNICA ANDREJ PERIC, NOVO MESTO, V Ragov log 1, zaposli več nekvalificiranih in polkvalificiranih delavcev. Možnost dobrega zaslužka. Pismene prijave pošljite do 30. septembra 1977 ali pa se oglasite osebno.

IŠČEM žensko za pospravljanje stanovanja enkrat tedensko. Šaruga, Marjana Kozine 49.

SPREJMEM brivsko-frizersko pomočnico. Anka Cvelbar, frizerski salon, Mirna.

FRIZERSKO VAJENKO sprejmem. Stanovanje in hrana možna v hiši. Marinka Kapušin, Ljubljana–Pržanj, Kozina 1.

SPREJMEM vajenca, ki ima veselje do dimnikarskega poklica. Hrana in stanovanje preskrbljena. Stanislav Arh, dimnikarski mojster, Kamnik.

SPREJMEM dekle na delo v gostilno za natakarico. Stanovanje preskrbljeno, plača po dogovoru. Gostilna Vanič, Krško.

SLUŽBO IŠČE

V VARSTVO sprejmem dva majhna otroka. Tončič, Na Tratah 7, Novo mesto.

STANOVANJA

IŠČEM sobo, po možnosti v Bršljinu. Simon Jurman, Cesta heroja Starihe 12, 68340 Črnomelj

ODDAM sobo s kopalnico dijakinji. Naslov v upravi lista (2890/77).

NUJNO potrebujem enosobno stanovanje za dve leti (oprema ni potrebna) v centru Novega mesta. Naslov v upravi lista (2948/77).

ŠTIRIČLANSKA družina išče stanovanje v Novem mestu ali bližnji okolici. Plačamo za eno leto vnaprej, pazimo lahko tudi gospodarjeve otroke. Vse po dogovoru. Naslov v upravi lista (2967/77).

IŠČEM stanovanje v Novem mestu ali bližnji okolici (do 5 km), čimprej. Plačam za eno leto vnaprej. Naslov v upravi lista (2978/77).

DRUŽINA išče dvosobno prazno stanovanje v Novem mestu ali bližnji okolici. Predplačilo. Telefon: 23–336.

Motorna vozila

PRODAM zastavo 750, letnik 1972. Pod Trško goro 34, Novo mesto.

PRODAM zastavo 750, letnik 73, dobro ohranjeno. Ogled možen vsak dan od 15. ure dalje. Franc Antončič, Globoko 16 pri Brežicah.

UGODNO prodam BMW 1800, letnik 1969. Slapničar, Cegelnica 39 a, Novo mesto, telefon (o68) 21–096.

PRODAM zastavo 750, letnik 1970. Gašperšič, Vrhovčeva 2, Novo mesto.

ZASTAVO 101, letnik 1974, ugodno prodam tudi za ček. Jože Dornik, Drnovo 34, Leskovec pri Krškem.

PRODAM poldirkalno kolo (10 prestav). Gotna vas 7, Novo mesto.

PRODAM škodo, letnik 1972. Gubčeva 33, Novo mesto.

PRODAM fiat 750 De luxe, letnik 1973, prevoženih 39.000 km. Slavko Cimermančič, Regerča vas 38, Novo mesto. Ogled vsako popoldne.

PRODAM fiat 750, letnik 1969, v dobrem stanju. Stane Hrastar, Smolenja vas 15, Novo mesto.

PRODAM karamboliran NSU 1200, letnik 71. Stanko Rebselj, Prekopa 11, Kostanjevica.

PRODAM kombi T 600 fiat furgon in prinza 1000. Naslov v upravi lista (2959/77).

PRODAM karambolirano zastavo 101, letnik 1973. Ogled v soboto popoldne in nedeljo dopoldne na Mirni 58.

PRODAM nov fiat 126. Miloš Macut, Ragovska 10 a/3, Novo mesto.

PEUGEOT 404, generalno popravljen, registriran do junija 78, nujno prodam za 31.000 din. Peter Mali, Šmihel 42, Novo mesto.

FORD CORTINO v zelo dobrem stanju, reg. do julija 78, nujno prodam za 22.000 din. Franc Krevs, Črmošnjice 4 a, Stopiče.

PRODAM zastavo 101, letnik 1973. Janko Predovič, Hrast, Suhor.

PRODAM osebni avtomobil F 850 special, letnik 1969, v dobrem stanju. Ivan Pezdir, Nad mlini 41, Novo mesto.

UGODNO prodam dobro ohranjen R 8, letnik december 1970. Lamutova 6, Novo mesto.

PRODAM WARTBURG, letnik 1974, v dobrem stanju. Marjan Mikec, Dol. Podboršt 1, Mirna peč.

UGODNO prodam NSU 1000, letnik 1967. Marija Rus, Meniška vas 2, Dolenjske Toplice.

PRODAM 850 special, letnik 1970. Cena 17.000 din. Francka Lukšič, Mali Slatnik, salon, Novo mesto.

PRODAM dobro ohranjen Renault 6. Šimič, Jerebova 12, Novo mesto.

PO UGODNI ceni prodam traktor Ferguson, 35 KM. Anton Šenica, Podturn 7, Dol. Toplice.

PRINZA 1200 C in novo hrastovo kad (700 l) ugodno prodam. Vovko, Potovrh 26, Novo mesto.

PRODAM moskviča 408, letnik 1975, registriran do avgusta 1978. Redek, Krka 9, Novo mesto.

PRODAM enoosni traktor Goldoni (18 KM) s prikolico nosilnosti 1000 kg na kardanski pogon, v brezhibnem stanju, in pripadajočimi priključki: freza, plug za oranje, samonosilna škropilnica (200 l) s kompresorjem, 3 pare kovinskih koles različne velikosti. Traktor s prikolico in pripadajočimi priključki je za višinski in nižinski teren in obdelavo vsestransko uporaben. Janez Škabar, Novo mesto, Nad mlini 22.

PRODAM

PRODAM kasetni avtomobilski radio, trajno žarečo peč in zmrzovalno skrinjo LTH. Sitar, Šmihel 54, Novo mesto.

PRODAM garažo na Mestnih njivah. Naslov v upravi lista (2908/77).

PRODAM stiskalnico za grozdje. Naslov v upravi lista (2910/77).

PRODAM trifazni cirkular 5/2 (komplet) in fotografski aparat s flešem (Beirete). Češča vas 28, Novo mesto.

PRODAMO ohranjene kuhinjske elemente (bel ultrapas), nerjaveče dvodelno pomivalno korito, kombiniran štedilnik (plin, elektrika). Ogled vsak delavnik od 14. do 17. ure. Avsec, Kristanova 32/22, Novo mesto.

PRODAM otroško posteljico (belo) z jogi vložkom, zložljivo stajico in športni voziček. Naslov v upravi lista (2913/77).

PRODAM 4 tračnice (traverze), dolge po 6,5 m. Cena 5.000,00 din. Žabkar, Stara Bučka, Škocjan.

DVE PAPIGI ugodno prodam. Saje, Drska 51, Novo mesto.

PRODAM montažno aluminijasto garažo 5 x 3 m. Ogled vsak dan popoldne. Mitar Isakovič, Bršljin 44, Novo mesto.

POCENI prodam dobro ohranjeno kompletno pevsko ozvočenje FBT (120 W) in bas ojačevalec (160 W) z dvema zvočnima skrinjama. Prodam tudi nekaj mikrofonov. Informacije vsako soboto od 19. ure dalje pri ansamblu Orioni v restavraciji hotela Otočec.

PIANINO, skoraj nov, prodam po zelo ugodni ceni najboljšemu ponudniku. Informacije na telefon (068) 22–250 vsak dan od 16. ure dalje.

PRODAM prikolico za osebni avto. Naslov v upravi lista (2928/77).

PRODAM štedilnik Gorenje in hladilnik Emona. Ela Praščevič, Nad mlini 43.

PRODAM srednje veliko stiskalnico na kamen v dobrem stanju in lahke komate. Jože Može, Stopiče 4.

PRODAM stiskalnico za grozdje (prešo) in čistilec za žito (pajtel). Štefan Može, Srebrniče 4, Novo mesto.

PRODAM 600 kosov nove in 600 kosov stare strešne opeke. Jerebova 10, Novo mesto, telefon 21–146.

PRODAM 50 m novih plastičnih cevi, premera 2 cm. Prečna 29, Novo mesto.

PRODAM oljno peč Gorenje Bauknecht, globok otroški voziček in jedilni pribor za ribe. Šaruga, Marjana Kozine 49.

PRODAM otroški italijanski športni voziček. Informacije po telefonu popoldne 22–366.

JADRNICO pasara Elan, preurejeno za daljše bivanje na morju, tri ležišča in kompletno dodatno opremo prodam s prikolico ali brez. Cena po dogovoru, tudi kredit. Sandi Mikulan, ČZP Dolenjski list Novo mesto.

PRODAM 80-W ozvočenje Hohner z vgrajenim odmevom in vibrator. Springar, Karlovška 17, Novo mesto.

PRODAM mlin za kamen kladivar z diesel motorjem (20 KS) in 2-tonsko prikolico za mali traktor. Alojz Kavšek, Gotna vas 27.

PRODAM malo rabljen zaganjač za simco 1300, letnik od 1967 do 1970, polosovino za kombi IMV, obročke za spačka (star tip) in skoraj nov vplinjač za R 4. Ogled vsak dan popoldne, razen sobot in nedelj pri Kirnu, Kettejev drevored 51, Novo mesto.

PRODAM starejšo omaro in vitrino, kavč, 3 fotelje in stol. Štifanič, Nad mlini 24, Novo mesto.

PRODAM sobno pohištvo. Telefon 21–218.

POSEST

PRODAM starejšo kmečko hišo s hlevom (voda in elektrika), primerno za upokojence. Ogled v nedeljo, 18. septembra, v Vinji vasi 23, Stopiče.

PRODAM vinograd na Pahi in sod (18 hl). Franc Kastelic, Vrh pri Pahi 5, Otočec.

PRODAM vinograd z zidanico v okolici Sevnice. Naslov v upravi lista (2918/77).

PRODAM parcelo, primerno za vikend (39 a, pri Drganjih selih. Dostop z avtomobilom. Informacije na telefon (068) 85–754 vsak dan od 14. ure dalje.

UGODNO prodam mlad vinograd na žici. Prostor za vikend, asfalt do parcele, elektrika v bližini. Informacije: Kristina Kočevar, Ul. 1. maja 4, Metlika, popoldne po telefonu 77–343.

PRODAM vinograd (16 arov) v lepem razglednem kraju. Dovoz z vsakim vozilom. Cena ugodna, za polovico vsote dam tudi na ček. Rudi Bevc, Orešje 14, 68290 Sevnica.

PRODAM hišo z manjšim gospodarskim poslopjem, dvorišče, vrt, nekaj orne zemlje, ob hiši asfalt, v bližini železniške postaje Dobova. Pojasnila dobite pri A. J., Kubed 9, 66272 Slov. Gračišče, Koper.

PRODAM vinograd v velikosti 32 arov, z vikendom (elektrika napeljana). Stanko Božič, Vrh 1, Boštanj.

PRODAM mlad vinograd (15 arov), primeren za vikend, 2 kilometra od ceste. Dostop z vsakim avtomobilom, voda in elektrika v bližini. Anton Rožman, Mali vrh 29, Globoko.

V NOVEM MESTU prodam posestvo s hišo in pripadajočimi gospodarskimi poslopji. Hiša je vseljiva. Pojasnila dobite na upravi Dolenjskega lista.

ČESTITKE

DRAGI mami in stari mami MARIJI OKLEŠEN iz Gornjih Kamenc pri Novem mestu želijo za 70. rojstni dan in god vse najlepše, predvsem pa zdravja, vsi njeni.

PREKLICI

ANTON KOKALJ, BRANKO ŽLOGAR in SLAVKO KOŠIR iz Gor. Suhorja, opozarjamo Jožeta Brajkovca, Martina Gerkšiča st. in Martina Gerkšiča ml., naj prenehajo z neresničnimi govoricami, ker jih bomo v nasprotnem primeru sodno preganjali.

JANEZ OPARA, Biška vas 5, Mirna peč, opozarjam Rozalijo Krevs iz Biške vasi 7, naj preneha z obrekovanjem, sicer jo bom v nasprotnem primeru sodno preganjal.

JOŽE FLORJANČIČ, Bruna vas 18, Mokronog, prepovedujem hojo živine in vožnjo po njivi parc. št. 26/61 ter hojo, sekanje in odmetavanje odpadkov po gozdu parc. št. 2573/2. Povzročitelje kakršnekoli škode bom sodno preganjal.

MARIJA HUMAR, Mirna 100, prepovedujem pašo kokoši in drugih domačih rastlinojedcev na zemljišču, ki ga imam v zakupu od KZ Trebnje. Proti kršilcem bom primerno ukrepala.

JANEZ PUGELJ, Stranska vas 7, Novo mesto, prepovedujem Kozoglavovim iz Stranske vasi 6 pašo kokoši, odstranitev gnojnice in drevja na meji, delanje poti po mojem zemljišču, razmetavanje plevela po njivi, groziti z ubojem ter postopoma prilaščati si moje zemljišče, ker jih bom v nasprotnem primeru sodno preganjal.

MARIJA in VIKTOR PETKOVŠEK, Zloganje 20, Škocjan, prepovedujeva pašo živine in vožnjo po najinih parcelah. Kdor tega ne bo upošteval, ga bova sodno preganjala.

OBVESTILA

Odvetniška pisarna Franci Kuhar, K sodišču (Študijska knjižnica), Novo mesto, telefon:23–728. Pravna pomoč delavcem v združenem delu in občanom. Delovni čas: ponedeljek in sreda: od 7. do 18. ure, petek: od 7. do 14. ure; ostale dneve po dogovoru.

RAZNO

SPREJMEM dekle, ki bi rada nadaljevala šolo, tečaj, izučila ali se zaposlila. Ji pomagam. Kaplan, Galjevica 14, Ljubljana.

POROČNI PRSTANI! – Tudi pri nakitu se moda spreminja: iz starega vam naredi nov prstan Otmar Zidarič, zlatar v Ljubljani, Gosposka 5. – Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

40-LETNI FANT s hišo in nekaj zemlje v lepem kraju na Dolenjskem, blizu industrijskega kraja, želi spoznati zdravo žensko od 35 do 40 let. Ponudbe pod „DOLENJKA".

OSAMLJENI oseminpetdesetletni, samski, trezen, z eksistenco in lastnim domom na deželi, želi spoznati osamljeno žensko, staro do 48 let. Pišite na upravo lista pod šifro „SREČNEJŠE ŽIVLJENJE".

V BLIŽINI MOKRONOGA se je izgubil pes koker španjel črne barve z belo liso pod vratom, ki sliši na ime LORD. Najditelja prosim, da proti nagradi sporoči na moj naslov: Franc Bizilj, Ljubljana, Poljanski nasip 10 ali ga osebno pripelje. Stroške povrnem.

K SODELOVANJU ZA DELO NA PODROČJU INDUSTRIJSKEGA IN GRAFIČNEGA OBLIKOVANJA VABIM arhitekte, študente arhitekture, diplomante srednje šole za oblikovanje. DESIGN STUDIO P. SIMIČ. Informacije po telefonu 22–576 od 13. do 13.30 ure.

V SPOMIN

10. septembra so minila žalostna tri leta, odkar nas je mnogo prerano v najlepših letih svojega življenja za vedno zapustil naš nadvse dobri brat, stric in svak

BRANKO MESTNIK

Stari trg 32 ob Kolpi

Še vedno mislimo, da si med nami vesel in nasmejan. Kako neizprosna je usoda in kruta resnica, da je ostal samo še spomin in prerani grob, v katerem trohni tvoje plemenito srce. Misel nate bo ostala večna. Hvala vsem, ki ga niste pozabili, mu prinašate cvetje in prižigate sveče na preranem grobu.

Neutolažljivi: sestra Jožica z možem Vinkom, Lidi, mama, ata ter družina Ivanškova

Artiče, dne 23. avgusta 1977

ZAHVALA

Ob nepričakovani izgubi drage mame in stare mame

PAVLE BRADAČ

iz Dolge vasi pri Kočevju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem, ki so sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in vence ter nam bili v pomoč ob težki uri. Topla zahvala govorniku tov. Petru Šobarju za poslovilne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni!

ZAHVALA

V 72. letu starosti nam je tragična usoda nepričakovano iztrgala iz naše sredine našo ljubo mamo in staro mamo

ANO TRAMTE

roj. Lešnjak
iz Brezovice pri Mirni

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in vsem vaščanom Gorenje vasi, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti in ji darovali vence in cvetje. Še posebej se zahvaljujemo kolektivu KPD Dob za podarjene vence in izraženo sožalje. Prav tako zahvala zdravnikom dr. Buchbergerju, dr. Jakliču in dr. Vifanovi, župniku za opravljeni obred in pevskemu zboru z Mirne. Hvala vsem, ki ste nam tragičnih trenutkih kakorkoli pomagali.

Žalujoči: sin France z družino

ZAHVALA

V 77. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi, skrbni mož, ata, stari ata, stric in svak

JERNEJ DERČAR

iz Podgore 10

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem in vsem, ki so nam izrazili sožalje, poklonili toliko lepega cvetja in pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Še posebno se zahvaljujemo zdravnikom in ostalemu osebju nevropsihiatričnega oddelka za njihov trud, da bi ga ohranili pri življenju. Hvala lepa dr. Trobišu za veliko prizadevnost. Nadalje se zahvaljujemo podjetjem Droga Portorož, Gorjanci, IMV, Dolenjka, SOK Novo mesto in NOV Straža za podarjene vence in spremstvo. Posebna zahvala za spremstvo in poslovilne besede Gasilskemu društvu Prečna. Župniku za lepo opravljeni obred in ganljive besede srčna hvala. Hvala lepa vsem, ki so nam kakorkoli pomagali v teh težkih trenutkih.

Žalujoči: žena, hčerke, sinovi in snahe z družinami in drugo sorodstvo

---

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: Časopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto – USTANOVITELJ LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Slavko Lubšina.

UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Ivan Zoran (namestnik glavnega in odgovornega urednika), Rika Bačer, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Milan Markelj, Janez Pezelj, Jože Primc, Jožica Teppey in Alfred Železnik. Oblikovalec Priloge Peter Simič. Ekonomska propaganda: Janko Saje, Marko Klinc.

IZHAJA vsak četrtek – Posamezna številka 5 din – Letna naročnina 169 dinarjev, polletna naročnina 84,50 din, plačljiva vnaprej – Za inozemstvo 340 din ali 20 ameriških dolarjev oz. 49 DM (oz. ustrezna druga valuta v tej vrednosti) – Devizni račun: 52100–620–107–32000–009–8–9.

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 89 din, 1 cm na določeni strani 119 din, 1 cm na prvi, srednji ali zadnji strani lista 178 din. Vsak mali oglas do 10 besed 39 din, vsaka nadaljnja beseda 3 din. Za vse druge oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 8 od 15. 10. 1976. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS (št. 421–1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 52100–601–10558 – Naslov uredništva: 68001 Novo mesto, Ulica talcev 2, p.p. 33, telefon: (068) 23–606 – Naslov uprave: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3, p.p. 33, telefon (068) 23–611. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo – Časopisni stavek, filmi in prelom: ČZP Dolenjski list, Novo mesto – Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: Poročila ob 1.00, 2.00, 3.00, 4.00, 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 19.00, 22.00, 23.00 in 24.00. Nočni program od 0.05 do 5.00 (razen ob polnih). Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

ČETRTEK, 15. SEPTEMBRA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola višjo stopnjo. 9.35 V družbi malih slovenskih vokalnih ansamblov. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?. 10.40 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Uganite, pa vam zaigramo po želji. 12.10 Zvoki znanih melodij. 12.30 Kmetijski nasveti – ing. Janez Šiksida: Trebljenje in sušenje hrušnic. 12.40 Od vasi do vasi. 14.05 Koncert za mlade poslušalce. 14.40 Melburški. 15.30 Melodije in ritmi z znanimi ansambli. 16.00 Vrtiljak. 19.35 Lahko noč, otroci! 19.45 Minute z ansamblom Atija Sossa. 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Literarni večer. 21.40 Lepe melodije.

PETEK, 16. SEPTEMBRA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo. 9.30 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.40 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Po Talijinih poteh. 12.10 Z orkestri in solisti. 12.30 Kmetijski nasveti – ing. Jože Zabukovec: Uspehi pogodbenega sodelovanja pri pridelovanju rženih rožičkov. 12.40 Finalne godbe vam igrajo. 13.50 Človek in zdravje. 14.05 Glasbena pravljica. 14.13 Naši umetniki mladim poslušalcem. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 Naš gost. 16.00 Vrtiljak. 18.05 Mesta prijatelji. 19.35 Lahko noč, otroci! 19.45 Minute z alpskim kvintetom. 20.00 Stop pops 20, 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih. 22.20 Besede in zvoki iz logov domačih. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 Jazz pred polnočjo.

SOBOTA, 17. SEPTEMBRA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Pionirski tednik. 9.35 Mladina poje. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.40 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Sedem dni na radiu. 12.10 Godala v ritmu. 12.30 Kmetijski nasveti – ing. Silva Avšič: Pridelovanje semena vrtnin. 12.40 Veseli domači napevi. 14.05 Iz dela Glasbene mladine Slovenije. 14.25 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji. 16.00 Vrtiljak. 18.05 Gremo v kino. 19.35 Lahko noč, otroci! 19.45 Minute z ansamblom Jožeta Privška. 20.00 Sobotna glasbena panorama. 21.30 Oddaja za naše izseljence. 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

NEDELJA, 18. SEPTEMBRA: 8.07 Radijska igra za otroke. 8.44 Skaldbe za mladino. 9.05 Še pomnite, tovariši . . . 11.00 Poročila – Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 14.05 Nedeljsko popoldne. 16.00 Zabavna radijska igra. 19.35 Lahko noč, otroci! 19.45 Glasbene razglednice. 20.00 V nedeljo zvečer. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 Plesna glasba za vas.

PONEDELJEK, 19. SEPTEBRA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Ringa raja. 9.20 Pesmica za mlade risarje. 9.40 Vedre melodije. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.40 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Za vsakogar nekaj. 12.10 Veliki revijski orkestri. 12.30 Kmetijski nasveti – ing. Aleksander Hržič: Higiena v shrambah in skladiščih. 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru. 14.05 Pojo amaterski zbori. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 16.00 Vrtiljak. 18.05 Iz tuje glasbene folklore. 18.25 Zvočni signali. 19.35 Lahko noč, otroci! 19.45 Minute z ansamblom Fantje treh dolin. 20.00 Kulturni globus. 20.10 Operni koncert. 22.20 Popevke z jugoslovanskih studiev. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 20. SEPTEMBRA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo. 9.30 Ljudske v solističnih in zborovskih izvedbah. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10..40 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Poletni promenadni koncert. 12.10 Danes smo izbrali. 12.30 Kmetijski nasveti – Martin Mencelj: Konec septembra bomo zaključili s krmljenjem za zimsko zalogo. 12.40 Po domače. 14.05 V korak z mladimi. 16.00 Vrtiljak. 18.05 Poletni sprehod z našimi solisti. 19.35 Lahko noč, otroci! 19.45 Minute z ansamblom Toneta Janša. 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi. 20.30 Zvočne kaskade. 22.20 Skupni program JRT – studio Zagreb. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 Popevke se vrstijo.

SREDA, 21. SEPTEMBRA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb. 9.25 Zapojmo pesem. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 11.03 Po svetu glasbe. 12.10 Veliki zabavni orkestri. 12.30 Kmetijski nasveti – dr. Slavica Šikovec: Velike rezerve za izboljšanje kakovosti vina v uporabi kvasovk. 12.40 Pihalne godbe. 14.05 Ob izvirih ljudske glasbene umetnosti. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 Spomini in pisma. 16.00 Loto vrtiljak. 18.05 Utrinki iz slovenske, jugoslovanske in svetovne zborovske glasbe. 19.35 Lahko noč, otroci! 19.45 Minute z ansamblom Jožeta Kampiča. 20.00 Glasbeni večeri RTV Ljubljana. 22.20 S festivalov jazza. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe.

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 15. AVGUSTA: 9.00 TV v šoli: Kje je Jugoslavija, Zemlja in ljudje, (Zg) – 10.00 TV v šoli: Francoščina, risanka, kemija (Beograd) – 11.05 TV v šoli: Minerali (do 11.35) (Sa) – 15.00 TV v šoli (do 16.00) (Zg) – 16.55 Profesor Baltazar, barvna risanka (Lj) – 17.05 Obzornik (Lj) – 17.20 Poljudnoznanstveni film: Skrivnosti morja, barvni (Lj) – 18.10 Mozaik (Lj) – 18.15 Modri plašček, otroška serija TV Zagreb (Lj) – 18.45 Risanka (Lj) – 18.50 Cikcak (Lj) – 19.00 TV dnevnik (Lj) – 19.25 Ostende: Evropsko prvenstvo v košarki, prenos srečanja Španija: Jugoslavija (EVR, Lj) – v odmoru Propagandna oddaja (Lj) – 21.00 Propagandna oddaja (Lj) – 21.05 Izziv kulturi (Lj) – 22.35 TV dnevnik (Lj)

PETEK, 16. AVGUSTA: 9.00 TV v šoli: Ruščina, pravljica, moja pot od doma do šole (Zgb) – 10.00 TV v šoli: Angleščina, risanka, zgodovina (do 11.05) (Bgd) – 15.00 TV v šoli – ponovitev (do 16.00) (Zg) – 17.10 Križem kražem (Lj) – 17.20 Pisani svet (Lj) – 17.55 Obzornik (Lj) – 18.10 Srečanje oktetov 77, barvna oddaja (Lj) – 18.40 Mozaik (Lj) – 18.45 Sodobna medicina: Življenje v vaših rokah, II. del barvna oddaje (Lj) – 19.05 Cesta in mi, barvna oddaja (Lj) – 19.15 Risanka (Lj) – 19.20 Cikcak (Lj) – 19.30 TV dnevnik (Lj) – 19.55 Tedenski notranjepolitični komentar (Lj) – 20.00 Propagandna oddaja (Lj) – 20.05 P. Gejdoš: Nemirna ljubezen, barvna TV nad. (Lj) – 21.15 Propagandna oddaja (Lj) – 21.20 Razgledi: Cement, naš vsakdanji (Lj) – 21.50 Propagandna oddaja (Lj) – 21.55 Policijske zgodbe, serijski film (Lj) – 22.45 TV dnevnik (Lj)

SOBOTA, 17. AVGUSTA: 8.00 Profesor Baltazar, barvna risanka (Lj) – 8.10 Modri plašček, otroška serija TV Zagreb (Lj) – 8.40 Pustolovščine morskega konjička, barvna lutkovna serija TV Zagreb (Lj) – 8.55 Pisani svet, barvna oddaja (Lj) – 9.30 Življenje v naših rokah, II. del iz cikla (Lj) – sodobna medicina – 9.50 Cesta in mi, barvna oddaja (Lj) – 10.20 Po sledeh napredka, barvna oddaja (Lj) – 10.50 Dokumentarna oddaja (Lj) – P. Gejdoš: Nemirna ljubezen, barvna nadaljevanka (Lj) – 15.30 Nogomet – Beograd:Vojvodina, prenos (do 17.20) (Bgd), v odmoru Propagandna oddaja – 17.35 Obzornik (Lj) 17.50 Klic divjine, barvni film (Lj) – 19.15 Risanka (Lj) – 19.20 Cikcak (Lj) – 19.30 TV dnevnik (Lj) – 19.50 Tedenski zunanjepolitični komentar (Lj) – 19.55 Propagandna oddaja (Lj) – 20.00 Potovanje v dvoje, barvni film (Lj) – 20.35 Moda za vas, barvna oddaja (Lj) – 21.45 TV dnevnik (Lj) – 22.00 Propagandna oddaja (Lj) – 22.05 625 (Lj) – 22.45 Vlak, zabavna oddaja, barvna (Lj) – 23.10 Evropsko prvenstvo v košarki, barvni posnetek srečanja Belgija:Jugoslavija (Lj).

NEDELJA, 18. SEPTEMBRA: 9.35 Poročila Lj – 9.40 Za nedeljsko dobro jutro: Oktet DPD Svoboda Britof pri Kranju, barvna oddaja Lj – 9.55 625 Lj – 10.35 Karanović: Na vrat na nos, barvna nadalj. TV Bgd Lj – 11.30 V iskanju življenja – barvna serija Lj – 12.00 Poletje na otoku Mirabelle, barvna nadalj. TV Bgd Lj – 12.25 Mozaik Lj – 12.30 Kmetijska oddaja Bg – 13.30 Poročila (do 13.35) Lj – Nedeljsko popoldne: Križem kražem, Čudeži živalskega sveta, Okrogli svet, Igre brez meja 16.15 Rokomet: Celje – Železničar (Niš) – prenos za JRT II (do 17.30) – 17.30 Moda za vas Lj – 17.40 Poročila Lj – 17.45 Kdo išče zlato jamo? – film Lj – 19.15 Risanka Lj – 19.20 Cikcak Lj – 19.30 TV Dnevnik Lj – 19.50 Tedenski gospodarski komentar Lj – 19.55 Propagandna oddaja Lj – 20.00 S. Stojanović: Več kot igra, barvna nadalj. TV Bgd Lj – 20.48 Propagandna oddaja Lj – 20.50 Tukaj je Jugoslavija – barvna oddaja Lj – 21.35 TV Dnevnik Lj – 21.50 Oh, ti neumni Nizozemci – zabavna oddaja Lj – 22.00 Nogomet: Velež – Partizan – reportaža Sa – 22.30 Športni pregled Sa

PONEDELJEK, 19. SEPTEMBRA: 15.05 TV v šoli (do 16.00) Zg – 17.15 Vrtec na obisku: Na kmetiji, barvna oddaja Lj – 17.25 Čudeži živalskega sveta – barvna serija Lj – 17.50 Obzornik Lj – 18.05 Iz sveta oblikovanja Lj – 18.25 Mozaik Lj – 18.30 Dogovorili smo se Lj – 18.45 Mladi za mlade Zg – 19.15 Risanka Lj – 19.20 Cikcak Lj – 19.30 TV Dnevnik Lj – 19.55 Propagandna oddaja Lj – 20.00 M. Sabolović: Strel, barvna drama TV Zagreb Lj – 21.30 Propagandna oddja Lj – 21.35 Kulturne diagonale Lj – 22.15 TV Dnevnik Lj – 22.30 Evropsko prvenstvo v košarki, posnetek srečanja Jugoslavija:Nizozemska Lj

TOREK, 20. SEPTEMBRA: 15.55 Dogodivščine morskega konjička, barvna lutk. serija TV Zgb Lj – 16.10 Črna puščica – barvna serija Lj – 16.40 Obzornik Lj – 16.55 Ostende: Evropsko prvenstvo v košarki, prenos srečanja Jugoslavija:ČSSR EVR–Lj – v odmoru Propagandna oddaja – 18.30 Risanka Lj – 18.40 Jugoslovanski trimski test – barvna oddaja Lj – 19.15 Risnaka Lj – 19.20 Cikcak Lj – 19.30 TV Dnevnik Lj – 19.55 Propagandna oddaja Lj – 20.00 Oči kritike Lj – 20.30 Propagandna oddaja Lj – 20.35 Novele Grahama Greena, barvna nadaljevaka Lj – 21.25 Propagandna oddaja Lj – 21.27 Beethovnov konkurz: L. van Beethoven: Koncert za klavir in orkester ŠT. 1. v c-duru Lj – 22.00 TV Dnevnik Lj

SREDA, 21. SEPTEMBRA: 17.15 A. Ingolič: Udarna brigada, barvna oddaja Lj – 17.30 Zakladi britanskega muzeja, barvna oddaja Lj – 17.55 Obzornik Lj – 18.10 Spekter – barvna oddaja Lj – 18.40 Mozaik Lj – 18.45 Violina, igre v ritmu Lj – 19.15 Risanka Lj – 19.20 Cikcak Lj – 19.30 TV Dnevnik Lj – 19.55 Propagandna oddaja Lj – 20.00 Film tedna: Mouchette Lj – 21.20 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov Lj – 21.25 Včeraj, danes, jutri: Nevarne igre I. Lj – 22.00 TV Dnevnik Lj – 22.15 Športni pregled Bgd

Vsak četrtek – DOLENJSKI LIST

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice in sestre

MARIJE PIPAN

iz Velikega Orehka 15

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, posebno družinama Ucman in Koračin, župnikoma za obred, podjetju Vodovod in kanalizacija, tovarni zdravil Krka, TOZD TPP Novoles za podarjene vence. Hvala vsem, ki ste ji v dolgotrajni bolezni kakorkoli pomagali, jo spremili na zadnji poti in ji darovali cvetje.

Žalujoči: sin Jože z otroki, hčerke Angelca z družino, Nežka z družino, Ančka in Micka, brat Janez in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža in strica

LADISLAVA LINDIČA

iz Železnega 8 pri Dobrniču

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom ter vaščanom Železnega in Gor. Jesenic za izraženo sožalje in pomoč v težkih trenutkih. Zahvaljujemo se župniku za opravljeni obred, pevcem iz Šentruperta, Sekciji za vzdrževanje prog ter vsem, ki ste pokojnemu darovali cvetje in ga pospremili na njegovi prerani zadnji poti.

Žalujoča: žena Alojzija in drugo sorodstvo

ZAHVALA

V 69. letu starosti nas je 4. septembra 1977 po težki bolezni za vedno zapustil naš dragi mož in dobri oče, stari oče, brat in stric

JOŽE MOLAN

iz Arnovih sel 36

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za vso pomoč, obiske v času bolezni, in vsem, ki so ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti ter mu darovali vence in cvetje. Posebno se zahvaljujemo dr. Vilerju za njegovo pomoč v času bolezni, duhovniku za opravljeni obred, gasilcem za njihovo spremstvo in poslovilni govor. Hvala za poslovilne besede predstavniku krajevne skupnosti ter pevcem za govor in žalostinke.

Žalujoči: žena Jožefa, hčerka Marjanca, sinovi Jože, Ivan in Tonček z družinami, brat Tone in sestra Rezika z družinama ter drugo sorodstvo

Med vodnicami slovi najbolj Semičanka Ana. Ne da se popisati kako košato in strastno ukazuje svojim romaricam in kako potrpljivo in pohlevno jo poslušajo. Meni se zdi hasek božjih potov dosti večji od škodljivosti njihove. Reven bajtar je pravil, da je potrošil za pot na Kum tri goldinarje. Sosed mu je očital: „Ti, ali ne bi bil storil bolj pametno, ko bi si bil kupil za te lepe denarce raje krompirja in soli in bi bil ostal lepo doma? " Kajžar odgovori: „To pa že ne. Brez tega krompirja in te soli sem prebil vseno. Lakote nisem trpel zato hvala Bogu nobene. Prišel pa sem s Kuma na pol bolj zdrav, kakor sem tja šel. Zdaj vem, kaj se pravi veselje. Na Kumu sem se čutil srečnega kakor še nikdar ne v celem življenju. Vselej se mi dobro zdi, kadar se spomnim tega popotovanja."

Kdor je našel na božjih potih zdravje, jih seveda ne more prehvaliti in število teh srečnih je veliko. Sploh se mora reči, da noben romar ne obžaluje svoje hoje. Na ta ali drug način je vsakemu kaj dala, vsakemu kaj pridila. Sosebno ženske imajo, prišedši domov, za več tednov dovolj pogovora, kaj so videle in slišale novega, lepega in čudnega, kako različno in srčno so se razveseljevale. Še čez deset let se jim zasvetijo oči, ko se začno pomenkovati o svojem preradostnem romanju. Kdor je bil tako premožen in srečen, da je mogel iti na Sveto goro, v zagorsko Bistrico ali v gorenjsko Brezje, si je prinesel nazaj popotnico za celo življenje, spomin na tak pot ga tolaži in krepča v puščobi in revi svojega stanu. Mestni in sploh bolj omikani ljudje radi zaničujejo božja pota kot praznoverje. Kakor si jih tolmači nevedna množica, so mu res precej v rodu in gotovo je, da jih ustanovnik krščanske vere ni zapovedal. Ali tudi s stališča prostega kmeta ne gube svoje veljave in važnosti. Vraža se od vraže razlikuje. Jugoslovanske vile in vešče, čare in coprnice so se rodile iz iste matere: iz narodne domišljije. Vero v coprnice smatra vsak razumnik za abotno, gnusno in škodljivo in želi, da se ji iztrebi zadnji koren. Vile pa mu ostanejo pomenljiva, vzvišena, prekrasna bitja, katera priznavajo in časte po pravici vsi hrvaški in srbski pesniki. Tako poetično ceno imajo za nas Slovence tudi božja pota. Kdor ne nahaja na njih veselja in uživanja, je znak, da nima čistega čuta, nepokvarjene narave. S pridom jih obiskuje vsak, z največjim seveda pesnik, ali tudi učenjaki, narodoslovci, botaniki, jezikoznanci imajo priliko se okoristiti.

Presrečnega se čuti domoljub, gledaje na toliko mnoštvo svojih milih, s strupom tujstva še ne zamorjenih, na duhu in truplu zdravih in korenjaških rojakov. Nehote jame prepevati: Še Slovenja ni prepala. Čaroben blesk odseva božja pota za mladino vseh stanov. Koliko hrepenečih src se je že združilo na njih včasi v dosmrtno srečo, včasi pa žalibog tudi v dosmrtno gorje! Mene Gorenjca, nenavajenega takih prizorov, so mikale najbolj tiste ponočne procesije, ki jih zovo Dolenjci „vrtec". Če se smejo imenovati božja pota v nekem obziru katoliške olimpije, ne bomo grešili, ako rečemo dolenjskim „vrtcem" slovenske elevzinije. Na noben način naj bi ne prezrli slovenski domoljubi velike važnosti, katero bi lahko dobila božja pota v našem narodnem gibanju. Naj jih obiskujejo v obilnem številu naši patrioti, naši pevci, naši knjigarji! Tu je prekrasna prilika, da občijo s svojim narodom, da mu prodajajo slovenske bukve, da ga bude in vnemajo za napredek in domovino z ognjeno besedo, s slavjanskim petjem! Kraj in vera ne bodeta se s tem oskrunila, kajti spada ljubezen do naroda in domačije ne le med sploh človeške, ampak tudi med krščanske čednosti. Božja pota imajo veliko večjo imenitnost za daljnje ljudi, nego za bližnje sosede in to je naravno. Tudi v tej reči velja beseda: Nemo propheta in patria. Če popotuje človek tri dni, se bo čutil v duši in truplu vse drugače okrepčanega in olajšanega, kakor če roma le tri ure daleč. Sveti Feliks dela veliko čudežev Belim Kranjcem, Novomeščanom pa nobenega. O Zaplatah pripovedajo Dolenjci samo en čudež, tisti, zaradi katerega se je začela zidati cerkev, neka Štajerka pa mi jih je naštela več ko dvajset. Ko sem vprašal Gorenjce za Brezje, so govorili jako dvomljivo o čudežih, ki se ondi gode, oddaljeni Dolenjci pa so o njih prepričani, ker jim jih potrja skušnja. Le malo božjih potov si je ohranilo staro slavo. Njihova važnost se menja, kakor vsaka druga stvar na zemlji. Stari ljudje še dobro pomnijo, koliko tisoč romarjev se je zbralo vsako leto na Gorjancih pri sv. Miklavžu in pri sv. Jeri, dandanašnji sta te dve cerkvi popolnoma zapuščeni in skoraj razrušeni. Na Žalostno goro hodijo še zmerom velike množice, ali že slove dosti bolj mlade Zaplate. Straško Mater božjo so romarji pozabili, hrvaška Bistrica vabi še edine Posavce in taka usoda je zadela veliko nekdanjih božjih potov. Romanje ni sicer nič ponehalo, romarji si iščejo samo novih krajev, ki so si dobili po kakem naključju večji glas božje milosti. Dandanašnji prekosuje vse druge gorenjsko Brezje, čez sto let mu Dolenjci morebiti ne bodo več še imena vedeli. Mnoga božja pota so se razvila in se razvijajo še zmerom iz cerkvenih shodov. Sploh pa se opazuje, da romajo Slovenci najraje k cerkvam, ki stoje daleč proč od mest in večjih vasi, v tihi samoti, sosebno na visokih hribih. Vodita jih v tem brez dvombe pesniška narava in neki skriven čut pobožnosti, ki se plaši in izogiblje posvetnegšuma, pozemljske ničemurnosti.

Kako si misli Dolenjec pravo devico in dobro nevesto? V Zalogu se je bila omožila kmečka hči, v krčmi so se stari možje o njej pogovarjali in je niso mogli prehvaliti. „Ta je," reče najmodrejši med njimi, „vendar enkrat taka, ki ima vse dobre lastnosti, ki bo prinesla ženinu, če ga še nobena ni, božji blagoslov, srečo že na tem svetu. Ima nekoliko dote, je hodila rada v cerkev, ni nikogar črtila, nikogar obrekovala, ni nikoli fantovala, je zmerom pridno delala, se ni šopirila, je bila zgolj prijaznost in dobrota, pri njej je bilo kratkočasno, če se je kaj menila, in celo če je molčala. Obenem slovi za prvo lepoto prečenske duhovnije.

Portret tega tedna

Od primeža do fotelja

O ljudeh v foteljih, direktorskih naslanjačih, dostikrat ne sodimo najbolje: da preveč ukazujejo samo drugim, da mastno zaslužijo. Ob tem pa seveda dostikrat pozabljamo, da so ravno tako ljudje iz mesa in krvi kot ostali samoupravljalci. Inž. Stane Velikonja iz Trima se že vrsto let ubada z odgovornimi direktorskimi posli, vmes pa seveda niza uspeh za uspehom predvsem za samorastniški kolektiv, ki že predstavlja pojem za solidne montažne objekte, cisterne in fasadne ter strešne plošče.

Ves čas je Stane ostal Stane izza primeža v nekdanjih Titovih zavodih, kasnejšem Litostroju. Nekateri se še spominjajo, da je ta tovarna imela obrat tudi v Trebnjem. Stane je v Trebnje prišel kot vodja obrata. V komaj porojeni Kemoopremi je bdel nad napravami kot vodja tehničnih služb. Zanj je značilna lastnost, da je vedno tam, kjer je najtežje in kjer je nepogrešljiv dober organizator skupinskega dela. Tako je od pomočnika direktorja Trima presedlal na vlogo direktorja tovarne fasadnih in strešnih plošč v izgradnji. Tisti čas ga je bilo težko najti v tovarni, ker je bil vedno kje na poti med Trebnjim in italijanskim poslovnim partnerjem, ki je imel ravno to, kar so trimovci iskali po vsej Evropi. „Pomislite, slab pedenj pene med dvema pločevinama, pa odleže za izolacijo 40 cm opečnatega zidu!" se je široko zasmejal in že izginil za vrati.

V pogovoru je redkobeseden, čeprav – kar ni ravno pogosta lastnost direktorjev – odkrito spregovori o uspehih in težavah hkrati, vendar nikoli brez obilice podatkov, načrtov in grafikonov. Pred krajem razgovora je ponavadi dodal še kako vest o delu občinske organizacije rezervnih vojaških starešin, kjer je ravno tako kar dvoje mandatnih obdobij načeloval nadvse uspešnemu delu, ki je trebanjsko organizacijo pripeljalo na prvo mesto v republiki, v državi pa med prvih pet!

V naglo razvijajoči se občini na vsakem koraku primanjkuje strokovnjakov. Dolžnosti dežujejo v tovarni in zunaj nje. Tako mu niso ušle niti odborniške dolžnosti. Še kot predsednik zbora delovnih skupnosti trebanjske občinske skupščine je opozarjal na slabo energetsko preskrbo razvijajočega se centra. Danes stojita stara in nova tovarna druga za drugo, vmes pa potrebna energetika. Stane seveda ni ostal v novozgrajeni tovarni fasadnih in strešnih plošč, ki pomeni pravo ekspanzijo Trima (v šestih letih je bruto proizvod podvanajsterjen!) temveč na novi „šibki" točki tovarne – ljubljanskem projektivnem razvojnem sektorju. Pravijo, da je tudi tam že red. Kot vse kaže, prav na tem mestu še posebno uspešno združuje vse sposobnosti strokovnjaka za organizacijo dela, ki se je ves čas šolal ob delu.

Ob nedavnem prazniku občine Trebnje so mu izročili najvišje občinsko priznanje – plaketo občine.

ALFRED ŽELEZNIK

„U Ribnc mamo vjalek špas"

S sejma suhe robe in drugih reči, ki ga je priredilo turistično društvo

„Danes je pocejn, je prilka, je uvse znižanu!" je vabil v nedeljo k svojemu „štantu" suhe robe in lončarstva Alojz Gorše iz Zapotoka.

Direndaj na sejmu je bil tak, da si se komaj prebil do te ali one stojnice, izkupička pa je bilo po naši oceni bolj malo. Že pred uradno otvoritvijo sejma je bila Ribnica polna obiskovalcev iz vseh krajev domovine. Na ribniškem sejmu namreč ni bila roba le naprodaj, ampak so jo kar tam, pred očmi kupcev, tudi izdelovali. Tako sta Marija Levstek iz Žigmaric in Marija Pucelj iz Dan delali rete; Anton Govže in Franc Lovšin iz Zapotoka spominke, Slavka Marolt zobotrebce itd.

Za obiskovalce je bil zelo zanimiv tudi sprevod, v katerem so sodelovali zdomarji, krošnjari, godba na pihala, narodne noše in pevci. Na odru se je zvrstilo tudi več govornikov, ki so poudarjali predvsem narodopisni, vzgojni in turistični pomen ribniškega sejma.

Zelo veliko obiskovalcev je imela tudi poučna gobarska razstava. Tiste, ki so radi kar najlepše oblečeni ali pa radi gledajo lepa dekleta, je pritegnila modna revija, na kateri je v prvem delu Pletenina iz Ljubljane prikazala pižame, kopalke, kopalne komplete in obleke, v drugem delu pa smo videli večerne in poročne obleke, ki jih je izdelal zasebni krojač Ivan Debevc iz Domžal. Ljubitelji in ljubiteljice ročnih del so uživali ob ogledovanju razstavljenih vezenin, gobelinov, kvačkarij, usnjenih zakardov in drugih ročnih del ribniških upokojenk.

J. PRIMC

Šampionka Riglerjeva Mela

Komisija devetih strokovnjakov se je odločila, da podeli naslov „miss" oziroma „šampionka 77" štiri leta stari kravi Meli, last Jožeta Riglerja iz Praproč 9, člana kmetijske zadruge Ribnica. Med 148 plemenskimi kravami in telicami iz vse zahodne Dolenjske, ki so jih prikazali zasebni kmetje 10. septembra na razstavi plemenskega goveda na Slemenih, je bilo težko izbrati najboljšo.

Riglerjeva krava Mela je po prvi telitvi dajala 44.500 kg mleka, po drugi 7.200 kg (3,66 tolščobne stopnje) v kratkem pa ga bo še več. Ta krava je še evropskega porekla, se pravi, da v njej ni ameriške krvi. Za nagrado sta šampionka in njen lastnik prejela častni zvonec, 4.000 din, diplomo in paket prve pomoči.

Z območja KZ Ribnica je bilo nagrajenih še 10 krav, z območja KZ Dobrepolje je bila najbolje ocenjena krava Soča, last Janeza Kovačiča iz Vidma; z območja KZ Velike Lašče krava Zela, last Janeza Oblaka iz Velikih Lašč; z območja tozda kooperacija ZKGP Kočevje pa krava Čela, last Jožeta Križmana iz Rapljevega. Med telicami pa je bila njabolje ocenjena Šarga, last Staneta Marolta iz Velikih Lašč.

Razstava je bila pravi praznik za Slemena. Na njej se je razen domačinov zbralo še mnogo obiskovalcev in strokovnjakov iz drugih krajev države in tujine.

J. P.

ZVONEC ZMAGOVALKI. Posnetek je z živinorejske razstave v Brežicah, kjer predsednik občinske skupščine Franc Skinder obeša zvonec najlepši med starejšimi kravami. (Foto: Jožica Teppey)

Rejci za stopnico više

Razstava „Posavje 1977" je pokazala napredek živinoreje

Sejmišče v Brežicah je danes teden privabilo ogromno obiskovalcev. Na živinorejski razstavi pod naslovom „Posavje 1977" so rejci treh posavskih občin pokazali krave mlekarice, prašiče in plemenske žrebce. Razstavo so organizirali Agraria Brežice, Agrokombinat Krško, Kmetijski kombinat Zasavje iz Sevnice in živinorejsko-veterinarski zavod Celje.

Ko je prof. dr. Terčej za zaključek v jedrnatih besedah povzel oceno posavske živinoreje danes, je pohvalil veliko voljo po napredku. Razstava je bila odsev energičnih začetkov sodobne živinoreje na Krškem polju. Kooperanti so pripeljali na ogled nad sto krav mlekaric, med njimi krave, ki dajejo do pet tisoč litrov mleka. Pripomnil pa je, da mlajše krave ne obetajo toliko, zato bodo morali z izbiro bikov zagotoviti boljši zarod.

Kooperantom, ki oddajajo največ mleka, so podelili priznanja in nagrade, prav tako tudi največjim pridelovalcem mesa, svinjerejecem in rejcem žrebcev. Največ mleka so oddali Ivan Abram iz Dobrave v krški občini, Martin Lepšina iz Globokega in Nada Pečnik iz Brezovice. Največ mesa je priredila kmečka skupnost Žibert-Urek iz Loč pri Dobovi. Strokovna komisija je ocenila razstavljeno živino, nakar so lastniki pripeljali pred občinstvo najbolje ocenjene krave. Enako revijo so prikazali tudi z žrebci. Razstava je dosegla svoj namen in vzbudila med kooperanti še večjo željo po napredku.

J. TEPPEY

Vesele harmonike v Semiču

Uspelo prvo tekmovanje belokranjskih harmonikarjev

NAJBOLJŠA – Z odlično zaigranima „Bilečanko" in Španskim valčkom" si je Alenka Potočnik priigrala prvo mesto med tekmovalci s klavirsko harmoniko.

Več kot 1.000 ljudi se je v nedeljo dopoldne zbralo na igrišču TVD Partizan v Semiču, kjer je bilo prvo tekmovanje belokranjskih harmonikarjev.

Nastopilo je 21 harmonikarjev, šest se jih je pomerilo v igranju na klavirsko harmoniko, 15 pa je izvabljalo više iz diatonične. Da je harmonika res ljudski inštrument, na katerega igra mlado in staro, dokazuje tudi razlika v letih med najmlajšim tekmovalcem, 10-letnim Tonijem Požekom, in najstarejšim, 75-letnim Rudom Bukovcem.

Tekmovalci, med katerimi sta bili tudi dve ženski, so zaigrali po dve skladbi. Na klavirsko harmoniko je najbolje igrala Alenka Potočnik iz Kota pri Semiču, za prvo mesto pri diatoničnih harmonikah pa sta se morala Pavle Malnarič in Slavko Plut, ki sta zbrala enako število točk, pomeriti še enkrat. V drugem „obračunu" je žirija, ki so jo sestavljali znani slovenski glasbeniki Sonja Hočevarjeva, Ladko Korošec, Rajko Koritnik, Janez Kuhar in Silvo Mihelčič ml., prisodila Malnariču od 50 možnih kar 49,3 točke. Tako je mladi kovinostrugar iz semiške Iskre, doma s Krupe, postal prva belokranjska „frajtonarica".

A. B.

„Arheološka" odkritja v Kočevju

Čudeži naših sodobnikov prihajajo na dan – Občani pričakujejo nova odkritja

Poročali smo že, da te dni urejajo glavno križišče v Kočevju. Cesto od kavarne do hotela so razdrli in izkopali precej materiala. Pri tem delu pa so prišle na dan zanimive „arheološke" najdbe.

Pol metra pod zemljo, se pravi pod bivšo cesto in pločniki, so našli zazidane hidrante. Strokovnjaki so ugibali, če so „mrtvi" ali „živi". Pri preizkusu se je pokazalo, da so „živi", saj je iz vseh pritekla voda. Še sreča, da v središču Kočevja vsa leta, odkar je bila končana cesta, ni gorelo, ker bi gasilci zaman iskali hidrante.

Na drugo zanimivo najdbo so naleteli v zgradbi, kjer je trgovina Manufaktura. V tej hiši so imeli vedno probleme z gnojnico oz. odpadno vodo, ki kljub urejeni kanalizaciji ni odtekala. Zdaj so ugotovili vzrok: iztočne cevi kanalizacije iz hiše so bile zabetonirane, namesto da bi bile speljane v glavno kanalizacijo.

Nadalje so odkrili, da so cevi kanalizacije od kavarne do spomenika povsem čiste, čeprav so bile po programu letos predvidene za čiščenje. Nekateri so že trdili, da gre za čudež, zdaj pa so ugotovili, da noben jašek meteornih voda ni bil priključen na to kanalizacijo in da torej meteorna voda ni nanašala v cevi raznih naplavin.

Mimogrede pa smo zvedeli še za en „čudež", ki se je zgodil na tem območju. Pri čiščenju kanalizacije na Trgu zbora odposlancev so našli v kanalizacijskih ceveh „za pol stoenke rezervnih delov", čeprav so rezervni deli za avto sicer redki oziroma so tudi prava dragocenost.

Dela pri urejanju križišča se nadaljujejo. Pričakujemo novih odkritij, ki bodo pokazala kako so živeli, delali in gospodarili naši predniki in tudi nekateri „sedanjiki" . . .

JOŽE PRIMC

●

FIČKO V VLAK

Na nezavarovanem železniškem prelazu v Žlebiču pri Ribnici je 10. septembra ob 6.15 trčil fičko v lokomotivo tovornega vlaka. Avto je vozil 45-letni Ivan Kos iz Žlebiča 41, ki je spregledal znak stop. Lokomotiva, ki jo je upravljal 26-letni Stane Puš iz Bršlina pri Novem mestu, je trčila avto v desni bok in ga odbila 15 metrov daleč v avto znamke Ford, last Radosava Jovanovića iz Ljubljane, ki je bil parkiran pred bivšo železniško postajo v Žlebiču. Pri nesreči ni bil nihče resneje poškodovan, fičko je bil popolnoma uničen, poškodovana sta bila tudi ford in lokomotiva. Po oceni je škode za okoli 35.000 din.

MRCINA JE TEHTALA 220 KG

V letošnjem letu je znani suhokranjski lovec Jože Plut z Dvora položil na dlako že drugega ščetinarja. Zvečer 6. septembra ustreljena mrcina je tehtala 220 kilogramov, po oceni čekanov pa si je lovec zaslužil ali srebrno ali pa zlato medaljo. Lovska družina je imela lep dohodek od mesa, ki je šel takoj v Ljubljano za sladokusce, kmetje pa so veseli, da je eden manj, ki jim rije po njivah in pobira pridelke.

Najboljši ribiči so doma v Črnomlju

Tradicionalno tekmovanje za pokal „Krka" – Priznanje Dolenjskega lista

Ribiška družina Novo mesto je priredila v nedeljo tradicionalno tekmovanje za pokal „Krka". V Kronovem se je pomerilo za naslov najboljšega športnega ribiča v lovu rib s plovčkom kar 61 tekmovalcev iz Slovenije in drugih republik. Sodelovalo je 14 članskih ekip.

Med člani posamezno je zmagal s 5.170 točkami Jože Šmejc iz RD Litija, drugi je bil Anton Butala iz RD Črnomelj (3.795 točk), tretji pa domačin Tomaž Šavelj (3.680 točk).

Ekipno je bila prva RD Črnomelj (Butala, Šneler, Čop – 7:360 točk), drugo mesto je zasedla RD Kostanjevica I (Žabkar, Kozole, Čuk – 6.130 točk), tretje pa RD Brežice I (Gerjevič V., Gerjevič D., Zobarič – 5.855 točk).

Tekmovanje je bilo organizirano tradicionalno vzorno. Z darili za najbolje uvrščene so ga podprli Labod, Hotel Grad Otočec, Krka, Hotel Kandija, Novoteks, Industrija obutve, Novotehna, Dolenjka, Iskra – tozd Ela, Dolenjski list pa je tudi letos prispeval pokal za najbolje uvrščenega Dolenjca; z drugim mestom si ga je prilovil Anton Butala iz Črnomlja.

SEVNIŠKI RAKETARJI NA DRŽAVNO PRVENSTVO

Danes bo odpotovala ekipa članov sevniškega astronavtskega kluba Vega na državno prvenstvo, ki bo v soboto v Štipu. Dolgo potovanje bodo združili z obiski nekaterih znamenitosti in ustanov. Tako se nameravajo v Beogradu sestati z znanim konstruktorjem vojaških letal in popularizatorjem raketne tehnike Milivojem Juginom, vračati pa se bodo meravajo čez Sarajevo, kjer bodo obiskali astronomski observatorij. Stroške potovanja bo plačala vsa sevniških kolektivov, med drugimi kar trije tozdi Lisce.

Pokal Ptujčanom

V lepem vremenu je bilo na Gr... beljskem travniku pri Šentjerneju ... kmovanje letalskih modelarjev ... „Pokal Dolenjske". 10. so se mo... larji iz 8 slovenskih aeroklubov b... li za čim boljšo uvrstitev. V ... kategorijah se je pomerilo 74 ... movalcev. Dosegli so naslednje ... zultate. V kategoriji A–1 (pioni... 1. Matjaž Praprotnik (Ptuj), ... točk; 2. Sitar Marjan (LT Mirna ... Šentrupert), 245; 3. Gregor Gol... (AK Novo mesto), 204.

V kategoriji F–1–B (modeli ... gumo): 1. Peček Dušan (AK P... 1137; 2. Dajčman Miro (AK P... 1074; 3. Brudar Martin (AK N... mesto), 1030.

F–1–C (modeli z motorjem): ... Grošelj Janez (AK Novo mes... 1195; 2. Velunšek Oto (AK P... 1093; 3. Žuran Maks (AK P... 969. Ekipe pa so se uvrstile: 1. A... Ptuj, 9351 točk; 2. AK Novo me... 7448; 3. AK Ljubljana, 4246.

Občinska konferenca SZDL, ki ... bila pokrovitelj tega tekmovanja, ... tako že drugič podelila prehodni ... „Pokal Dolenjske" ekipi iz AK P...

S. PETR...

PESA IN POL – 8,5 kg težka in nad pol metra dolga pesa (namreč s cimo) je zrasla v Reismanovem vinogradu v Grčevju. Peso, s katero se je narava nekolikanj oddolžila za slabšo vinsko letino, je iz peščene zemlje izpulil oče, za slikanje pa jo je vzel v naročje njegov sin Matjaž, ki zdaj spet meri pot od doma v Lutrškem selu do tretjega razreda osnovne šole na Otočcu. (Foto: I. Zoran)

JURČEK IZ JURČKA – D... ki je v petek namočil zemljo, ... sonce, ki prijetno greje v vese... kmetovalcev in nas vseh obet... ta, da sezona gob še ni konč... na. Pravi (črni) ajdovčki naj b... šele prikukali iz zemlje, napove... dujejo gobarji. Primerek pa sli... je našel Janez Gliha iz Žužem... berka. Pri tej gobarski trofeji je ... zanimivo, da na glavi maleg... jurčka (desno) raste še eden, ... manjši. (Foto: Pavlin)